NATIONAL LIBRARY
JUL 6 1972
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

3, 6, 11, 15, 16 B01 A/16/1+

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY
NEWSPAPER FOR ALL LATVIANS

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telephone 465-7902. United States Editoral Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. SIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

19. N-RS. TREŠDIENA, 1972. G. 3. MAIJS 22. GADS

WEDNESDAY, MAY 3, 1972

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

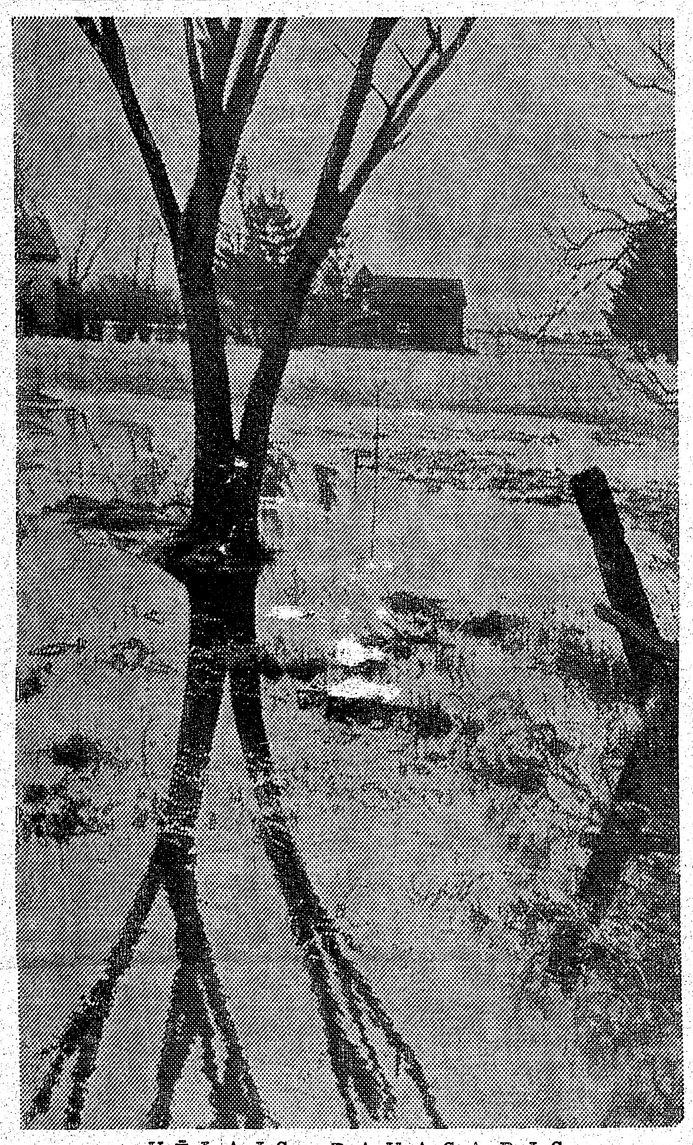

VĒLAIS PAVASARIS

Aleksandra Kalniņa uzņēmums

Baznīcas virsvaldes vēstījums

DRAUDZĒM UN VISIEM LATVIEŠIEM DAŽĀDU ZEMJU ROBEŽĀS

Mīļie draudžu locekļi!

Mīļie tautieši!

Laikā no 14. līdz 16. aprīlim Baznīcas virsvaldes locekļi bija pulcējušies plēnārsēdē, kas notika Toronto, Kanadā, piedaloties mūsu baznīcas darba vadītājiem no Amerikas, Austrālijas, Eiropas zemēm un Kanadas.

Atskatoties uz norisēm mūsu baznīcas darbā aizgājušos gados, virsvalde nāca pie atziņas, ka Dievs mums ir parādījis lielu žēlastību, un darbs, ko esam strādājuši Kristus vārdā un Kristus baznīcai uzticēto sūtību pildot, visumā ir bijis vainagots sekmēm un panākumiem. Pārvarot dažādas grūtības, svešumā esam noorganizējuši latviešu draudzes, kas pasargājušas mūs no straujas asimilācijas un pazušanas citu tautu vidū.

Nesot it prāvus materiālus upuŗus, svešumā esam uzcēluši vai savā īpašumā ieguvuši gandrīz tikpat daudz dievnamu, cik tagad ir nopostīti mūsu tēvzemē — okupētajā Latvijā. Tā mūsu baznīca ir kļuvusi par lielāko latviešu vienotāju svešuma robežās, bieži vien, tieši un netieši, atvieglojot vai sekmējot arī citu, laicīgo organizāciju, darbību. Tā, piemēram, gandrīz visas latviešu skolas un jaunatnei domātās vasaras nometnes darbojas ar draudžu atbalstu un draudžu īpašumos; dievnamu sabiedriskās telpas ir kļuvušas par mājvietu dažādām organizācijām un kultūrāliem sarīkojumiem.

Kā lielu, svētu, garīgu mantu mūsu baznīca ir glabājusi un sludinājusi tās atziņas un patiesības, kādas atrodamas Dieva vārdos un Jēzus Kristus evaņģelijā, dodot spēku bēgļiem pārvarēt sākotnējās grūtības, kādas radās, svešuma ceļu staigājot.

Lielu vērību, it sevišķi pēdējo gadu aprisēs, baznīca pievērsusi arī jaunatnes darbam un kristīgās dzīves ziņas izkopšanai jaunatnē. Ar prieku Virsvalde konstatēja, ka jaunatnē ir modusies interese par baznīcu un baznīcas darbu, ka draudzēs nav vērojama „paaudžu plaisa", kaut arī laikmeta noskaņas un vides ietekme nav gājusi secen tiem, kam nodosim baznīcas atstāto mantojumu.

Baznīcas virsvalde apzinās, ka bez Dieva palīga un Kristus svētības mēs „ne nieka nespējam darīt" (Jāņa ev.15,5) un tāpēc pateicas Dievam par Viņa palīgu un svētību, pazemībā lūdzot, lai Viņš piedod darbā varbūtēji pielaistās kļūdas vai vienaldzību tur, kur no darba darītājiem varētu sagaidīt lielāku ticības degsmi un centību. Bez mācītāju, draudžu darbinieku un draudžu locekļu pašaizliedzības mums tomēr nebūtu latviešu baznīcas.

Tāpēc archibīskaps un Baznīcas virsvalde izsaka visiem savu pateicību un novēl Dieva palīgu arī turpmāko gadu gājumā.

„Savā darbā neesiet kūtri — esiet dedzīgi garā, gatavi kalpot tam Kungam. Priecīgi cerībā, pacietīgi bēdās, neatlaidīgi savās lūgšanās" (Pāvila vēst. romiešiem 12,II—12).

Bet izvērtējot pagātnē padarīto, Baznīcas virsvalde raudzījās arī nākotnē un atzina, ka mūsu baznīcas darbā grūtību un problēmu nebūs mazāk, bet dažreiz būs vēl vairāk nekā šodien. Šīs problēmas rada norises trimdas dzīvē, kuŗas mēs ar saviem spēkiem un ar savu gudrību nevaram pilnīgi novērst, bet mums jābūt sagatavotiem, lai mēs tās censtos pēc iespējas ierobežot un atrisināt tādā veidā, kādu mums norādījis Pestītājs, un kādu diktē mūsu tautas dzīvības un pastāvēšanas priekšnoteikumi.

Par vienu no nopietnākām

(Turpinājums 5. lp.)

Informācija par 3. Baltijas studiju konferenci

Baltijas telpas studiju konference nepašaubāmi būs ar internacionālu raksturu. Programmā pārstāvētas 80 pasaules universitātes, pat vairākas no Vācijas, Somijas, Zviedrijas, Austrālijas. Tautību ziņā baltiešu izcelsmes lektori būs tikai apmēram puse no visiem zinātniekiem. Pārējie ir amerikāņi, kanadieši, vācieši, žīdi, ukraiņi un pat albāņi, arabi, somi un zviedri.

Konference notiks četrās dažādās nozarēs. Visplašāk pārstāvēta vēsture ar tuvu pie 50 profesoriem. Interesanti vērot, ka visā pasaulē pazīstami vācu vēsturnieki izrādījuši it sevišķi lielu interesi. Viens no pazīstamākiem vēsturniekiem par Pad. savienību, Georgs von Rauchs, sa-

(Turpinājums 9. lp.)

Zviedrijas DV delegātu sapulce

Zviedrijas DV gadskārtējā delegātu sapulcē 22. aprīlī Upsalā no 38 iespējamiem delegātiem piedalījās 35. Par sapulces vadītāju ievēlēja red. O. Freivaldu, sekretāriem Z. Graufeldu un Gunu Tidriku.

Darbības pārskatu sniedza zemes valdes priekšsēdis Z. Dzelme un visu nozaŗu vadītāji. Pag. darbības gads bijis viens no sekmīgākiem. Zviedrijas DV locekļu skaits stabils — 324, kas sadalās 9 nodaļās. Pag. gadā notikuši 43 sarīkojumi. Pabalstos pag. gadā izmaksāts 7.720 kronu. Zviedrijas DV organizācija piedalās ZLCP un Nacionālā Fonda darbā, kā arī turpina atbalstīt citus lielākus Zviedrijas latviešu pasākumus. Pieaudzis arī DV Mēnešraksta abonentu skaits. Pag. gada budžets ienākumos pārsniegts par 14.200 kronām, bet izdevumos tikai par nepilnām 1000 kronām, noslēdzoties ar 7.400 kronu atlikumu.

Zviedrijas DV naudas līdzekļi uz 15. aprīli bija: zemes valdei 47.120 un nodaļām kopā 18.660 kronu.

CV loceklis R. Šmitmanis informēja delegātus par DV CV darbību. Sapulce nosūtīja DV CV priekšsēdim V. Hazneram telegrammu ar novēlējumu drīz izveseļoties.

Plašākas pārrunas izraisīja turpmākās darbības jautājumi. Visi runātāji pauda vēlēšanos vēl vairāk aktīvizēt Zviedrijas vanagu darbību, sevišķi vanadžu un jaunatnes nozarēs. Nolēma šovasar rīkot svētceļojumu uz kritušo latviešu kaŗavīru kapiem Bornholmas salā. Zemes valdes tek. gada budžetu pieņēma 16.500 kronu apmērā, paredzot budžetā 1000 kronu lielu stipendiju kādam Minsteres ģimnazijas audzēknim no Zviedrijas.

Par zemes valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo Z. Dzelmi un par viceprieksšēdi (arī līdzšinējo) R. Jurjaku. Par valdes locekļiem ievēlēja Rasmu Upmali, A. Rozenbachu, J. Vikmani, S. Ozoliņu un R. Šmitmani, kandidātos A. Ķemmi un R. Jansonu. Revīzijas komisijā ievēlēja I. Gūtmani, Z. Graufeldu un V. Kaulēnu. —s.

Baltijas studiju konferences darbinieku latviešu grupa, no kresās: Z. Ezera, kanadiete B. Makinstrija (B. Mc Kintry), E. Ziplāne, A. Sudmale un J. Vāgnere; aizmugurē — R. Brežģis, kongresa rīcības komitejas priekšsēdis prof. A. Bāliņš, A. Semenovs, V. Pētersons un E. Ziplāns. Foto: J. Liģers

LATVIJA AMERIKĀ

Trešdiena, 1972. g. 3. MAIJS 19. N-RS.

Latviešu nedēļas laikraksts. Iznāk trešdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50 tekstā $5.00 pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

1970-1971

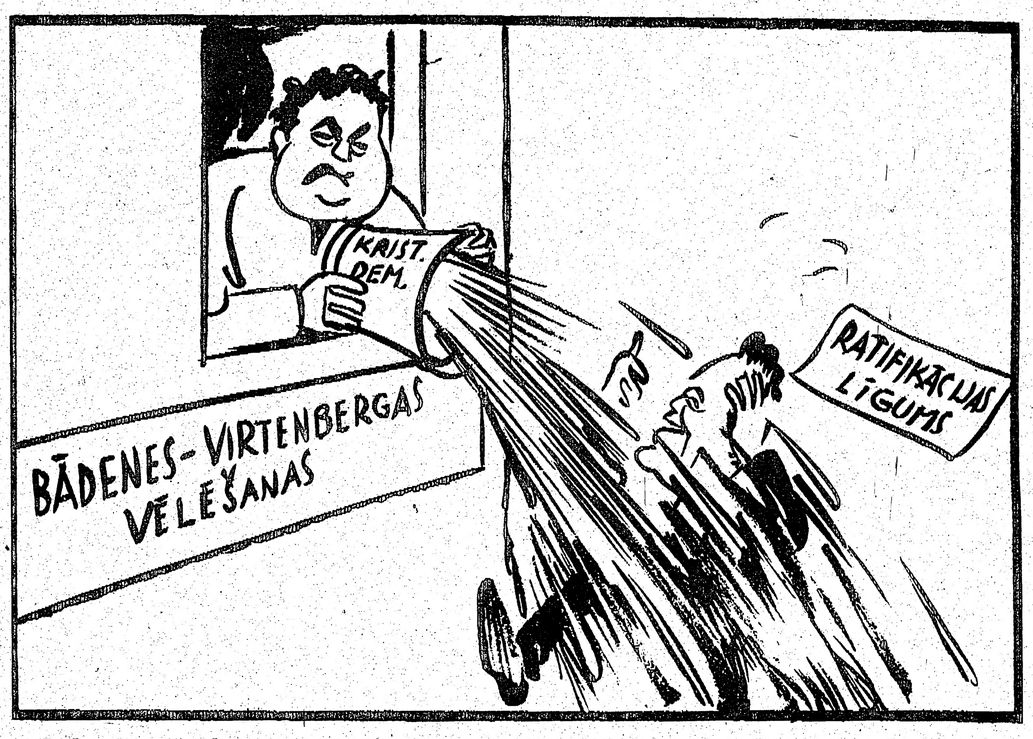

Badenes - Virtenbergas vēlēšanās uzvarēja kristīgie demokrati, kas bija auksta ūdens šalts Branta koalīcijai, no kuras savukārt atkarājas kanclera Maskavas un Varšavas līgumu ratificēšana Rietumvācijas parlamentā. Ed. Keiša karikatūra

A. Sedasdēls

Viņās dienās

Mūsu atmiņa ir šķietami nenogurdināma. Vēl skatam plešas cīņu lauki strēlnieku laikmetā: tie līdz ar pašiem cīnītājiem gan iemūžināti vēsturē, gan arī vēl šodien varam klausīties dzīvo strēlnieku stāstos, kas aizrauj elpu ar savu lielumu un vienreizību.

Šo cīņu posmam pa pēdām seko atbrīvošanas karš. Varbūt ar mazāk sīvuma un upuriem, bet liels un izšķirīgs savā nozīmībā.

Un tikai nepilnu gadsimta ceturksni vēlāk salīgojas apvāršņi: kara ugunīs atkal iejūk mūsu vīri un jaunekļi.

Šodien bieži pie tiesātāju pults nostājas tie, kas dzimuši Otra pasaules kara laikā un, nevarēdami zināt vadītājus apstākļus un situācijas, vērtē, spriež un nereti vīpsnā par tiem, kas metušies cīņā vai nu brīvprātīgi vai kā okupācijas varas iesaukti. Diemžēl, šo kritiķu skaitā pavīd arī pa vēsturnieka sejai no jaunās paaudzes.

Sapratīsim vienu un ļausim mūsu kritušajiem un vēl dzīvajiem karotājiem runāt uz mums: neviens no viņiem nav uzņēmies svarīgo pienākumu un upuri — bez apņēmības to darīt savas zemes un brīvības labā.

Ļausim mieru tiem, kas nu jau sen sajaukušies ar zemi, jo viņi savu uzdevumu — stāties pretim ienaidniekam — pildījuši līdz galam.

Maija zaļumiem plaukstot, skatam atkal nostājas latviešu leģionārs Kurzemes krastā. Tā bija pēdējā vieta, kur tas nāvīgi cirta savam ienaidniekam. Bet tas arī nozīmēja milzum upuru, asiņu un ciešanu pašu rindās. Dokumentējumi liecina par kaujām, kuras savā plašumā pārsedz līdz šim Latvijas vēsturē pieredzēto. Protams, tām līdzi steidzas neskaitāmu kapeņu rindas un nežēlīgs posts zemes novados. Varam jautāt: kas visu to izsauca? Kamdēļ tik daudz upuru uņ postažas? Vai tas nebija spītīgais gars un iestāšanās par savām tiesībām? Vēl šodien, kad jau no lielo cīņu laika pagājuši turpat divdesmit pieci gadi, nesavaldīgi vērtētāji jautā: kamdēļ tas bija vajadzīgs — iet kopsolī ar svešas varas armiju? Bet šie spriedelētāji aizmirst to — pret ko cīnījās latviešu leģionārs? Viņš to darīja vienīgi savas sirdsbalss un pienākuma aicināts, savas tautas un valsts robežu labā. Karš ir nežēlīgs un cietsirdīgs, izdzēšot tūkstošiem dzīvību, atnesdams postu līdz ar dziļām brūcēm. Bet pagaidām tas ir bijis vienīgais līdzeklis un ierocis, kā stāties pretim uzbrucējam.

Lasot cīņu aprakstus, sirds iesilst bijībā un lepnumā par latviešu vīru varēšanu. Sevišķi izceļamas sešas lielkaujas, ar cīņu ievadījumu 1944. gada decembrī, kas visā tālākā gaitā izraisīja gandrīz vai nepārtrauktu operāciju serijas, noslēdzoties ar

(Turpinājums 23. lp.)

Lasītāju vēstules

PATEIKTAIS UN NEPATEIKTAIS

Faktu, ka pateiktais dažkārt ir svarīgāks kā nepateiktais, mēs zinām visi. Bet ir arī tā, ka nepateiktais dažkārt jūtami papildina pateikto un raksta saturs izveidojas pavisam citāds. Šoreiz gribu rakstīt par laikrakstā Latvija Amerikā ievietoto rakstu „Nelasa grāmatas, bet neapmeklē arī klubu (š. g. 22. martā). Raksts attiecas uz DV Notinghamas nodaļas darbību. Rakstā, starp citu, ir teikums: ...samazinājies kluba apmeklētāju skaits, jo dzērienu cenas cēlušās par 10%.

Ir tiesa, ka dzērienu cenas ir cēlušās, bet ir arī tiesa, ka kluba vadība līdz šim nav pacēlusi dzērienu atkalpārdošanas cenas, kas gan varbūt būs jādara nākotnē. Mēs visi zinām, ka Anglija nav nekāda laimes sala, dzīves dārdzība arī šeit iet lieliem un neatturamiem soļiem uz uz priekšu. Bez tam, ja ziemas mēnešos klubā darba dienu vakaros bija mazāk apmeklētāju, iemesli ir meklējami vairākos citos blakus apstākļos. Vispirms, ziema ir nepatīkams gada laiks, mums būtu jāgādā, lai klubā būtu patīkamāk, tas būtu viens no pirmajiem uzdevumiem pēc kluba iepirkšanas. Bez tam, neaizmirsīsim samērā garo elektrības darbinieku streiku: bija auksts un tumšs. Liekās, ka daudz varētu darīt dažādu norišu un sarīkojumu veidošanā, un tūlīt jāpiebilst, ka kluba komiteja un nodaļas valde sagaida tautiešu atsaucību kā rīkošanā, tā apmeklēšanā.

Tad par grāmatu lasīšanu respektīvi nelasīšanu. Jāatzīstās, ka šis nepareizi apgaismotais fakts mani pamudināja rakstīt šo vēstuli, jo tas skar mani tieši. Par latviešu grāmatu klubu darbību rakstā ir pateikts divos teikumos — Grāmatu klubā 26 dalībnieki. Iznākuši 3 rakstu krājuma numuri. Kad š. g. 26. martā kluba telpās notika Latviešu grāmatu kluba dalībnieku gadskārtējā sapulce, tanī bija turpat 30 dalībnieku. Tanī es varēju ziņot, ka pagājušā darbības gadā Latviešu grāmatu klubs tika iegādājies jaunas grāmatas par 45 mārc., iepērkot apm. 30 jaunas grāmatas un tādējādi paceļot kopā iegādāto grāmatu skaitu līdz 278. Ir fakts, ka visas tās ir apgrozībā, izņemot bibliotēkā novietotās — izlasītās grāmatas.

Liekas, ka te nevarēs runāt par grāmatu nelasīšanu. Latviešu grāmatu klubs aktīvo darbību parādījis tieši jaunu grāmatu pirkšanā, latviešu autoru popularizēšanā un literāru sarīkojumu rīkošanā.

Nedomāju, ka raksta autors būtu sniedzis kādas nepareizības, bet nepateiktais, kuru še sniedzu, būtu bijis diezgan svarīga raksta sastāvdaļa un līdz ar to būtu pareizi izgaismojis apstākļus un faktus.

A. Veicheliis, Latviešu grāmatu kluba vad. Notinghamā, Anglijā

DOMU JUCEKLIS

Juris Pēcpūtējs Hamiltonā laikam gribējis rakstīt kritiku par Anšlava Eglīša lugu Bezkaunīgie veči. Raksts ievietots Kanadas jaunatnes izdevumā „Sešikā". Tur ir spēcīgi „piecburtu" vārdi, ko bērni dažkārt lieto tad, kad māte nedzird. Man jāatvainojas, ka nespēju saprast to „moderno" latviešu valodu un teikumu uzbūvi, ko rakstītājs lieto, jo esmu mācījies latviešu valodu Latvijas ģimnazijā pēc „veču" metodēm. Ja rakstītājs pieaugs par jaunekli un pieņemsies prātā, varbūt viņš atzīs, ka latviešu valodā var labi izteikties arī bez spēcīgiem „piecstāvu" vārdiem. Pagaidām no viņa nav pat iznācis „prātvēders", kam būtu „aknas". Raksts ir „šurumburums", ko varbūt tikai pats rakstītājs spēj saprast. Šaubos, vai arī rediģētāji to sapratuši (ja tādi „Sešikā" būtu)? Tas ir domu juceklis.

V. Irbe, LPB priekšnieks

VĒL PAR PENSIJĀM

Izlasot L. A. Runo atbildi „Vēl par pensijām", domāju, ka K. P. ir ko mazliet pārpratis, jo raksta, ka ārzemēs pensiju var saņemt. „... ja nodzīvojis Kanadā 25 g. pēc 21. dzīvības gada."

Manā uztverē ir tā, ka pensiju arī ārzemēs, neatgriežoties Kanadā, var saņemt tas, kas šeit ieceļojis pirms sava 21. dzīvības gada un nostrādājis 25 gadus. Tātad, ar maziem izņēmumiem, šo pensiju pagaidām var saņemt tie, kas ieceļojuši no Britu kopvalsts.

E. T. Toronto

JĀ, KUR PALIKUŠI VĒRTĒJUMI

Latvija Amerikā 19. aprīļa numurā bija interesants A. Zaķa raksts — Pa sporta dzīves tekām. Raksta autors jautā, kur palikuši vērtējumi par V. Čikas grāmatu Latvijas sporta vēsture.

Jāatzīst, ka A. Zaķis ir viens no nopietnākiem latviešu sporta žurnālistiem un viņa informācija tarvien dibināta uz solīdiem pamatiem. Diemžēl, dažkārt viņa rakstos ir arī pa nevajadzīgai skabargai. A. Zaķa domām var pievienoties un var arī tās noraidīt, bet grūti ir apšaubīt viņa informācijas pamatsatura patiesību.

Izrādās, ka A. Zaķis ir viens no retajiem, kam bijusi iespēja parakņāties pa tādiem archīviem un oficiāliem pasaules sporta statistikas apcirkņiem, kas citiem nav bijis iespējams. A. Zaķis joprojām seko sporta notikumiem visā pasaulē un arī samērā labi informēts par to, kas notiek latviešu sporta dzīvē brīvajā pasaulē un arī dzimtenē.

Jājautā, kur bija palicis Arvīds tad, kad Latvijas sporta vēsture parādījās grāmatu tirgū. Ja kāds Kanadā varēja V. Čikas un G. Gubiņa grāmatu izvērtēt ar profesionāla vērtētāja mēru, tad tieši A. Zaķis kā nopietns sporta žurnālists un statistiķis varēja to paveikt vislabāk. Nebija jāgaida uz citiem, kas nav bruņoti ar zināšanām, kas nepieciešamas šāda darba vērtēšanā. Patīkami un labi, ka A. Zaķis atrada par vajadzīgu kaut ko darīt.

Arvīda Zaķa kalibra sporta žurnālistu mums nav daudz un tāpēc viņa pienākums būtu neturēt „sveci zem pūra", vēl jo vairāk tāpēc, ka viņš prot savu teicamo arī savdabīgi un interesanti pasniegt. Ir jāņem vērā vēl tas, ka pāris nedaudzo sporta žurnālistu ir gadiem iesaistījušies tiešā sporta organizācijas darbā, ir laika trūkumā un nespēj aizpildīt tos robus, kas ir latviešu sporta informācijā. Sporta informācijas nodaļa presē gaida palīgus, viens no tādiem ir A. Zaķis.

Ž. Zentiņš, Toronto

NEVAJADZĪGA KAUTRĪBA

Kalamazū un Grand Rapidos bija rīkotas rakstnieku dienas. Kāds no dalībniekiem lasīja referātu „Starp divām ideoloģijām — nacionālie elementi Padomju Latvijas dzejā". Laikam jau pats referents tieši šādu iztirzājamā temata virsrakstu bija paziņojis. „Padomju Latvijas" vārds konkrēti tika minēts arī, izziņojot šo sarīkojumu. Organizāciju kultūras daļas laikam nav iedrošinājušās neko grozīt. Mums gan vajadzētu atturēties terminu „Pad. Latvija" lietot, jo tas jau skan kā okupācijas atzīšana. Kas vainas vārdam „okupētā Latvija", un ja šos vārdiņus aiz kautrības vai cita iemesla dēļ būtu neērti lietot, tad piemērotākais būtu „tagadējā Latvija", vai vienkārši Latvija".

Es, Grand Rapidos

No pirmā Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa koncerta līdz 20. jubilejas gada koncertam ir gaŗš ceļš. Tikai „apaļš" ducis ir šo ceļu nostaigājuši, no kreisās: Zelma Borga, Alma Liepiņa, Arturs Bērziņš, Olga Pauzere, Žanis Gertners, pirmais un vienīgais draudzes koŗa priekšnieks Jānis Petzals, Mirdza Rengarte, Irēna Alksne, Aina Pavasara, Zigurds Augulis, Jānis Cērps un Rita Krastiņa. Pa labi — solistes Dace Kārkliņa un Austra Holcmane. Foto: J. Liģers

Iespaidi Sv. Andreja draudzes koŗa koncertā

Toronto 22. aprīļa vakarā aizritēja Sv. Andreja draudzes koŗa 20. koncerts. Diriģents Arvids Purvs, kā jau vairākkārt, programmā bija apvienojis ir solo, ir tīras koŗa dziesmas, tāpat plašāka apmēra garīgās mūzikas kompozicijas orķestrim, korim, solistiem un ērģelēm. Zīmīgi, ka šajā koncertā vairākumā pirmatskaņojumi veltīti korim, kā arī diriģentam.

Pēc ieskaņas Mūsu Tēvs debesīs koncerta programmu koris iesāka ar Oskara Šepska Ozianna, kuŗa nelielais kāpinājums sākumā dzidri tīrs. Gan vidusdaļā bija pamanāmas nelielas intonācijas svārstības, tāpat vīru balsīs varēja vēlēties vairāk spēka, taču koncerta ievadījums bija izsvērts un svinīgs. Sekoja Alfreda Kalniņa Tas Kungs ir mans gans — liriska dziesma, kuŗu skaisti, līgani iesāka sieviešu balsis. Turpinājumā liela sirsnība caurstrāvoja vīru dziedājumus, sevišķi vidusdaļā. Tālivalža Ķeniņa veltījumam Tā Kunga vīna kalnos Ingridas Vīksnas teksts. Skaisti, ka skaņradis izraudzījis tieši šo dzeju — pilnu vīziju un patiesības. Vietvietām dikcija gan nebija gluži tik skaidra kā varēja vēlēties, turpretī dzīvi palicis atmiņā mūzikāli saistošais elements tā maiņās no balss uz balsi. Gluži citu noskaņu radīja Viktora Baštika Lielais Kalvis. Dziesmas sākums spēcīgs, ļoti noteikts, pilnam atbilst Annas Brigaderes dzejas vārdiem. Nobeigums izskanēja harmoniski tīrs, pārliecinošs.

Koncerta vidusdaļā mecosoprāns Dace Kārkliņa dziedāja T. Ķeniņa 65. psalmu. Šaja darbā ļoti zīmīgs ērģeļu pavadījums, kas jau ievadā radīja it kā mistisku noskaņu. D. Kārkliņas balsij drāmatisks iekrāsojums; tā skaisti plūstošu tembru. Šķiet, jaunā dziedātāja šimbrīžam vairāk vērības veltī toņa veidošanai kā dikcijai, tomēr mūzikālais pārdzīvojums izteica to, kas vārdu ritmā dažkārt pagaisa. Cita rakstura dziesma Jāzepa Vītola Atmodaties, kuŗu dziedāja Austra Holcmane. Balss tembrs paskarbs, sevišķi forte pasažās, turpretī liegās, klusās līnijas techniski plūda brīvi, iejutīgi; mākslinieces mūzikālā izteiksme ļoti krāsaina. Abās dziesmās dinamiskos un nokrāsām bagātos ērģeļu pavadījumos veiksmīgi spēlēja Edite Timermane.

Programmas turpinājumā dzirdējām Arvida Purva plaši veidoto skaņdarbu Zvanu sasaukšanās (atkal I. Vīksnas teksts), rakstītu korim un orķestrim. Autora precīzā, drošā vadībā tiešām interesanti bija klausīties lielā ansambļa detaļās izstrādātās nianses. Nedaudzie aprakstītāji elementi, kuŗus jau pazīstam starptautiskajā mūzikā (piem., Penderecka), Purva darbā izmantoti stipri iespaidīgi. Manuprāt skaisti izcēlās nelielie akcenti legato daļā, tāpat veiksmīga „monotonā, jautātāja" tema balsīs ar it kā atskaņu instrumentos. Kompozicija nobeidzas ar ļoti lielu kāpinājumu.

Kingiras rekviēmā Longīns Apkalns tekstu radījis reizē ar mūziku. Skaņdarbā korim un orķestrim pievienojas ērģeles un soprānu duets. Balsis korī simpatiskas, lai arī dažuviet būtu labi dzirdēt vairāk spožuma. Orķestris savukārt spēlēja ritmiski, mūzikāli, meistarīgi savienojoties ar nelieliem, zīmīgiem ērģeļu ievadījumiem. Duetā Austras Holcmanes un Daces Kārkliņas atšķirīgie balsu tembri sākumā skanēja pasausi, tomēr, sevišķi otrā dziedājumā bija sajūta, ka abas dziedātājas pilnam atraisījušās, brīvi veidojot drāmatiski mūzikālo frazi. Kontrasti darbā lieli, sākot ar ļoti klusinātām satraucošām pasāžām un beidzot ar bezgalīga traģisma pilniem kāpinājumiem.

Neapšaubāmi Sv. Andreja draudzes koŗa 20. koncerts klausītājiem devis daudz ierosmju līdztekus tiešām skaistam mūzikālajam pārdzīvojumam.

Ilze Štrāle Didrichsone

Godalgas un pārsteiguma balvas Vankuveras dziesmu svētkos

Piektajos rietumkrasta latviešu dziesmu svētkos Vankuverā no 30. jūnija līdz 4. jūlijam pieteikti 463 dziedātāji no 22 dažādām vienībām. Darbosies seši virsdiriģenti: A. Berķis no Portlandes, Oregonā, E. Brusubārda, jr. no Milvokiem, P. Galiņš no Sietlas, J. Kalniņš no Frederiktonas, F. Matīsa no Takomas un A. Purvs no Toronto. Koncertprogrammu koordinēs A. Berķis.

Svētku tapšanas gaitā radušies daži pārkārtojumi kopkoŗa koncertprogrammā. Katrs virsdiriģents diriģēs 3 dziesmas: P. Galiņš — Latvijas un Kanadas himnas, kā arī J. Graubiņa dziesmu Trīcēj' kalni, J. Zīles Bāleliņa līgaviņa un J. Norviļa Par tevi, tēvu zeme; F. Matīsa — J. Cīruļa Ai vanagi, vanadziņi, J. Norviļa Rīga dimd un H. Pavasara Šūpļa dziesma; A Purvs — E. Melngaiļa Gaisma ausa, A. Feila Div' pļaviņas es nopļāvu un T. Ķeniņa Ganiņš biju; A. Berķis — A. Salaka Dzied, māsiņa, A. Kal-

(Turpinājums 5. lp.)

Ciemos pie Fridricha Milta Ņujorkā

Atgriežoties no Venecuelas apmeklējuma un kādu laiku uzturoties Ņujorkā, bija izdevība ar preses fotografu Bruno Rozīti apciemot gleznotāju Fridrichu Miltu, kuŗa studija atrodas „Elles ķēķa" mājas pagrabā, kur strādā, tikai citā telpā, arī otrs mākslinieks — Vidzirkste. Abus mākslinieku satiku, kavējot laiku pie kopīga galda.

Venecuelā bija izdevība redzēt dažas Fridricha Milta gleznas, nododot meistaram kādas viņa gleznas īpašnieces sveicienu. Kavējoties atmiņās par senajām dienām, mākslinieks apliecina: „Rīga man bija dārga un mīļa. Lai nu zēni nesaka, ka mums toreiz nebija daudz izcilu mākslinieku!" To sakot, meistars ar spēju pagriezienu izsit pelnus no savas pīpes, un kad tajā atkal kūp smaržīgā tabaka, viņš kavējas atmiņās pie vecajiem studiju biedriem Mākslas akadēmijā, kur 1932. gadā pabeidza figūrālo meistardarbnīcu pie prof. Tilberga ar diplomdarbu Kafejnīca. Tā un vēl daudzas citas gleznas, simtiem gatavu darbu, atrodas dzimtenē.

„Tas mans devums mūsu tautai," saka Fridrichs Milts, piebilzdams, ka viņa gleznas redzamas arī Rīgas, Liepājas un Ventspils mūzejos. Atceroties Rīgas gadus, mākslinieks atzīstas: „Jaunībā dzīve mani diezgan kūlusi vētras rokām, kā Skalbe saka: ar dzīves skurbumos un saulē raudzētu vīnu dzirdinājusi. Studiju gados nebija viegli, bet šodien tie atvīd kā skaistākais laiks, īpaši pievilcīgu smaržu apdvesti."

Jau studiju gados (1927. g.) Fridrichs Milts rīkojis gleznu skates Jelgavā, vēlāk izstādoties arī citur, tā nopelnot līdzekļus studijām. Ar humoru mākslinieks atceras vācu okupācijas laiku, kad iesaukts karadienestā, bet mākslas dziņa bijusi stiprāka par gribu cīnīties kaŗa laukā, un tā ar draugu palīdzību palicis uzticīgs savai otai, kas tomēr bijusi mīļāka par šauteni.

Bēgļu gados Vācijā Fridrichs Milts nodarbojies Libekā ar pasteļiem un eļļu, lai gan viņa iemīļotākais materiāls ir ogle. Ainavas mākslinieks tagad zīmē, kā pats saka, atpūtas brīžiem, priekšroku dodams klusai dabai, bet pēdējā laikā pievēršoties portretiem.

Interesi saista melns kaķis uz sarkana fona, īpats savām sirmajām ūsām, kas ar fascinējošām acīm it kā stāv sardzē mākslinieka studijā. Bet mākslinieks to grib paturēt sev. Taču kaķa dabai ne vienmēr var uzticēties, jo pagājušā rudenī no studijas piecas liela formāta gleznas nozudušas.

„Lai nu kāds saka, ka mākslai nav cienītāju!" meistars joko. „Tauta kļūst kultūrālāka"...

Apjautājoties par iecerēm šajā vasarā, Fridricham Miltam padomā rīkot vairākas savu darbu izstādes, iespējams, arī Kanadā.

Biruta Senkēviča

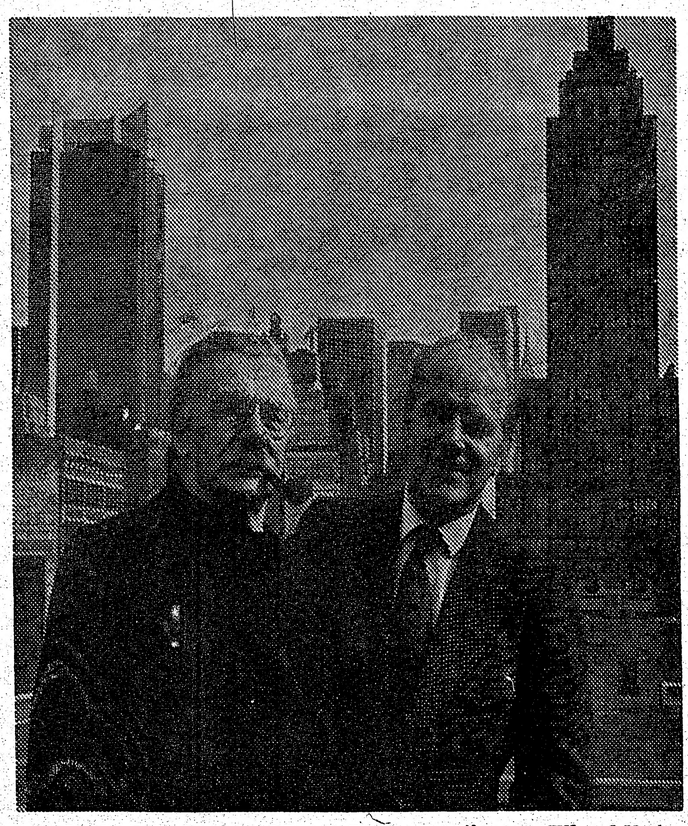

Fridrichs Milts (pa kreisi) un Bruno Rozītis uz „Elles ķēķa" jumta Ņujorkā.

Lidija Auzāne-Tīcmane

MANAI MĀTEI

Māt!
Nevienā valodā nav atrasti vēl vārdi,
kas izteikt spētu Tavas mīlestības mēru,
jo visa Tava dzīve ir kā gaiša mīlestības straume,
kas neaizsalst visbriesmīgākā salā
un neizžūst vissvelmainākās dienās;
no kuŗas spēku smēlos es kā bērns, kā jaunava
un vēlāk dzīves briedumā ikkatrā smagā stundā.—

Kas ir šī spēka avots, māt?
To mācīji Tu man no bērnu dienām —
ne tikai vārdos, bet ikkatrā Tavā solī,
ikkatrā domā, darbā bija mīlestība —
uz Dievu un uz cilvēkiem. —
Tu domāt neprati nekad par sevi,
bet visu mūžu vienmēr tikai devi. —

Kaut dzīves rūpes saliekušas Tavu stalto stāvu,
nekādas likstas un nekāda ļauna vara
nav spējusi un mūžam nespēs salauzt Tavu garu!

ARNIS AKMENTIŅŠ

Godaviri, čūsku mednieki un blēži

(7. turpinājums)

Svešie bērinieki mielojas un tukšo kausus. Valodas pamazām kļūst skaļākas. Arī viņiem sētā esot daži labi gaiļi, kam grūti atrast pretiniekus. Ezernieku cīņas putni gan jau gadiem pazīstami kā vienīgie uzvarētāji plašā apkārtnē, bet arī mežinieki savējos ar ūdeni vien nedzirdot. Lai paraugoties! Kāds spars un izturība šīs sētas putniem! O! Labprāt!

Ieskanas mūziķa.

Pāri sagriežas dejā. Ēnas kļūst garākas. Saule noriet, un debesu klajumā iedegas zvaigznes. Sprakst ugunskuri. Liesmu atspīdumos ņirb jautras sejas un smieklos mirdzoši zobi. Aizmirstas bēres, kaps, priesteris un zārciņš tumsā zem koka.

Rīt arī ir diena.

* * *

Vēl saule nav lēkusi, kad sēžamies koka stumbrā izdobtajā kanū. Aiz ezera, kur upes izteka, bez trokšņa slīdam pa straumi lejup. Debesis jau blāzmojas sarkanas. Melnā dzelme pielijusi rūsganām ēnām.

Ludvigs sēž priekšgalā. Es aizmugurē. Ar platu, īsu airi vadu vieglo laivu.

Pāri niedrājiem lido melni gulbji un rožaini flamingo. Seklumos bradā garkājaini gārņi. Pamazām krasti kļūst stāvāki, upes gultne šaurāka un līkumaināka. Abās pusēs vairāk nekā *etrdesmit metru augsti koki. Kupli zari pāri straumei veido zaļu jumtu. Liānas vietām nolaidušās līdz ūdens līmenim. No lapotnes lejup raugās papagaiļi — „ara chloroplava". Lielajiem putniem balti knābji, galva sarkana kā karmīns, zaļi spārni un gara, zila aste.

Kokos neskaitāmas lizdas. Dažas kā pelēkas māla puslodes iemūrētas zaru žuburos. Citas, no vīteņiem austas, karājas lejup kā šūpoles. Galotnēs virs izpūrušām žagaru kaudzēm stāv vanagi.

Kolobriji, lielas spāres un milzīgi tauriņi lāsmaini ziliem spārniem laidelē pāri straumei. Pacerēs gozējas plakani ūdens bruņurupuči. Tiklīdz laiva tuvojas — plunkts! — tie pazūd dzelmē.

Vietām upes vidū nelielas salas. Starp tām gultne šaura un krasti pāris metru augsti. Rāmi līči mainās ar ātrām straumēm. Garām aizslīd klajumi, meži un niedrāji. Ap pusdienas laiku priekšā, cik tālu vien skats sniedz, augstienēm un mežiem norobežots purvājs. Te upe pēc apmēram trīs legvu gara tecējuma pazūd pazemē. Airējam platos lokos pa kreisi un pa labi starp niedrājiem un meldru salām, bet arvien atgriežamies agrākā vietā. Varbūt šī iemesla dēļ strautā, kur citu zivju bagātība liela, nav piraņu: upei nav tiešas saskares ar „Rio Paraguay". Abas straumes šķir vismaz piecdesmit kilometru plata augstiene. Otrs iemesls, varbūt, tas, ka ūdenī pārāk daudz joda algu.

Griežamies atpakaļ. Pirmajā meža stūrī pie nelielas attekas uzkaram guļamtīklus. Pusdienās ēdam konservu gaļu un sausiņus. Dzeram nevārītu upes ūdeni. Nav patikas kurt uguni. Airēšana un tveice pārlieku nogurdinājusi. Pēc peldes upē guļam dienvidu.

Attekā nārsto zivis. Līmeņa virspusē brīžiem parādās pelēkas muguras ar trijstūrainām spurām. Ūdens virmo.

Klusi pieceļos un sagatavoju makšķeres.

Mitrumā zem siekstām pelēki plakani kukaiņi. Tie derīgi ēsmai. Nav ilgi jāgaida, kad pludiņš nodreb un pazūd dzelmē. Zivs, varbūt, kilogrammus piecus, sešus smaga. Plata un sudrabaina kā plaudis. Tās vārds ir „pacū". Mutē plakanīgi dzelteni zobi. Metu un velku, kā reiz sen aizgājušos laikos Gaujā pie Udriņu krācēm vilku mailītes. Tikai reta atsprūk. Kad visas tuvākās siekstas pārcilātas un apnicis meklēt kukaiņus, no kādas zivs muguras izgriežu gabalu gaļas. Arī tā derīga ēsmai. Dziļāk atvarā pēc ilgākas gaidīšanas uzķeras „paty". Ķermenis kā līdakai tumši brūns, ar iedzeltenām lāsēm, bet bez zvīņām. Trešā daļa no visas zivs garuma ir galva. Virsējais žoklis uz pusi garāks par apakšējo un plakans kā lāpsta. Mutes iekšpusē sīkas smilšpapīram līdzīgas atskabargas. Spuras uz muguras un abās pusēs kaklam — kaulainām, ļoti asām smailēm galos.

Nākošā zivs, ko izmetu krastā, skaļi kliedz: hu! . . . hu! . . . Tai resna, ieapaļa galva un korpulents, konisks ķermenis. Mugura un sāni klāti kaula plāksnēm un izaugumiem. Šo bruņu zivi — „armado" — iemetu kuļamtīklā blakus Ludvigam. Draugs pamostas un vienā lēcienā ir kājās. Domājis, ka uzbrūk klaburčūska vai cits nelabs mošķis.

Sēžamies laivā un tveram aiņus rokā. Straume zaigo zaļa un mutuļo. Sīki viļņi sitas krastos, un no saknēm, ko tie skar, lejup līst asarainas lāses.

Gaiss kļuvis tvanīgs. Tālās debesu pamalēs staigā tumši negaisa mākoņi. Vieglā kanū kā šautra skrien pāri koku un liānu ēnām ūdenī.

Ludvigs pārstāj airēt.

Mežā dzirdama spalga spiegšana. Nogriežam laivu pretējā krastā un gaidām. No pazarēm izkūņojas „koati" ģimene. Smaili purni kā lapsām. Tumša, pūkaina spalva. Astes garas, ar melniem un gaišiem gredzeniem simetriski izraibotas, kā kaķiem.

Nakts jau ir tuvu, kad sasniedzam ezeru.
Tālumā blāzmo rūsa.

— — — — — — — — — —

Otrā rītā pošamies atpakaļ uz Asunsionu.

Viesmīlīgais „estanciero" dod zirgus, lai ātrāk varam sasniegt „Santany" ceļu. Kalps mūs pavada līdz „autobusam".

Pusi dienas nosēžam takas malā. Gaidām. Paiet stunda pēc stundas. Mūsu pavadonis paražvajietis, iekūris uguni, sūc mati un saka: Paciencia — pacietību! Kamēr ūdens krājums nav izsicis, viņam nav steigas. Patrons pavēlējis seņorus pavadīt un iesēdināt kamionā (smagais auto). Ja līdz saules rietam tas nepienāks — jāatgriežoties atpakaļ. Šoferim var būt gadījusies kāda ķibele. Nebrauks šodien, aizbrauks rīt! Paciencia!

Pēcpusdienā tveice vēl smagāka nekā iepriekšējās dienās. Īsts tropisks bula laiks. Pamalēs aug mākoņu kalni.

Kad pacietība sen jau zudusi, grabošā ķerra beidzot parādās klajumā. Iekraujam mugursomas un palmu lapās ietītās medību trofejas. Viens - divi - un brauciens turpinās. Šoferim liela steiga. Ceļā pārplīsusi riepa. Zaudējis daudz laika. Tuvojoties negaiss. Ja vēl pirms lietus nesasniegšot Rosario, iestigšot dubļos.

(Turpmāk beigas)

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 23 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgajiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji tikai ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos. Cena dažreiz tik zema, ka saņem 10 rubļu vērtību par vienu dolaru.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti. Par vienu rubli jāmaksā $2.32, bet piederīgajiem nekas nav jāpiemaksā.

Tuvākai informācijai un pieprasot katalogu, rakstiet: INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 3rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., tālr. 932-1539.

Pasūtiniet tagad labāko dāvanu uz LATVIJU vērtīgāku par naudu vai paciņām SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. to jums teica pirmā un to saka jūsu piederīgie.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, jo katrs SPECIĀLAIS RUBLIS ir vismaz 4 reiz vērtīgāks par parasto rubli. Tas ir apm. tā, kad jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 rubļu vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālo rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀTS.

Tikai INTERTRADE EXPRES Corp. dod jums ātru pakalpojumu. Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.32

ŠĪ CENA IR VISS, KAS JUMS JĀMAKSĀ. NEKĀDU CITU IZDEVUMU.

Jūs varat sūtīt katru summu, ko vēlaties. PIEPRASIET MŪSU ILUSTRĒTOS KATALOGUS.

PASŪTINIET TAGAD TIKAI caur INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, piektā stāvā NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi

Tikai uz īsu laiku.
Ātra piegāde.

	Cenas US$
ZHIGULI VAZ 2101	$3,214.-
MOSKVITCH 412 IZH	$3,155.-
MOSKVITCH 408 IE	$3,033.-
ZAPOROZHETS ZAZ 968	$2,026.-

Pieprasiet mūsu speciālo ilustrēto apkārtrakstu. Pieņemam pasūtinājumus arī DĪVOKĻIEM. Mums šajos darījumos ir 23 gadu pieredze un tūkstošiem apmierinātu klientu.

Ilgus aplausus par nesavtīgo darbu Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa 20 gadu jubilejas koncertā saņēma koŗa priekšnieks Jānis Petzalis. Viņam ziedu piesprauž koriste Rita Krastiņa. Jautrību viesu pulkā radīja vakara norises vadītāja Arnolda Saulītes asprātīgā piezīme: „Cik latviešiem dzimtenē bija svarīga Zemes banka, tik korim — Petzaļu Janka!" Pie galda aplaudējot, no labās: komp. I. Sakss ar dzīvesbiedri, A. Holcmanis, A. Holcmane, diriģ. A. Purvs ar dzīvesbiedri, L. Lūse, māc. A. Čops un V. Ķeniņa.
Foto: J. Liģers

Baznīcas virsvaldes vēstījums

(Turpinājums no 1. lp.)

problēmām, ar kuŗu mums būs jāsastopas nākotnē, Virsvalde atzina — etniski un konfesionāli jaukto laulību skaita straujā vairošanās.

Mūsu jaunatne, izaugusi svešā vidā, diemžēl vairs neizjūt tik izteiktu piederību latviešu tautai, kā Latvijas neatkarības gados.

Tādā kārtā draudzēs bieži vien pārrunāts jautājums par dievkalpojumiem svešās valodās, par svētdienas skolas bērnu un konfirmandu mācīšanu tās zemes valodā, kur esam izkaisīti.

Baznīcas virsvalde tomēr atzīst, ka latviešu valoda ir latviešu tautas pastāvēšanas priekšnoteikums.

Bez latviešu valodas mūsu tauta būtu mirusi. Tāpēc Virsvalde sirsnīgi lūdz un skubina — arī jaukto laulību bērniem mācīt latviešu valodu, ierādot tai tādu pašu vietu ģimene kā jebkuŗai citai svešvalodai. Virsvalde ieteic visus bērnus sūtīt latviešu skolās un jauniešu nometnēs, iekārtojot latviešu valodas klases bērniem, kas nāk no jaukto laulību ģimenēm un kam ir grūtības latviešu valodas apgūšanā.

Jautājumu par dievkalpojumiem svešvalodā virsvalde draudzēs lūdz izlemt kristīgas iecietības garā, vadoties no nepieciešamības un vietējiem apstākļiem. Katrā ziņā jāņem vērā arī konfesionālais jautājums. Mums jāvairās savu baznīcu diskriminēt citu baznīcu vidū, noturot reizi vai pāris reizes mēnesī dievkalpojumus dažādu konfesiju piederīgiem, un sniedzot tādā kārtā tiem tikai pavišu garīgo aprūpi, atsvešinot tos no viņu agrākās baznīcas un konfesijas. Tomēr — turēsim savas durvis atvērtas tiem, kas ar mums kopā grib Dievu lūgt.

Nākošā, svarīgākā problēma, ko Baznīcas virsvalde saskatīja, ir nepieciešamība sagatavot Dieva vārdu sludinātājus — mācītājus draudžu garīgās aprūpes darbam nākotnē.

Kaut arī kopš dzimtenes atstāšanas mūsu baznīcas darbā pilnīgi vai daļēji ir iesaistījušies vairāk kā divdesmit mācītāji, kas savu teoloģisko izglītību ieguvuši svešumā, tomēr šis skaits ir par mazu, lai nākotnē atrastu mācītājus draudzēm, kam tādi būs vajadzīgi. Bet mācītāju sagatavošana prasa lielus materiālus līdzekļus. Ja mūsu baznīcai šādi līdzekļi būtu, mēs varētu noorganizēt teoloģijas semināru, iesaistot darbā attiecīgus mācības spēkus.

Līdzekļus prasa arī citi svarīgi, ar baznīcas darbu un nākotni saistīti pasākumi, piemēram, labu skolas grāmatu sagāde, grūtībās nonākušo draudžu atbalstīšana, lai tās nepaliktu bez garīgās aprūpes, varbūtējā palīdzība dzimtenes baznīcai, mūsu baznīcas pārstāvēšana kopdarbības un eukūmeniskās organizācijās u. t.t.

Tamdēļ Baznīcas virsvalde ir nolēmusi rīkot vienreizēju, vispārēju ziedojumu vākšanas akciju mūsu Baznīcas Rītdienas Fondam, un sirsnīgi lūdz visus latviešus un draudžu locekļus brīvajā pasaulē — ziedot vismaz vienas dienas izpeļņu šim mērķim.

Ņemot vērā to, ka visos daudzajos gados, ko esam pavadījuši svešumā — baznīca pirmo reizi nāk ar šādu aicinājumu, Baznīcas virsvalde cer uz visu draudžu locekļu atsaucību un atbalstu.

Ziedojumus Baznīcas Rītdienas Fondam Baznīcas virsvalde lūdz nodot savas draudzes mācītājam vai kasierim. Ziedotās summas glabāsies speciālā kontā Baznīcas virsvaldē un netiks izlietotas citiem kā vienīgi augstāk minātajiem mērķiem.

„Ikviens lai dara, kā tas sirdī apņēmies, ne smagu sirdi vai piespiests, jo priecīgu devēju Dievs mīl. Un Dievs var jums bagātīgi dot visādu žēlastību, ka jums arvien ir pilnīga iztikšana un vēl pietiekāmi paliek pāri labiem darbiem" (Pāvila 2. vēst. korintiešiem 9,7—8).

Lai mūsu trimdas baznīca nepazustu anonimitātē un varētu runāt arī tur, kur sapulcējas baznīcu pārstāvji no dažādām valstīm un konfesijām, Baznīcas virsvalde ir panākusi mūtu trimdas baznīcas uzņemšanu Pasaules baznīcu apvienībā. Mēs esam arī Luterāņu pasaules apvienības dalībnieki.

Baznīcas virsvalde atzīst, ka šos sakarus mums jāuztur arī turpmāk, kaut arī dažkārt rodas problēmas, kuŗās mūsu baznīcas viedoklis nesaskan ar šo eukūmenisko organizāciju vadošo personu viedokli un rīcību. Sakaru uzturēšana ir arī mūsu tautas interesēs; ar šīm organizācijām mēs, piemēram, varam vērst pasaules uzmanību uz mūsu tautas likteni: tuvākā nākotnē mums tas, varbūt, būs jādara sakarā ar iecerēto Eiropas drošības konferenci.

Baznīcas virsvalde pārrunāja arī jautājumus, kas saistās ar mūsu baznīcas attieksmēm ar baznīcu okupētajā Latvijā.

Kaut arī mūs šķir lieli attālumi, ticībā un kristīgā dzīves ziņā mēs tomēr jūtamies vienoti ar mūsu brāļiem un māsām dzimtenē. Mēs apzināmies grūtības, kādas ir jāpārvar mūsu baznīcai mūsu tēvuzemē. Ar prieku mēs būtu ar mieru sniegt baznīcai Latvijā arī materiālu atbalstu, ja turienes baznīcas vadība panāktu kādu pieņemamu atrisinājumu, kas garantētu nekontrolētu sakaru uzturēšanu un līdzekļu izlietošanu tieši tiem mērķiem baznīcas darbā, kādiem tie domāti. Kamēr tāds stāvoklis nav radies un kamēr baznīca Latvijā pakļauta okupācijas varas kontrolei, kas vienīgā dod tiesības mācītājiem spredikot dzimtenes dievnamos — Baznīcas virsvalde atzīst, ka mācītāju un draudžu darbinieku braucieni uz okupēto Latviju nav vēlami.

Baznīcas virsvalde atzina, ka visu Ziemeļamerikas latviešu ev. lut. draudžu apvienošanās vienā latviešu sinodē kā garīgā un nacionālā latviešu vienībā — būtu vēlama un, iepazinusies ar iecerētās sinodes satversmes projektu — nodeva to draudžu apvienībai — kas šo jautājumu ierosināja tālākai rīcībai.

Tāpat Baznīcas virsvalde atzina, ka archibīskapam jāuzņēmas arī Baznīcas virsvaldes prezidenta amats, un virsvaldes darba sekmēšanai jāizveido četras komisijas, kas kārto ar Baznīcas virsvaldes darbību saistītos jautājumus administrātīvā, eukūmeniskā, misijas, palīdzības darba un kulta un mācības lietu aprisēs.

Sniedzot šo vēstījumu, Baznīcas virsvalde cer, ka arī tie latvieši, kas līdz šim palikuši ārpus draudzes un baznīcas, mainīs savu nostāju un pievienosies kristīgo latviešu kopībai, lai vienoti ticībā un latviešu tautas likteņkopībā mēs pastāvētu šai pārbaudījuma laikmetā un sagaidītu brīvās Latvijas augšāmcelšanās dienu. „Mēs neesam tie, kas atkāpjas, lai pazustu, bet tie, kas tic un iemanto dzīvību" (vēstule ebrējiem 10,39).

Visiem Dieva palīgu novēlot,

Archibīskaps un Baznīcas virsvalde

Godalgas un pārsteiguma . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

niņa Ariet, brāļi, papuvītes un J. Vītola Beverinas dziedonis ar klavieŗu pavadījumu; E. Brusubārda, jr. — Jurjānu Andreja Pūt, vējiņi, B. Skultes Iecerētā un E. Dārziņa Ciānas bērni; J. Kalniņš — A. Kalniņa Imanta, J. Kalniņa Kuŗš putniņis un J. Kalniņa Līgo dziesma.

Vankuveras, Sietlas, Takomas un Portlandes koŗiem un apkārtnē dzīvojošiem atsevišķiem dziedātājiem pirmais rajona kopmēģinājums notiek 7. maijā Sietlas jaunajā latviešu namā. Tai pašā vietā otrs rajona kopmēģinājums 4. jūnijā plkst. 11.30. Toronto koŗu dziedātājus, kas brauc uz Vankuveru, apmācīs komponists A. Purvs. T. Ķeniņš veltījis Vankuveras dziesmu svētkiem dziesmu Ganiņš biju, ganos gāju.

Kopkoŗus svētku laikā pārzinās un kopkoŗu gājienu organizē A. Pūpols no Ričmondas, Britu Kolumbijā.

Kopkoŗu mēģinājumi dziesmu svētku laikā 1. un 2. jūlijā, bet ģenerālmēģinājums 3. jūlijā. Kafijas maizītes un atspirdzinājumi bez maksas no rīta un mēģinājumu starplaikā. Pusdienas pret samaksu dabūjamas viesnīcās un atsevišķos restorānos. Dziedātāji un dejotāji pulcēsies svētku gājienam Vankuveras viesnīcā. Koncerts notiek Karalienes Elizabetes teātŗa telpās, kas ir apmēram 5 namu blokus no Vankuveras viesnīcas.

Karalienes Elizabetes teātŗa zālē ir 2800 vietu. Bez tam vēl ir divi balkoni. Ēka moderni būvēta, ar labu akustiku un lielu skatuvi.

Svētku rīcības komiteja aicina dziedātājus valkāt pēc iespējas pareizu etnografisku tautas tērpu (sievietēm un vīriešiem). Koristiem paredzēts izsniegt par brīvu Dziesmu svētku vadoni un svētku nozīmi. Tiem būs brīva ieeja svētku ballē. Daļēja ceļa izdevumu atmaksa paredzēta pēc koŗu dalībnieku un nobraukto jūdžu skaita. Koŗu priekšniekiem un pārstāvjiem, kā arī diriģentiem, laikus ziņojams A. Pūpolam (773 Afton Dr., Richmond, B.C. Canada), kad tie ierodas Vankuverā. Pēc ierašanās ar informācijas centra palīdzību jāuzņem ar viņu sakari tehnisko jautājumu kārtošanai.

Kopkoŗa dalībniekiem paredzētas vairākas godalgas. Tās piešķirs gados jaunākajam un vecākajam koristam, tālāko ceļu braukušam koŗa dalībniekam, kā arī ģimenei, kur kopkorī dzied vismaz pieci vienas ģimenes locekļi. Paredzētas arī pārsteiguma balvas.

Dziesmu svētku notikumu centrs ir Vankuveras viesnīca. Tajā apmešanās paredzēta arī pēc ģimenes plāna, t. i. ja tēvs un māte maksā par istabu, bērni var dzīvot par brīvu, neatkarīgi no vecuma. Ja vajadzīgas vairākas gultas, par pieciem dolariem var dabūt papildgultas, bet ja bērni aizņem atsevišķu istabu, tad par to jāmaksā vienas personas cena. Par apmešanās iespējām informē A. Pūpols. Iespējama arī mazāko bērnu uzraudzība.

Vankuveras vācu laikrakstā „Pazifische Rundschau" 10. aprīlī aprakstīta latviešu dziesmu svētku programma. Tā paša laikraksta numura citā vietā aprakstītas trīs Baltijas valstis, sniedzot pārskatu arī par iedzīvotāju sastāvu. Ilustrācijai pievienots Brīvības pieminekļa attēls. V. I.

Draudzes korim 20 gadu

Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 20. gadasvētku koncertu diriģenta Arvīda Purva vadībā 22. aprīlī Sv. Andreja baznīcā Toronto noklausījās 655 apmeklētāju. Altāris bija greznots sarkanbaltām rozēm, koŗa karogu un no baltām puķēm izvītu 20 gada skaitli uz kanceles. Ziedu sakārtojumus baznīcai un uz galdiem b ja dāvājis Crest Florists. Koris 61 dziedātāja sastāvā atskaņoja 7 dziesmas, no tām 4 pirmatskaņojumus. Programmas pirmajā daļā komponista Tālivalža Ķeniņa Tā Kunga vīna kalnos ar Ingrīdas Vīksnas tekstu un Viktora Baštika Lielais Kalvis ar Annas Brigaderes tekstu. Otrā daļā gaŗākais dziedājums bija Longīna Apkalna Kingīras Rekviēms. Programmā paskaidrots, ka teksts radīts kopā ar mūziku. Tā saturs par latviešu sieviešu vadīto sacelšanos Kingirā — padomju soda nometnē Centrālāzijā, ko nesaudzīgi apspieda ar tankiem un lidmašīnām. Bez orķestŗa un ērģelēm vēl piedalījās solistes Austra Holcmane un Dace Kārkliņa. Otrs pirmatskaņojums — koŗa diriģenta A. Purva kompozicija ar Ingrīdas Vīksnas tekstu, veltīts koŗa jubilejas sarīkojumam — Zvanu sasaukšanās Vēl jubilejas koncertā atskaņoja O. Šepska dziesmu diviem koŗiem Ozianna, Alfrēda Kalniņa Tas Kungs ir mans gans. Tālivalža Ķeniņa 65. psalmu dziedāja soliste Dace Kārkliņa un Jāzepa Vītola Atmodaties (V. Maldoņa teksts) soliste Austra Holcmane.

Īpašā koncerta programmā bija iespiesti visi koncerta skaņdarbu teksti angliskā tulkojumā, kas bija jaunā dzejnieka Jāņa Kļaviņa darbs. Orķestrī starp 34 mūziķiem bija arī jaunais latviešu vijolnieks Arturs Jansons. Ērģeles spēlēja Edite Timermane Ozola. Māc. Ā. Čops savā uzrunā stāstīja par garīgo mūziku, ko visus šos gadus devis draudzes koris, ar to rosinādams latviešu komponistus radīt garīgu mūziku. Mācītājs arī pateicās apmeklētājiem par morālo un materiālo atbalstu korim.

Pēc koncerta koristiem un viņu viesiem Sv. Andreja baznīcas sarīkojuma zālē bija rīkotas vakariņas, pulcinot ap 230 dalībnieku. Archibīskaps A. Lūsis pateicās koristiem, kas ar dziesmām visus šos gadus skaistinājuši dzīves pelēkās dienas. Koris ierādījis izcilu vietu latviešu dziesmām un saņēmis centrālo organizāciju godalgu un atzinību. Baznīcas vārdā archibīskaps pateicās koŗa vadītājam un dziedātājiem par viņu pūlēm.

Māc. Ā. Čops atminās pakavējās pie koŗa darbības 20 gadu pastāvēšanas laikā. Koŗa pirmais diriģents bija komponists Tālivaldis Ķeniņš, bet ar 7. gadskārtējo koncertu (1959. g.) koŗa vadību pārņēma diriģents A. Purvs. Visā pastāvēšanas laikā korim bijuši 10 pirmatskaņojumi: kantātes vai orātorijas.

Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Roze pastāstīja, ka tam bijis padomā koristiem jubilejā pasniegt koŗa žetonus pēc mākslinieka Erika Dzeņa zīmējuma. Koŗa valde šos žetonus, kuŗu attēls bija iespiests programmā, pasūtinājusi Vācijā, bet tie līdz jubilejas dienai nebija pienākuši. LNAK valde piešķīrusi 125 dol. pabalstu Kingiras rekviēma sarakstīšanai. LNAK priekšsēdis T. Kronbergs sveica kori kā tautas kultūras saglabātāju un vēlēja arī turpmāk uzturēt latviešu labo slavu. Kanadas DV valdes priekšsēdis E. Krūka savā apsveikumā minēja, ka korim bijis liels tautiešu atbalsts visos viņa 20 koncertos un šī koŗa koncerti ir viens no izcilākajiem garīgās mūzikas notikumiem DV vīru koŗa ierosinājumā DVKV valde draudzes koŗa diriģentam A. Purvam par ilgo diriģenta un mūziķa darbu piešķīrusi DV zelta medaļu, ko E. Krūka pasniedza. Koŗa priekšniekam J. Petzalim par atzinību pasniedza Tālivalža Dangava grāmatu Strandējošo sala.

Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis draudzes vārdā sveica kori ar ziediem. Tālais viesis prāv. R. Mužiks no Anglijas pateicās, ka varējis noklausīties skaistu koncertu savā 2 nedēļu Toronto apciemojumā. Korī dzied arī diriģenta A. Jēruma meita Jana no Anglijas. No Austrumu draudzes sveica priekšnieks E. Ziplāns. Baptistu draudzes pārstāve V. Nama sveica koŗa priekšnieku ar ziediem. Vēl sveicināja 5. Latviešu dziesmu svētku Kanadā priekšsēdis J. Mežaks, kā arī vīru koŗa Viesturs priekšnieks Ž. Šmits. Vīru ansambļa Kalvis mūzikālais vadītājs J. Dzeguze sacīja visīsāko apsveikumu, jo iepriekšējie apsveicēji jau visu domāto esot pateikuši. Viņš lūdza koŗa priekšnieku A. Kalnu pasniegt ansambļa velti — visu kalviešu parakstīto goda rakstu. J. Petzalis pateicās latviešu sabiedrības pārstāvjiem par ierašanos un diriģentam A. Purvam par ilgajiem darba gadiem, pasniedzot ziedus diriģentam un ērģelniecei E. Timermanei Ozolai. Ziedu veltes saņēma arī abas solistes — Dace Kārkliņa un Austra Holcmane. Pateicību izteica arī A. Saulītem par vakara vadību, tāpat visiem dziesmu draugiem. A. Saulīte atbildēja ar humoru: „Kas zemniekam ir banka, tas korim Petzalu Janka!"

Dainas koŗa pārstāvis U. Maksiņš novēlēja koŗim kļūt jaunākam. DV sieviešu ansamblis Zīle un vīru koris Viesturs bija sūtījuši ziedus. Par korī nokalpotiem 20 gadiem un priekšzīmīgu mēģinājumu apmeklēšanu ziedu sakārtojumu pasniedza A. Liepiņai, O. Pauzerei un J. Petzalim. Koŗa kasierei L. Zvaigznītei par sekmīgu koŗa finanču kārtošanu 19 gadus un saimniecei G. Āpšei atzinībai arī pasniedza ziedu sakārtojumu, tāpat pateicību izteica draudzes dāmu komitejai par klātajiem galdiem. Desmit koncerta programmā ar zvaigznīti apzīmētie dziedātāji piedalījušies arī 1. gadskārtējā koncertā.

Apsveikuma telegrammas bija sūtījuši komp. T. Ķeniņš no Marokas (Afrikā), komp. Jānis Kalniš no Fredriktonas (Nubransvikā), Dziesmu Vairoga saime ar 67 parakstiem. Latviešu 5. vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas pr-dis R. Šilders ASV, stud. biedrības Dziesmuvara koŗa diriģents Rundāns, diriģents Jēkabs Ūdris no Klīvlendas, koris Rota no Konektiketas (dir. Valdis Aldiņš), Latviešu koŗu apvienības priekšsēdis ASV Arnolds Kalnājs. Beidzot runāja koŗa diriģents Arvids Purvs, pateicoties par sadarbību un novēlot visiem turēties kopā. — re.

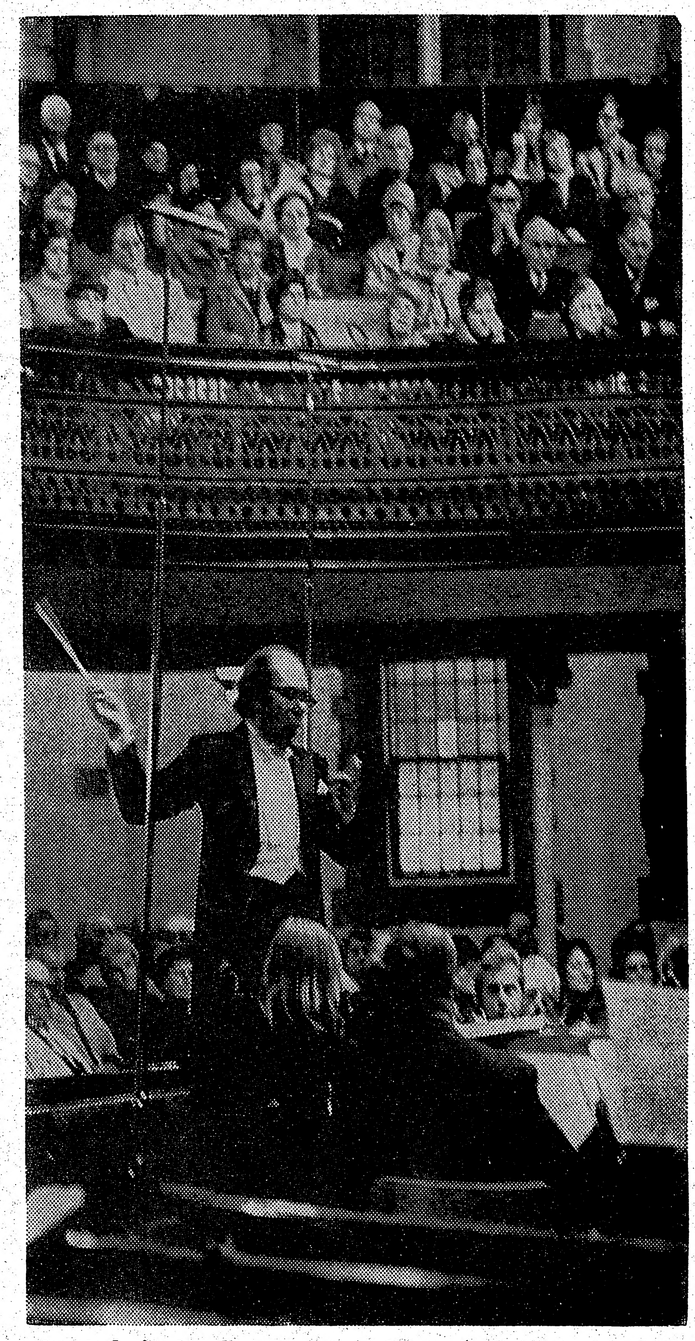

Sv. Andreja draudzes koŗa 20 gadu atceres koncertā draudzes dievnamā Toronto. Attēlā redzams komponists diriģējot savu skaņdarbu Zvanu sasaukšanās korim un orķestrim ar Ingrīdas Vīksnas tekstu. Foto: J. Liģers

DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka (pa labi) par sevišķiem nopelniem mūzikā pasniedz Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa diriģentam Avidam Purvam koŗa 20 gadu atceres svētkos DV medaļu zeltā. Komponists un diriģents A. Purvs ir pirmais, kam šis augstais apbalvojums piešķirts mūzikā. Foto: J. Liģers

Trešais Latviešu Technisko Zinātņu Kongress
1972. gada 12., 13. un 14. maijā

York Universitātes Glendon Kolledžā, 2275 Bayview Ave. (pie Lawrence Ave.) Toronto, Ont. Kanadā.

REFERĀTI. TECHNISKO DARBU SKATE

Sarīkojumi: Kopējas pusdienas — 13. maijā; Kongresa balle — 13. maija vakarā (vēlams viesību vai tumšs uzvalks); Ekskursija dāmām

Reģistrēšanās — piektdien, 12. maijā, no pl. 16.

Kongresa atklāšana — piektdien, 12. maijā, pl. 19.30.

Piedalīšanās kongresā $15.00, studentiem $5.00 (neieskaitot pusdienas un balli). Informācija — V. Sabanskis, tālr. (416) 964-1309. Administrātors — E. Broders, 248 Withrow Ave., Toronto 275.

Piedalīties kongresā laipni ielūdz

3. TLZK Rīcības komiteja

Latvija Amerikā darba sagādes birojs sagādā bez atlīdzības darbu latviešu studentiem un skolēniem vasaras brīvlaikā.

Lūdzam latviešu studentus un skolēnus, kas vēlētos darbu vasaras brīvlaikā, iesūtīt savu pieteikumu rakstveidā Latvija Amerikā kantorim: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont.

Tāpat lūdzam visus tautiešus, kas varētu savā uzņēmumā nodarbināt mūsu jauniešus vai sagādāt viņiem darba iespējas citur, par to ziņot Latvija Amerikā kantorim.

LATVIJA AMERIKĀ

DRAUDS AMERIKAS BALSS RAIDIJUMIEM

Amerikas Balss raidījumi uz Baltijas valstīm varētu apklust, ja ASV senāts un kongress pieņems senāta ārlietu komisijas ieteikumu samazināt ASV informācijas aģentūras (US Information Agency) budžetu par 30%. Lēmumu par budžeta samazināšanu pieņēma senāta ārlietu komisija sen. Fulbraita vadībā 19. aprīlī. Pēc šī priekšlikuma līdzekļi samazināmi četrām no piecām šīs aģentūras nodaļām un tikai Fulbraita bibliotēkai atstājama pilna summa. Balsojums ir bijis stipri vienpusīgs un balsis nav dalījušās, jo 19 balsojuši par budžeta samazināšanu par 30%, un tikai 1 vai 2 pret šādu priekšlikumu, bet vairāki komisijas locekļi no balsošanas atturējušies.

Kā ALAs priekšsēdis U. Grava vērtē, tad balsojums uzskatāms par lielu pārsteigumu. Nedzirdēja, ka kāds par samazinājumu būtu iepriekš runājis, un šis priekšlikums atklātībā parādījies negaidot. U. Grava mēģinājis sazināties ar Amerikas Balss direktoru, bet nesekmīgi. Viņam izdevies iegūt sarunu ar direktora asistentu St. Milleru, bet arī tas nav vēlējies tuvāk izteikties.

Pēc U. Gravas vērtējuma stāvoklis ir ļaunāks nekā to varētu iedomāties. Ieteiktie 30% samazinājumi attiecas uz visa Amerikas Balss budžeta samazinājumu, bet praktiski tas varētu iznākt ļaunāk. Dažos posteņos izdevumus nav iespējams samazināt, piemēram par telpām. Tas nozīmē, ka citur samazinājumi būs lielāki. Ļaunākais ir tas, ka pēc St. Millera domām, Amerikas Balss varētu atlaist ap 800 darbinieku un raidījumus samazināt uz 20 vai 21 valodu, līdzšinējo 35 vietā. Kā tas ietekmētu raidījumus uz Baltijas valstīm, Millers nezināja pateikt, jo par to esot pāragri runāt.

Balsojums par līdzekļu samazināšanu Amerikas Balsij kongresā (tautas vietnieku namā) būs vēlāk, un tāpēc te palīdzētu tautiešu vēstules. ALAs ģenerālsekretārs uzrakstījis ap 30 vēstuļu kongresa locekļiem.

Nesen senāta ārlietu komisija nevēlējās atbalstīt Radio Free Europe un Radio Liberty, kam pagaidām ir piešķirti līdzekļi pāris mēnešu darbībai.

Vk

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto 174, Ont.
m a k s ā
5% par noguldījumiem,
5½% par ilgtermiņa noguld.
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus. Reizē ar naudas noguldīšanu vai aizdevumu izsniegšanu kreditsabiedrība izdara dzīvības apdrošināšanu līdz $2000.00 vai $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā,
sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.
TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

Lūcija Bērziņa

(58. turpinājums)

Piektdienas vakaros krogus skanēja kā bišu strops, simtiem biroja darbiniekiem un strādniekiem svinot darba nedēļas nobeigumu, algas izmaksu, nedēļas nogales sākšanos. Piektdienas pēcpusdienas pavadīšana krogū bija austrāliešu tradicija, no kuras tik viegli vis nevarēja atteikties. To Paulis zināja. Darba biedri atkritējus uzskatīja par savādniekiem, kas nepiemērojas demokratiskajam austrāliešu dzīves veidam, kas vislabāk izteicās krogus bezšķiras atmosfairā. Savos baltajos kreklos, apsējušies kakla saites, biroja darbinieki stāvēja blakus smago mašīnu vadītājiem, būvstrādniekiem un pilsētas atkritumu izvadātājiem, kas centās citus pārspēt ar sava apģērba pasvītrātu nevīžību. Saplīsuši tīkla krekli sedza spalvainas, varenas krūtis, un šaurās ādas bikšu siksnas izmisīgi mēģināja savaldīt no pārmērīgā alus patēriņa izplūdušos vēderus. Dažai apaļai, bumbveidīgai galvai bija pārvilkta koša adīta cepure, kuras pušķis šķelmīgi nokarājās pāri platajam pakausim, komiskā pretstatā mīlzīgajam, muskuļainajam ķermenim.

Paulim aukstais alus ziemas vidū negaršoja nemaz, bet tradicija bija jāuztur kā ziemā, tā vasarā, un bija jāiet biedriem līdz ‚pagarināt', kā citi teica, darba laiku par pusstundu, lai pēc tam, katram izklīstot uz savu pusi, pavadītu sestdienu un svētdienu pēc savas patikas, vienam spēlējot golfu, otram ejot uz zirgu skriešanās sacīkstēm, trešajam dodoties izbraukumā ar ģimeni, lai vienu vai divas dienas makšķerētu, brauktu ar laivu vai tāpat pabraukātos savā mašīnā. Paulis tad uz divi dienām pārcēlās latviešu pasaulē kopā ar Annu un saviem draugiem.

Bārs bija nolaistīts brūnu šķidrumu, kurā dzērāji nevīžīgi mērcēja gan nailona kreklus, gan saplīsušos adītos vamžos tērptus elkoņus. Aiz bāra savus labākos gadus pārdzīvojušas trīs apkalpotājas veikli rīkojās ar alus tvertņu aizgriežņiem, pildīdamas putojošo alu glāzēs un pasniedzot to krogus apmeklētājiem, apcepurotās augstām, baltām putām. Rūpīgi sasukātiem krāsotiem matiem, svaigi uzliktām sejas ziedēm, tās laipni uzsmaidīja dzērājiem, arī tādiem, kuŗus alus jau bija pārmērīgi paņēmis savā varā.

Krogus bija tik pilns, ka, likās, nebija nevienas brīvas vietas, kur kāds jaunpienācējs vēl varētu nostāties. Grupa vīriešu, nosēdušies pie durvīm, klusi un domīgi sūca savu alu, dzestrā ziemas vēja netraucēti, kas nemitīgi pūta iekšā pa vaļējām durvīm.

Krogus iekšpusē auksto vēju vairs nejuta; gaiss bija ļaužu piesildīts un cigarešu dūmu piezilināts. Lielajā barā, ja neskaitīja trīs bāra apkalpotājas, nebija nevienas sievietes. Nebija ne pieņemts, ne arī pieļauts sievietēm krogus bāra telpā uzturēties. Apkalpotājas uzskatīja par piederīgām pie krogus, un tās vīriešu omulību nevarēja traucēt.

Vīriešu balsu monotonajā dūkšanā, kas cēlās no visām pusēm, izdalījās augstākas un zemākas skaņas, jo bija arī tādi, kas vairs īsti precīzi nevarēja noteikt savas runas toņa augstumu. Šai sākumā neskaidrajā skaņu juceklī varēja atšķirt atsevišķus vārdus. Bija skaidrs, ka runātāji sakāmo pasvītrāja ar dažiem stipriem vārdiem, jēlībām, lamu vārdiem, zaimiem; katrs trešais vārds, ar kuŗu izteica gan bēdas, gan prieku, bija austrāliešu iemīļotākais īpašības vārds, bez kuŗa palīdzības neviens austrālietis nespēja izteikt visvienkāršāko lietu.. Šis vārds, ko sieviešu klātienē nedrīkstēja lietāt, ko nedrīkstēja iespiest, kas labāko aprindu valodā tikpat kā neeksistēja, bija vārds „bloody", cēlies no nevainīgās viduslaiku frazes „by the love of our Lady", bet kas tagad saistījās ar kādu mistisku, māņticīgu tabū. Šī vārda lietāšana bija izaicinājums, bija varoņdarbs, un tomēr, kaut arī pastāvēja nerakstītais lietāšanas aizliegums, austrāliešu ikdienas runā šis epitets vienmēr bija piekārts ar neizprotamu magisku varu. Ar to apzīmēja darba devēju, paša sievu un bērnus, algu, pilsētas satiksmi, autobusus, kas nekad nepienāca laikā, un vilcienus, kuŗos bija grūti dabūt sēdvietas.

Paulim un viņa biedriem lēni sūcot savu nedēļas alus devu un pārrunājot jaunākos biroja notikumus, bosa untumus un mašīnrakstītāju jaunākos romānus, pie viņu grupas pienāca kāds milzīga auguma vīrs. Lielā vīrieša seja bija tumši sarkana, un viņa mazās ačteles, alkohola noreibušas, vēl arvienu spējīgas redzēto pārraidīt smadzenēm, agresīvi šaudījās no viena grupas locekļa uz otru. Biezo muskuļaino kaklu, virs kuŗa pacēlās cietā, apaļā galva, ieskāva tīklkrekla netīrais, dzelteni izsvīdušais izgriezums.

Nedroši turēdamies kājās, svešais piegrūda savu sasarkušo seju Pauļa degunam un sacīja šļupstošā, bet iespējami laipnā balsī:

„Hai, nāc pie mums, frici, gribam ar tevi iepazīties."

Paulis sarāvās.

„Viņš nav nekāds vācietis," sacīja viens no Pauļa darba biedriem. Viņš ir īsts austrālietis. Mēs jau gadiem strādājam kopā. Mums ir patlaban nopietnas lietas pārrunājamas. Ej atpakaļ pie saviem draugiem."

„Nejaucies manās darīšanās!" Svešais atgrūda runātāju tik strauji, ka tas atsitās pret bāru. Pats grūstītājs, zvārodamies un zvīļodamies, tikko noturējās kājās.

„Ko tu zini! Tu nezini nekā. Viņš ir fricis, bet labs fricis. Grībam ar viņu iepazīties. Es jau sen ar viņu gribēju runāt. Gribēju tam pateikt, ka esam jau visu aizmirsuši, ko friči kaŗa laikā nodarīja mums. Esam viņiem piedevuši."

Milzis spēcīgi uzsita Paulim pa muguru.

„Tu esi mans draugs," tas teica. „Es gribu, lai tu zinātu, ko nozīmē austrāliešu draudzība. Tu esi tagad mans biedrs. Īsts austrāliešu biedrs. Tu man patīc. Tu esi lāga zellis. Tikai austrālieši zina, ko nozīmē biedriskums. Liela zeme, plaša zeme, bet otram jāpalīdz, citādi var aiziet bojā. Jābūt biedriem ... otram jāpalīdz. Es gribu, lai tu, frici, saprastu, ko nozīmē biedrs Austrālijā, īsts biedrs ... Ne tādi, kā šie ... tavi draugi Tādi sisiji ... Depresijas laikā es ieguvu biedrus, īstus biedrus ... tādus, kas tev palīdz nelaimē. Šie pilsētas izlutēņi ... ko tie zin par biedriskumu."

Sekoja vēl viens spēcīgs sitiens pa Pauļa muguru.

„Nāc pie mums. Es tevi iepazīstināšu ar saviem biedriem ... Ar īstiem austrāliešu biedriem. Tu esi lāga zēns. Tu man patīc. Es gribu, lai tu, frici, būtu mans draugs. Vācu tauta ir atkal bagāta tauta. Tu nāc no bagātās tautas."

„Liec viņu mierā. Viņš paliks pie mums. Es jau tev teicu, ka viņš nav nekāds vācietis .Viņš ir tāds pats austrālietis kā tu un es."

Milzīgā auguma vīrietis draudīgi paskatījās uz runātāju, un Paulis redzēja, ka kautiņš būs neizbēgams.

„Es aiziešu pie viņiem uz piecām minūtēm, paskaidrošu tiem, ka neesmu vācietis" un, uzsitis lielajam vīram pa plecu, tas teica:

„Nāc, kur ir tavi biedri?"

Lielais Čarlijs paņēma Pauli zem rokas un, viegli līgodamies, tas lēni atbrīvoja sev un Paulim ceļu lielajā ļaužu drūzmā, kas kā mūris stāvēja ap bāru. Tad, pienācis pie nelielas grupas, ko Paulis bija jau ievērojis agrāk, jo arī Čarlija draugi katru piektdienas pēcpusdienu ap to pašu laiku dzēra savu alu Prinča Henrija krogū, iepazīstināja Pauli ar citiem. Grupas dalībnieki bija tie, kas kā pazīšanās zīmi valkāja jokainās daudzkrāsu cepures ar pušķiem.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● TLB inženieru un tehniķu kopas sanāksmi ar Dr. arch. E. Janiša referātu ievadīja kopas priekšsēdis V. Sabanskis, aicinot sekmēt un piedalīties Trešā latviešu tehnisko zinātņu kongresā no 12.—14. maijam Toronto. Kongresu Latviešu inženieru apvienības uzdevumā rīko Inženieru un tehniķu kopa un tas risināsies York universitātes Glendon kolledžā, 2275 Bayview Ave. (pie Lawrence Ave.). Tajā paredzēti 30 referāti dažādās tehniskās zinātnēs un diskusijas, kā arī tehnisko darbu skate un kongresa balle 13. maija vakarā. Kopas sanāksmē ar vakara referentu iepazīstināja inž. J. Švanks, minot daudzas celtnes, kas veidotas pēc Dr. arch. E. Janiša projektiem Toronto un citur. Referents pieskārās problēmām, kas saistītas ar vides ietekmi uz cilvēka psiholoģiju, illustrējot referātu ar diapozitīviem krāsās un parādot celtnes lielākajās ASV pilsētās, Čikagā, Detroitā, Bostonā, arī Apvienoto nāciju celtni Ņujorkā, tāpat architektūras pēdējos jaunumus Kanadā. Dr. arch. E. Janišs pēc referāta piedalījās arī jautājumu iztirzāšanā un pārrunās. Sanāksmes nobeigumā kopas priekšsēdis V. Sabanskis 60 interesentiem demonstrēja filmu, parādot jaunākos Rīgas, Rīgas jūrmalas pilsētas un Siguldas skatus.

● Daudzkultūru teātŗa apvienības (Multi-Cultural Theater Association), kuŗā pārstāvētas pavisam 12 tautības, „Heritage" balle, kā tas atkārtoti norādīts šīs balles rīcības komitejas, kuŗas priekšsēde ir Inta Purva, otrā ziņojumā presei, 12. maijā sāksies ar kokteiļiem plkst. 7 vakarā Luna Ballroom telpās, 30 Gordon Mc Kay Rd., Weston (rietumos no Jane St. un vienu namu bloku dienvidos no 401. autoceļa). Plkst. 8 paredzētas vakariņas ar deju un priekšnesumiem, kuŗos piedalīsies „Toronto Regional Ballet" dejotāji Dianas Vorpas meiteņu vingrotājas un vācu ko dejotāju Aldu Henišu un vācu izcelsmes dejotāju Bernardu Ucho, pēc Konrada Ludlova (New York City Ballet) choreografijas. Vēl piedalīsies igauņu meiteņu vingrotājas unč vācu „Players Buehne" divi dziedātāji. No sarīkojuma patroniem ballē būs klāt ārlietu ministrs Šarps, Ontario provinces sekretārs un pavalstniecības ministrs Dž. Jaremka, Toronto pilsētas galva V. Denisons un federālās valdības loceklis Č. Kačia (Caccia). Tāpat piedalīsies vietējo etnisko grupu vadošās personas un preses pārstāvji. Tuvāka informācija un ieejas zīmes (25 dol.) pie balles rīcības komitejas priekšsēdes Intas Purvas, 160 Woburn Ave., Toronto 12, Ont., tālr. 481-6973. Čeki rakstāmi uz „Multi-Cultural Theatre Association" vārda. Vakara norisi vadīs Norma Meri (Murray) no Misisogas.

● Kanadas nacionālā baleta 20 gadu atceres ietvaros O'Keefe centrā iekārtota „Art of Dance" mākslas izstāde, kuŗā piedalās gleznotāji un skulptori. Izstāde ilgs līdz 29. maijam un to organizējis mākslas galerijas īpašnieks Džeks Poloks. Laikrakstā The Globe and Mail 21. aprīļa numurā bija ievietots K. Kricvizera raksts un gleznotāja Ērika Dzeņa pastelis, kā arī sniegta īsa intervija ar mākslinieku: „Bet atradums ir pasteļu serijas, ko izstādījis slaidais, klusais latvietis Eriks Dzenis, kas dzīvo Kanadā 22 gadus," saka recenzents. Tālāk intervijā teikts, ka E. Dzenis gleznojis baletu jau kā students Vācijā, ko turpinājis arī Kanadā.

● Daces Kārkliņas (mecosoprāns) pirmais patstāvīgais koncerts Toronto 30. aprīlī Latviešu namā bija pulcinājis vairāk nekā 300 klausītāju. Programmā bija izraudzīti Mocarta, Cesti, Fr. Šūberta kompozicijas, bet no latviešu komponistiem E. Dārziņa, L. Garutas, A. Šturma, J. Kalniņa, Ald. Kalniņa un Alf. Kalniņa skaņdarbi. Fr. Šūberta „Gretchen am Spinnrad" programmas pirmajā daļā dziedone nodziedāja vācu valodā, bet trīs pirmās dziesmas (Mocarts, Cesti, Šūberts) — itaļu. Klavieŗu pavadījumus spēlēja Ina Denekampa un Ričards Tomsons klarneti. Publika izlūdzās arī divas piedevas, solistei nodziedot Em. Dārziņa Aizveŗ actiņas un vienu tautas dziesmu. Nobeigumā bija ilgi aplausi un ziedi. Pēc koncerta klausītāji satikās ar dziedoni pie kafijas galda. Koncertu bija izkārtojis Dainas koris. Daces Kārkliņas patstāvīgie koncerti līdz šim jau notikuši Ņujorkā, Filadelfijā un Klīvlendā, bet tagad viņu patstāvīgā koncertā bija izdevība dzirdēt arī Toronto.

● Nākamajā sezonā paredzēti vairāki teātŗu jauniestudējumi. DV teātris iestudē kopīgi ar uzaicināto viesi režisoru Voldemāru Pukatu Austrālijā dzīvojošē Spodŗa Klauverta lugu — Augstiene 273. Lugas darbība risinās latviešu leģionāru bunkurā, Otra pasaules kaŗa laikā. DV teātris bez tam vēl paredzējis Mārtiņa Zīverta Ķīnas vāze un J. Beneša dziesmu spēles Zaļā pļavā iestudējumus. Latviešu sestdienas ģimnazijas drāmatiskā kopa režisora H. Miķelsona vadībā nākamajai sezonai izraudzījusi R. Blaumaņa komēdiju Trīnes grēki. Lomu sadalīšana un iestudēšana sāksies pēc vasaras brīvdienām. Šāgada iestudējumam, L. Auzānes Tīcmanes komēdijai Mēs prasām brīvību, beidzamā viesizrāde būs 6. maijā Bafalo. Līdz šim notikušas trīs izrādes Toronto un viesizrādes Hamiltonā, Montrealā, Otavā un Bostonā.

● TLB sestdienas skolas 30. aprīlī izsludinātā A. Brigaderes bērnu luga Lolitas brīnumputns izrādes atkārtojums Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpās nevarēja notikt, jo zāli bija aizņēmuši baznīcas līdzīpašnieki — igauņi. Izrādi atkārtos rudenī. TLB Ģimenes dienas sarīkojums būs 7. maijā plkst. 3 pēcpusdienā Kolumba zālē ar bērnu priekšnesumiem. Skolas audzēkņu mācību nobeigums no pirmskolas līdz sestajai klasei — 27. maijā plkst. 12.30 Jeses Kečuma skolas telpās. 7. un 8. klases audzēkņu mācību nobeiguma akts 3. jūnijā plkst. 10 rītā Latviešu namā. Skolu šogad beigs 39 audzēkņi.

● TLB dāmu komitejas vecākai paaudzei veltīts Ģimenes dienas sarīkojums 30. aprīlī Latviešu namā bija pulcinājis ap 20 apmeklētāju. Komitejas pr-ce Edīte Āpše sarīkojuma ievadījumā pakavējās pie mātes cildinājuma latviešu literātūrā, Skalbes un Edvarta Virzas darbos, nobeidzot ar pēdējā Latvijas prezidenta Kārļa Ulmaņa veltījumiem latviešu mātei — dzīvības saglabātājai. Soprāns Marta Ādama nodziedāja Voldemāra Ozoliņa Šūpuļdziesmu un duetā ar baritonu Albertu Vītolu — tautas dziesmu Saulīt, tecēj' tecēdama, pēdējam vēl nodziedot Lūcijas Garutas Grūtā brīdī, klavieres spēlējot Maijai Barušai. Lilija Eiserte lasīja Jāņa Jaunsudrabiņa tēlojumu par ģimeni no Baltās grāmatas. Dāmu komitēja bija klājusi kafijas galdu.

● Ģimenes dienas ietvaros Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja atvēlējusi pabalstu 400 dol. apmērā dažām vientuļām māmuļām un dažām grūtībās nonākušām ģimenēm Toronto un Rietumvācijā. Saulaines vajadzībām piešķirti 700 dol. trauku un 300 dol. cita inventāra iegādei, ko kārtos dāmu komitejas pārstāves Saulaines pārvaldē.

● Gleznotājam Edgaram Krūmiņam šajās dienās apritēja 50 mūža gadu. Viņš ir liepājnieks, 1944. gadā beidzis Liepājas lietiskās mākslas vidusskolas dekorātīvo darbnīcu un no 1946.—1948. gadam mācījies pie prof. L. Liberta Eslingenas mākslas skolā Vācijā. Kanadā ieceļojis 1948. gadā, un 20 gadus strādā CBC Toronto televīzijas raidītājā par dekorātoru — plānotāju. E. Krūmiņš ir mākslinieku vienības Latvis biedrs, piedalījies Kultūras fonda un Latvis rīkotās izstādēs, kā arī gatavojis dekorācijas latviešu un citiem teātŗiem.

● Johanna Benjāmiņa ar dēlu Juri aprīļa beigās pievienojusies Toronto pētnieka Normana Eldera ekspedīcijai uz Jaungvineju, ko atbalsta viņas dzīvesbiedrs Juris Benjamiņš, kas ir „Benjamin Film Lab. Ltd." vadītājs. J. Benjamiņa, kas studējusi mākslu Romā, Ēģiptē ,Indijā un Japānā, tagad vēlas studēt agrās kultūras. Elders nesen atgriezies no ekspedīcijas pa Amazonu un tagad vēlreiz devies uz Jaungvineju, ko pa daļai jau pētījis 1967. gadā. Ekspedīcija filmēs ap 20.000 pēdu gaŗu skaņu filmu. Ziņojot par šo ekspedīciju, The Toronto Daily Star bija ievietojis Jura Benjamiņa un viņa dzīvesbiedres attēlu ar Johannas Benjamiņas interviju.

● Ontario zemkopības un pārtikas ministrijas inspektors Edmunds Ozols jau otru gadu pēc kārtas ievēlēts par Ontario provinces ierēdņu arodbiedrības (CSAO) nodaļas sekretāru un kasieri.

● Māc. R. Ekšteina priekšlasījums 27. aprīlī Latviešu namā par tematu, Vai Jēzum ir izredzes noturēties šajā pasaulē, bija pulcinājis ap 40 klausītāju. Dziesmas uz klavierēm pavadīja Mudīte Ekšteina. Nākošais un pēdējais referāts šajā sezonā paredzēts 24. maijā plkst. 8 vak. Latviešu namā. Temats: Vai cilvēkam ir cerība kļūt cilvēcīgam?

● „Young Men's Canadian Club" šogad „Miss Beautify Toronto" konkursā no 12 finālistēm izraudzīja 19. g. veco Toronto universitātes studenti Anitu Sališu. Konkursam pavisam bija pieteikušās 47 kandidātes. Pērn viņa bija izraudzīta par Toronto jauniešu, bet 1970. gadā par latviešu futbola skaistumkaralieni. Laikrakstā The Toronto Sun Anita Sališa bija redzama 12 finālistu vidū, bet Daily Star pēc ievēlēšanas bija iespiedis atsevišķu attēlu.

● Toronto Austrumu draudzes dāmu komiteja atvēlējusi palīdzības darbam Vācijā 100 dol. Ģimenes dienas dievkalpojums reizē ar svētdienas skolas mācības nobeigumu 14. maijā. Sv. Barnaba baznīcas sarīkojumu telpās. Būs bērnu priekšnesumi un dāvāto mantu izloze. Izlozēs R. Kadiķa dāvināto alumīnija laivu, gleznotāju O. Grebžes, T. Grīnberga, I. Prikules un mākslas kolledžas studentes S. Runģes ziedotās gleznas, audējas V. Vilsones dāvāto sienas segu un citus vērtīgus laimestus. Būs dāmu komitejas kafijas galds.

● Baptistu draudzes dievkalpojums notiks 7. maijā plkst. 4 pēc pusdienas Walmer Rd. baptistu baznīcā. Māc. R. Ekšteina svētruna par tematu: Mīlestības labās manieres.

● Kollingvudas slimnīcā 20. aprīlī 75 g. vecumā ar sirdskaiti mirusi Ella Ancava. Nelaikē pārpelnota Sv. Džēmsa krematorijā Toronto, bēŗu ceremoniju vadot māc. A. Briedim. Aizgājējai Kanadā nav piederīgo. Latvijā strādājusi par skolotāju Liepājas apkārtnē. Dzimtenē dzīvo viņas māsas dēls ar ģimeni. Kanadā dzīvoja Šteineru atpūtas mājā pie Vasago līča.

● Mūsu laikraksta 19. apr. numurā atreferējumā par Latvijas ev. lut. baznīcas virsvaldes plēnārsēdi Toronto ieviesusies kļūda. Par revīzijas komisijas locekli ievēlēts prof. E. Reinbergs, bet nevis agrākais revidents A. Cīrulis, kā ziņojumā nepareizi minēts.

● Gleznotāja Arnolda Mazīša (no Anglijas) gleznu izstādi 29. aprīlī Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, klātesot ap 70 apmeklētājiem, atklāja rakstniece Ingrida Vīksna. Bija izstādīti 45 darbi, no kuŗiem divas gleznas apmeklētāji ieguva īpašumā jau pirmajā vakarā. Izstāde būs atvērta līdz 7. maijam, darbdienās no plkst. 6–9 vakarā, bet nedēļas nogalē no plkst. 2 pēcpusdienā — 8 vakarā.

● Kurzemes cietokšņa krišanas 27 gadu atceres svētbrīdis notiks 13. maijā plkst. 6 vakarā pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa Saulainē. Pēc svētbrīža sadraudzības vakars (ar groziņiem) Saulaines īpašuma sabiedriskajās telpās. Priekšnesumu programmā ar dziesmām piedalās Alberts un Ženija Vītoli. Atceres sarīkojumu kārto Kritušo kaŗavīru pieminekļa pārvalde ar priekšsēdi V. Tikiņu.

● Toronto mednieku un makšķernieku kluba tīru šaušanas sacensībās kluba lauku īpašumā Bērzainē 30. aprīlī, pulcējās ap 100 dalībnieku. Tika izcīnīti 85 tītari. Sacensības organizēja un vadīja kluba sporta daļas vad. Kārlis Šverns, par galvenajiem palīgiem darbojoties Veltai Krieviņai, J. Birzniekam un K. Gūtmanim. Bez kluba biedriem sacensībās piedalījās arī viesi. Labākos rezultātus guva I. Purmalis un Z. Sprogis, kas katrs ieguva 5 tītarus, A. Zilgalvis un K. Blumbergs — 4 tītarus, bet pa 3 tītariem ieguva A. Tropiņš, J. Pastars, G. Vilmanis, J. Beitiņš, B. Belārs un J. Pētersons. Dāmu klasē bija 8 dalībnieces, uzvarēja Rasma Zone (1 tītars). Par dalībnieku cienastu rūpējās Viktors Jostiņš. Bērzaines uzpošanas talka 6. un 7. maijā. Darbu sāks plkst. 9 rītā. Nākošā talka 27. un 28. maijā.

● Toronto latviešu katoļu vienības Ģimenes dienas dievkalpojums 14. maijā plkst. 12.40 dienā lietuviešu Jāņa Kristītāja baznīcā (Dundas St. W.). Pēc dievkalpojuma Latviešu namā laicīgs Ģimenes dienas sarīkojums ar referātu, jaunatnes priekšnesumiem Nellijas Zariņas vadībā un kafijas galdu.

● Archibīskaps A. Lūsis kristījis Džonesu Vorenu Bambro (Jones Warren Bambrough) Noela un Zaigas, dzim. Krūkas, dēlu.

● Toronto latviešu koncertapvienības šīs sezonas pēdējais koncerts, kuŗā dziedās jauktais koris Dziesmu Vairogs no Kalamazū, diriģents Arnolds Kalnājs, — 6. maijā plkst. 7.30 „Parkdale Collegiate" zālē (209 Jameson Ave.). Pēc koncerta koristus Latviešu namā uzņems Dainas koris.

● Advokāta praksi Toronto uzsācis Uldis Boriss. Viņš saistījies advokātu firmā „Thomson Rogers". U. Boriss 24. martā ieguvis advokāta prakses tiesības Ontario provincē. 1964. gadā viņš beidza Rietumontario universitātes (Londonā) tautsaimniecības fakultāti ar B. A. gradu un 1970. gadā — tieslietu fakultāti, iegūstot L.L.B. gradu. Tagad viņš beidzis arī „Law Society of Upper Canada Bar Admission" kursu. Advokāts U. Boriss pieder pie stud. korp. Latvia saimes.

● Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē šajās dienās atrastas uzlauztas Arvīda un Gaidas Āpšes. Kristīnes un Kārļa Pakrastiņa, Veronikas Grantes, Alvīnes un Vilhelma Innusa vasaras mājas, aizņesot dažas mēbeles, bet no V. Grantes vasarnīcas radioaparātu. Pakrastiņu dīvāns atrasts vēlāk nomests uz lauka. Agrāk zagļi apciemojuši arī pie Kaši ezera, netālu no Breisbridžas atrodošās vasaras mājas, apzogot 14 vasarnīcas, arī vienu latviešu, paņemot vairākas mantas, kas vēlāk atrastas Okvillē.

● Dr. B. Kalniņa priekšlasījums par tematu Latvijas nākotne, iespējas un uzdevumi ar sekojošām diskusijām, kuŗās piedalīsies Juris Dreifelds, Andrievs Ezergailis, Anita Liepiņa, Brunis Rubess u.c. Latviešu namā 10. maijā, plkst. 8 vakarā. Ieeja pret ziedojumiem.

REŽISORS *IMANTS SVEILIS*

Piezīme:
● T. VILLISA KOMĒDIJA „SIEVIETE RĪTSVĀRKĀ"
★ U. SILIŅA HUMORISTISKS UZVEDUMS „KALEIDOSKOPS 1972"
Biļetes stundu pirms izrādēm pie kases un minētās iepriekšpārdošanas vietās.

☆ TORONTO, sestdien, 6. maijā, pl. 20.00
● TORONTO, svētdien, 7. maijā, pl. 16.00
Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.
Iepriekšpārdošanā: DV Grāmatnīcā. Tel. 921-7121

☆ MONTREALĀ, otrdien, 9. maijā, pl. 19.30
Westmount High School, 4350 Ste. Catherine St., Westmount. Iepriekšpārdoš.: E. Leimanis. Tel. 481-8256.

☆ BOSTONĀ, ceturtdien, 11. maijā, pl. 19.30
● BOSTONĀ, piektdien, 12. maijā, pl. 19.30
Newton Women's Club, Newton Centre.
Iepriekšpārdošanā: R. Liepiņš. Tel. 522-8134

● ŅUJORKĀ, sestdien, 13. maijā, pl. 18.30
★ ŅUJORKĀ, svētdien, 14. maijā, pl. 16.30
Charles Evans Hughes High School, 351 W, 18th Street, Manhattan. Iepriekšpārdošana: O. Baumanis. Tel. (212) 523-4751; 87—73 172nd. St., Jamaica N. Y.

● NŪDŽERSIJĀ, pirmdien, 15. maijā, pl. 20.00
SR. „Priedainē" N. J.
Iepriekšpārdošana: J. Millers. Tel. (201) 462-5110.

Latviešiem Klīvlendā savs nams

TO IESVĒTĪJA PRĀV. A. VEINBERGS

Klīvlendas tautiešiem 23. aprīlis bija liela svētku diena. No visām četrām lielās pilsētas pusēm nāca ļaudis uz Apvienotās latviešu draudzes namu, lai piedalītos pateicības dievkalpojumā un jaunceltā draudzes sabiedriskā nama iesvētē. Dievkalpojumā piedalījās Latviešu ev. lut. draudžu apvienības priekšnieks prāv. A. Veinbergs, vidienes apgabala draudžu vadītājs J. Turks, Mārtiņa Lutera draudzes māc. K. Briedis un pašu draudzes māc. I. Gaide.

Dievkalpojums sākās ar kopēju draudzes dziesmu — Slavēsim Dievu! Sākuma liturģiju vadīja māc. K. Briedis un māc. I. Gaide. Svētku spredikī prāv. J. Turks runāja par tematu no Apustuļa darbu 1. nod. 8. p.: „Bet jūs dabūsiet spēku, kad Svētais Gars būs nācis pār jums, u būsiet mani liecinieki kā Jeruzalemē, tā visā Jūdejā un Samārijā un līdz pašam pasaules galam." Apvienotais koris diriģenta V. Ciemiņa vadībā dziedāja E. Melngaiļa Dievs ir mans labais gans un Ābeles Lūgšanu. Kancelē lūgšanu vadīja prāv. A. Veinbergs, bet beigu liturģijā piedalījās prāv. A. Veinbergs, prāv. J. Turks un māc. K. Briedis. Dievkalpojumu pabeidza ar kopēju draudzes dziesmu — Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils.

Pēc dievkalpojuma svētku dadalībnieki pulcējās jaunā nama sarīkojumu zālē. Namu iesvētīja prāv. A. Veinbergs, runājot par vērtībām, ko draudze ielikusi jaunceltā namā, tāpat par vērtībām, ko draudze un visi Klīvlendas latvieši saņems no šī nama. „Jūs esat šo namu cēluši, lai kļūtu bagātāki, bet šī bagātība nav mērojama tikai ar naudu, darbu un sviedriem," teica prāvests. Dieva svētību jaunajam namam izlūdzās prāvests J. Turks.

Pēc nama iesvētes sapulcējušos uzrunāja draudzes priekšnieks T. Bērkulis: Prieks un pateicība pilda sirdi, redzot šo namu uzceltu. Ceram, ka jaunais nams izveidosies par visu Klīvlendas tautiešu kultūras centru. Draudzes priekšnieks pateicībā pieminēja visus, kas šim cēlajam mērķim ziedojuši savu darbu un materiālos līdzekļus, īpaši cildinot draudzes dāmu komiteju, kas savas priekšnieces N. Saulītes vadībā rūpējusies par līdzekļu sagādi.

Pēc tam jaunatne, kas būs nama mantiniece un turētāja, deva solījumu Latvijai un latviešu tautai. Solījuma svinīgajam brīdim sveces aizdedzināja ar Latvijas brīvības laikā ražotiem un pataupītiem sērkociņiem. Solījumu ievadīja māc. I. Gaide, jaunietei Laumai Lagzdiņai sakot solījuma vārdus.

Plānošanas komitejas priekšsēdis E. Auzenbergs aicināja kopējiem spēkiem paturēt jauno namu nākošajām paaudzēm, tāpat kā tas kopējiem spēkiem uzcelts. Nama projekta autoram architektam H. Robežniekam pasniedza mākslinieka R. Āboliņa veidotu adresi, bet plānošanas komitejas vadītājs saņēma mākslinieces I. Dāves zīmēto adresi.

Pēc atslēgu nodošanas draudzes priekšniekam, Latviešu ev. lut. draudžu apvienības vārdā sveica māc. A. Veinbergs, no vidienes apgabala draudzēm sveica prāv. J. Turks, no ALAs — Informācijas biroja vadītājs I. Spilners, no ALJAs — M. Zandbergs. Korporāciju kopas sveicienu nodeva R. Krūmiņš, no Klīvlendas latviešu biedrības — A. Piterāns. A. Grava no akadēmiskās kopas pasniedza aploksni. Tāpat aploksnes deva: J. Ozoliņš no vecajiem strēlniekiem, K. Karnītis no pensonāru apvienības un A. Vādzemnieks no DV apvienības. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši: archibīskaps A. Lūsis, Latvijas sūtniecības vadītājs A. Dinbergs, BPLA un ALAs valdes priekšsēdis U. Grava, no Latv. kara invalidu apvienības — J. Zikmanis, Mārtiņa Lutera draudzes — V. Kalējs, Miera draudzes — O. Tālnoris, Latv. katoļu kopas — A. Gžibovskis, 5. ASV latviešu vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis R. Šilders, Klīvlendas latv. biedrības — Dr. V. Rūtenbergs un ALAs kopas — T. Cirķelis.

Koncerta daļu ievadīja meiteņu ansamblis A. Pirktiņas vadībā ar divām J. Graubiņa dziesmām. Vīru ansamblis Tēvzeme E. Stelmaņa vadībā nodziedāja trīs dziesmas, bet Klīvlendas latviešu biedrības koris J. Ūdra vadībā — četras dziesmas. Akta nobeigumā māc. I. Gaide uzaicināja nodziedāt — Pie rokas ņem un vadi.

Svētku dalībniekus ar atspirdzinājumiem cienāja draudzes dāmu komiteja. J. E.

Mācības stundā Ņujorkas draudzes latviešu skolas 1. klasē, no kreisās: skolotāja Dzidra Liepiņa, audzēknes Lilita Blumfelde un Ilga Šķiņķe; aizmugurē — Margita Ķimene.

Informācija par Baltijas . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

rakstījis grāmatu, kuŗu lieto gandrīz visās Ziemeļamerikas universitātēs.

Referātu tematika visai plaša: Zemgales okupācija 13. g. s., Franču revolūcija un Baltijas valstis, hercogs Gothards, Lietuvas ķeizarvalsts, modernizācijas procesi, Livonijas ārpolitika viduslaikos, Brīvības cīņas, vācu un krievu okupācija u.t.t. Sociālās zinātnēs būs šādi virstemati: sociālizācija un izglītība pašreizējās Baltijas republikās, demografiskie un ekonomiskie virzieni, Baltijas valstis kā Austrumeiropas sastāvdaļa, krievu politika Baltijas valstīs, mazo valstu problēmas un izdevības, brīvības laiki un to analize.

Viens no pazīstamākajiem politiskiem zinātniekiem Amerikā Jaroslavs Bilinskis salīdzinās Ukrainu ar Baltijas republiku stāvokli; Dītrichs Lēbers (Dietrich A. Loeber), pasaulslavens zinātnieks, kas pārzina arī latviešu valodu, lasīs par baltiešu autoru un mākslinieku stāvokli Pad. savienības likuma priekšā. Reins Tagepera (Taagepera) runā par atšķirībām Pad. savienības ziemeļrietumu republikās.

Pārsteidz, ka lingvistikā un folklorā dzirdēsim arī daudzus „nebaltus". Viens no viņiem — prof. G. Fenels — austrālietis. Viņš iemācījies latviešu valodu un, kā zināms, pat sarakstījis latviešu gramatiku. Tiks apskatīts visai kontroverss jautājums par baltu un slavu valodu attiecībām. Tāpat tiks analizēta somu un baltu folkloras savstarpējā ietekmē, senprūšu valodas „atslēgas", kā arī citas valodas nianses. Uz šīs daļas referātiem bija pieteicies arī kāds zinātnieks no komūnistu zemes, bet naudas trūkuma dēļ konference nespēja segt viņa ceļa izdevumus.

Literatūras nozarē laikam visi runātāji būs baltu izcelsmes, kaut arī ne visi specializējušies baltu nozarē. F. H. Šilbajoris, nodaļas priekšsēdis, sarakstījis vairāk nekā 40 grāmatu un monografiju, visvairāk par krievu literatūru. Viens no galvenajiem priekšnesumiem būs profesora Ivara Ivaska pārskats par baltiešu literatūru trimdā. Viņš ir „Books Abroad" žurnāla galvenais redaktors. Bez tam viņš pārzina visas baltu valodas, tāpēc arī var vērtēt baltu literatūras devumu.

Konference būs līdzīga dziesmu svētkiem tai ziņā, ka redzēsim dažādas interesantas skates. Toronto universitātes galvenajā bibliotēkā varēsim iepazīties ar Ernesta Glika 1694. gadā izdoto bībeli; tā bija turpmākās latviešu valodas rakstības un izteiksmes noteicēja. E. Glika audžumeita apprecēja Pēteri Lielo un vēlāk pati kļuva par Krievijas ķeizarieni Katrīnu I. Būs izliktas senas oriģinālas Baltijas kartes, sākot ar 15. gadu simteni.

Visas trīs baltiešu grupas piedalīsies gleznu izstādē Hart House telpās. Tur varēsim iepazīties ar latviešu vecmeistaru Rozentāla un Hūna oriģinālDarbiem. Izstāde atvērta jau 7. maijā. New College konferenču telpās varēs apskatīt tuvu pie 500 grāmatu par Baltijas valstīm, ko ar bibliotēkas atbalstu sastādījusi E. Ziplāne.

Sabiedriskās dzīves norises atgādinās dziesmu svētkus. Vispirms New College Hjurona ielā būs informācijas un arī biļešu centrs, kā arī „hospitality bar". 11. maija vakarā universitātes rektors Hart House telpās oficiāli pieņems ar vīnu un uzkodām. 12. maijā New College notiks īpašas pabrokastis un arī runa: — „Somu un baltu iespaids uz krievu vēstures attīstību" (Ieeja 2 dol.). Pl. 8 vakarā Hart House — politiskas pārrunas par Baltijas valstu apstākļiem un nākotnes ievirzi. 13. maija vakarā Hart House lielajā zālē varēsim iepazīties ar sarakstu par visām Toronto universitātē pieejamām grāmatām par Baltijas valstīm vai kultūru (ap 1600 grāmatu). Šis saraksts iespiests un tiks pārdots konferences laikā.

Bankets un balle; 8.50 no personas. Ballei vietas rezervējamas, zvanot prof. A. Bāliņam: 447-9965.

J. D.

Viesturs Grāvītis
Suffolkas universitātē Bostonā ieguvis maģistra gradu uzņēmumu vadībā (M.B.A.). Viņš ir korporācijas Lettonia locekļis.

GRAND RAPIDI

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. baznīcas remontiem un draudzes vajadzībām nodoti sekojoši ziedojumi: Dr. A. Birzgalis — 100 dol., Grand Rapidu latv. baptistu dr. — 60 dol., A. Egebīns — 55 dol., J. Āboliņš — 30 dol., A. un A. Lindes — 25 dol., Dr. J. Nagliņš un V. un V. Purgaiļi pa 20 dol.; Mežvidu vajadzībām un sporta laukuma izbūvei — V. un E. Avoti — 150 dol., J. un Dz. Apsītes — 20 dol.; Baznīcas vēstīm — Dr. J. Beldais un Grand Hevenas kopa pa 20 dol.; palīdzības darbam — Grand Hevenas kopa — 50 dol. Bez tam nodoti vairāki mazāki ziedojumi.

Šāgada pavasara un vasaras sezonā Mežvidos paredzēti šādi sarīkojumi: 13. maijā draudzes jaunatnes pulciņa svecīšu dievkalpojums, piedaloties māc. M. Ozoliņam un māc. K. Hermanim; 27. un 28. maijā Fraternitas Metropolitana pavasara izbraukums; 29. maijā bērnu un jaunatnes diena; 18. jūnijā Jāņu ieskaņas sarīkojums, no 9.—22. jūlijam bērnu vasaras nometne, 5. augustā „Saulrieta Mežvidos"; 19. un 20. augustā Agronomu biedrības izbraukums un salidojums.

KALAMAZŪ

Jaunatnes pulciņa gadskārtējā sapulcē piedalījās 30 jaunieši. Sapulci vadīja M. Laurēna, protokolēja D. Vizule. Jaunieši izteica vēlēšanos rīkot talantu vakaru, bet rudenī plašu semināru. Pārvēlot vadību, par priekšnieci ievēlēja M. Laurenu, vicepriekšsēdi M. Krautmani, sekretāri D. Vizuli, kasieri A. Līzenbergu, biedrzini R. Lejiņu un valdes locekli īpašiem uzdevumiem J. Baltmani.

Latviešu biedrības nama īrēšanu kārto biedrības kasieris E. Pavasaris (2820) Asbury St., tālr. 382-1445). Latviešu b-ba nodevusi 18. nov. akta ziedojumus 101 dol apmērā Garezera vidusskolas būves vajadzībām, saņemot administrātora V. Vārsberga pateicību.

Ella un Pēteris Birznieki šajās dienās atskatījās uz laulībā pavadītiem 50 gadiem. Svinības notika Kalamazū latv. ev. lut. draudzes namā. Lūgšanu teica māc. A. Piebalgs. E. Birzniece Kalamazū latviešu draudzē 8 gadus bijusi dāmu komitejas priekšniece, bet P. Birznieks veicis pērminderja pienākumus. Jubilāru dēls Dr. Haralds Birznieks, dzīvo Grand Rapidos.

Rīgas skola krievu baletā

BALETA PAIDAGOĢES ELVIRAS RONES IESPAIDI MASKAVAS BALETA PIRMIZRĀDĒ PARĪZES OPERĀ

Ka sievišķīga iespītēšanās metgaŗu ēnu, to nupat pieredzējām Maskavas baleta pirmizrādes laikā Parīzes Lielajā operā. Šoreiz tā ir Maijas Plisetskajas ēna Gulbju ezera dubultlomā. Jau uznākot uz skatuvēs, viņa demonstrātīvi vairāk lūkojās uz skatuves dekorātīvo prospektu nekā auditoriju. Ne uz mirkli neparādīdama savu citkārt tiešo gulbja pārdzīvojumu un lokanību, viņa savā dejojumā atkāpās līdz viduvējībai. Tas bija liels pārsteigums ne tikai publikai, bet vēl jo vairāk pašiem dejotājiem.

Šinī vietā nāk atmiņā Borisa Šaļapina skatuviskie izlēcieni publikas priekšā, bet tas kaut kā sagājās ar vareni vīrišķīgo basu. Bet kad to demonstrē dejotāja, viss labais, estētiskais sabrūk. Līdzīgi sabruka arī viņas pielūdzēju aplausi, un izlutinātā Parīzes mākslas publika izturējās ledaini auksti. Viens otrs skatītājs jautāja, vai tas ir slavenais krievu balets? Kad Plisetskaja kādreiz dejoja trešā cēliena variāciju, publika aplaudēja, bet pirmizrādē tā no skatuves nogāja pilnīgi bez aplausiem. Un tas notika piecu ārvalstu sūtņu, un trīs Francijas valdības ministru klātienē.

Nav grūti iedomāties, kas tas bija par iespaidīgu „soitēe" Parīzes sejā. Tādos apstākļos arī Parīzes laikrakstu atsauksmes bija gaužam bēdīgas, un Pliseckajas tālākās izrādes Parīzē atsauca. Visiem par pārsteigumu Plisetskaja pēdējā operas Gulbju ezera izrādē to atkal dejoja, bet „pa vecam" ar lielu rutīnu un publikas piekrišanu. Viņa puslīdz savu kļūdu bija izpirkusi uz savas ampluā lēses, — apbrīnojamo roku un ķermeņa plastisko lokanību. Šo roku dēļ viņa kļuvusi tik slavena, ka var atļauties slavenības izgāšanos.

Māris Liepa parīziešus pārsteidza ar savu gladiatorisko lomu Spartakā. Viņš ir viens no iespaidīgākiem dejotājiem aktieŗiem, kāds Maskavas baletam ilgus gadus nav bijis. Kā apdāvināts aktieris Liepa Albrechta lomā spēj to pašu, ar ko savā laikā Galina Ulanova apbūra skatītājus romantiskajā Žizeles lauku meitenes lomā. Un tas ir balets, ko vairums nespēj īsti interpretēt. Kā zināms, par šīm sekmēm nesen Parīze Liepam piešķīra Ņežinska trofeju. Spartaka choreografija nevar līdzināties ne vecajiem Petipa baletiem, ne arī sacensties ar jaunām Bejarta izdomām. Ja šajā baletā visam cauri nespīdētu Liepas personība un, kā saka, Rīgas skola, kā tas par pārsteigumu bija minēts programmā, tad šis balets būtībā ir pārāk mazasinīgs. Liepa Parīzē, tāpat kā Maksimova un Vasiļjevs, ir atzīti un iecienīti mākslinieki. Bez tam Liepa vēl dejoja Fokina romantiskās Silfīdes sevišķi sekmīgi.

Pēc baleta izrādēm Parīzes Lielajā operā izrāžu cikls sākās Lielajā Parīzes sporta pilī.

Nevarētu paiet gaŗām sīkiem iekšējiem epizodiem. Par tiem bieži interese ne mazāka kā par pašām izrādēm. Kaut gan Maskavas balets reprezentējās ar saviem labākiem spēkiem, mājās bija spiests palikt viņu jaunākais fainomens Godunovs. Maskava vienkārši baidījusies, ka viņš varētu staigāt Nurejeva pēdās. Šī iemesla dēļ arī pārējos dejotājus apsargā kā princeses un princus. Pēc izrādes visiem dejotājiem obligāti jābrauc ar kopēju autobusu uz viesnīcu, kas atrodas no operas nama tikai divu minūšu gājienā. Bet šajā gājienā var kāds „pazust" un viņus vairs „uz savu roku" nekur nelaiž.

★

Dejotājs Nurejevs, kas Parīzes operā jūtas kā savās mājās, katru vakaru noskatījās Maskavas baleta izrādes, bet starpbrīžos un izrādes beigās aiz skatuves mēģināja sarunāties ar saviem bijušiem kolēģām. Bet viņu disciplīna palikās kā neieņemams Ķīnas mūris. Kā franču dejotāji zināja stāstīt, tie ievērojuši, ka maskavieši atņēmuši viņa sveicienu gaŗāmejot. Nurejevam nekāda rokošanās nav izdevusies, un slavenais dejotājs juties sarūgtināts. Parīzes avīžnieki jautājuši Vasiļjevam, ko viņš domājot par Nurejevu?

„Viņš ir liels dejotājs, bet es viņu nekad neesmu saticis," atbildējis pazīstamais krievu dejotājs.

Pēc vairākām dienām aiz Parīzes operas skatuves Nurejevs viņu laipni sveicinājis, bet tas pagājis gaŗām.

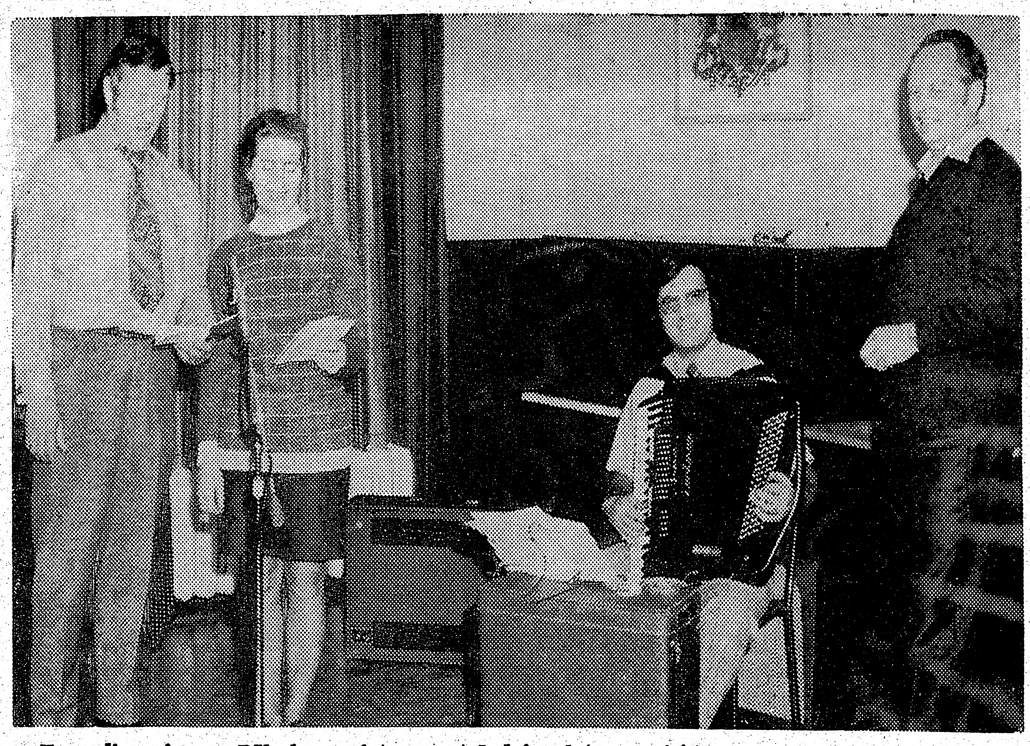

Top divas jaunas DV skaņu plates — otrā deju plate un piektā karavīru dziesmu plate. Mūziku pēdējām dejām ieskaņoja Hamiltonā jau 9. aprīlī. Pa kreisi — dziedātāji Mirjama Bērziņa un Viesturs Brants, pavadījumus spēlējot S. Cammaleri. Pa labi — DV deju kapellas vadītājs A. Grīnbergs. Foto: J. Gailītis

Izraelas ieceļotājs stāsta par Rīgu

SVĒTĀS ZEMES APMEKLĒTAJU IESPAIDI

Spiestuves Greenwood Printers īpašnieks Valters Zieduņš ar dzīvesbiedri zobārsti Dr. Inesi Zieduņu marta beigās izlidoja uz Jeruzalemi, pavadot ceļojumā vairākas nedēļas. Pēc atgriešanās Toronto ceļotāji dalījās savos iespaidos Svētās zemes apmeklējumā:

Jau labu laiku pirms Klusās nedēļas sākuma Izraēlā bija ieradušies svētceļnieki no visām pasaules malām, pārpildot veco Jeruzalemi. Baznīcas spēja uzņemt tikai mazu daļu, lai gan dievkalpojumi bija no saules lēkta līdz rietam.

Neskaitāmas ļaužu masas piedalījās tradicionālā Lielās Piektdienas Kristus sāpju ceļa (Via Dolorosa) gājienā, lūgšanās apstājoties pie visām Sāpju ceļa 14 nozīmīgajām vietām. Procesija ilga vairākas stundas un pabeidzās Golgata baznīcā (Church of Holy Sepulchre). Šogad arī žīdiem t. s. Pessah laiks un moslemu svētki sakrita ar kristiešu Lieldienām. Žīdu masas pulcējās pie Raudu mūŗa, moslemi pie El Agsa moskas. Uz augstāko namu jumtiem un virs Raudu mūŗa gan bija bruņoti karavīri.

Golgatas kalnā, kas pirms 2000 gadiem bijis kails un ārpus Jeruzalemes mūŗiem, tagad ir baznīca ar neskaitāmām svētām relikvijām, saistītām ar Kristus sāpju ceļu, krustā sišanu un augšāmcelšanos. Golgatas baznīcā atzīmēta Kristus krustā sišanas vieta, klints daļa, kas saplaisājusi pēc Kristus nāves, krusta daļa (otra daļa glabājas Vatikānā), akmens, kas bijis uz Kristus kapa. Vēstures gaitā šī ir jau trešā baznīca Golgata kalnā.

Atmiņā palicis arī Ģetzemanes dārzs, Olivu kalna piekājē. Kalns rotāts puķēm, ziedu krūmiem, ciprešu un olīvu kokiem. Stāsta, ka astoņi no tiem vairāk kā 2000 gadu veci. Uzmanības centrā pareizticīgo Marijas Madaļas un Kristus ciešanu baznīcas. Daļēji ārpus mūŗa Cianas kalns ar Dāvida kapa un Jēzus pēdējā Svētā vakarēdiena vietu.

Ceļā uz Jeruzalemes ziemeļiem, cauri Samarijai un Galilejai, kristiešu un žīdu vēsturiskās vietas ik pa kilometru. Mūsu ievērības centrā Nacarete, Galilejas ezers un Kapernaumas drupas ezera krastā, kas tikai daļēji atraktas. Liela daļa apskatei nepieejama. Uzraksts vēstī, ka territorija atrodas Italijas valdības pārziņā atrakšanas darbu pabeigšanai. Ezers atrodas 300 pēdu zem jūŗas līmeņa, klimats subtropisks. Tiberijas pilsēta krastā ir viena no Izraelas kūrvietām. Galilejas ezera krastos daudz stārķu.

„Vai kāds no tiem aiznesīs arī mūsu sveicienus uz Latviju?" iejautājās stāstītājs.

Tālākais punkts, ko sasniedzām ziemeļos, bija Hermona kalns. Tā virsotni gandrīz visu gadu klāj sniegs. Populāra vieta slēpotājiem, ko pagaidām gan izmanto tikai diplomāti, jo tepat Sirijas robeža. Saistīja Jordanas upes izteka, kuŗas sākums ir trīs neliela upītes. Liela daļa apgabala vēl apslēptām mīnām no Izraelas - arabu iskaŗa. Šeit risinājušās smagas kaujas, galvenokārt Jordanas ūdeņu dēļ, kas nepieciešami gaŗajam tecējumam uz Negevas tuksnesi. Šo Izraelas ziemeļdaļu sauc par Golana augstieni, kas ir Izraelas maizes klēts, un bagāta zivju dīķiem, kas ierīkoti, pateicoties Jordanas upes ūdeņiem. Libanonas robežu aplūkojām tikai pa gabalu, jo tikko uz turieni aizlidoja Izraelas iznīcinātāji.

Gar Vidusjūras krastu dodamies atpakaļ uz dienvidiem. Haifa un Telaviva bez sevišķa uzsvara, izņemot Haifas Karmela kalnu ar Bahais templi un skaistāko dārzu visā Izraelā. Telaviva stipri eiropiska. Saista vecā Jaffa, kur daļa arabu vecpilsētas

(Turpinājums 15. lpu.)

KANADAS ZIŅAS

ŠELBURNA

● Šajās dienās uz 20 gadu sekmīgu saimniekošanu savā lauku saimniecībā „Latviešu apriņķi" pie Laurelas varēja atskatīties brāļi Aleksis un Mārtiņš Kalniņi. Viņi ieradās Kanadā 1951. gada decembrī no Anglijas, tieši ziemas bezdarba sezonas laikā, bet jau nākošā pavasarī tūliņ izšķirās par pašu lauku saimniecības iegādi, uzsākot saimniekošanu 1952. gada 1. aprīlī ar dažiem rokas koferiem, bet neatlaidīgu gribu pārvarēt grūtības. Šāgada Lieldienās no šī brīža bija aprītējuši jau 20 gadu, kādā gadījumā abus centīgos lauksaimniekus bija ieradušies sveikt ap 30 draugu un labvēļu. Šajos gados saimniecības ēkas pārbūvētas, uzceltas arī jaunas, mežs pārvērsts par lauku un kultivētām ganībām. Iegūtas nepieciešamās lauksaimniecības mašīnas un rīki. Ar sešām sākumā iegūtām Holšteinas piena govīm, tagad izveidots arī augstvērtīgs un ražīgs melnraibo govju ganāmpulks, kas jau četrus gadus pēc kārtas ražības ziņā ir bijis labākais no Daferinas apriņķa lauksaimniecības biedrībā (ROP) reģistrētiem piena lopiem. Pagājušā gadā 25 govis 305 dienās devušas caurmēra izslaukumu 16.103 mārc. piena ar 637 mārc. tauku. Saimniecības galvenos ienākumus dod piensaimniecība. Kalniņu saimniecībā noris arī sabiedriskās aktīvitātes, notiekot DV Druvas nodaļas sanāksmēm, tāpat šīs nodaļas izkārtotās tradicionālās zaļumballes. Šogad tāda paredzēta 5. augustā, kad norisināsies arī šaušanas sacensības starp DV Bramptonas un Druvas nodaļām.

K. P.

HAMILTONA

● Svētdien, 16. aprīlī, Hamiltonas latviešu biedrība bija rīkojusi savā namā politisku diskusiju pēcpusdienu ar kanadiešu politiķu piedalīšanos. No provinces parlamenta piedalījās Hamiltonas deputāts kons. Džons Smits, kas ievēlēts pagājušās provinces vēlēšanās ar lielu balsu vairākumu, kā arī advokāts G. Vadums, kas ir konservātīvo partijas vietējais priekšsēdis. Ar Džonu Smitu iepazīstināja Hamiltonas latviešu biedrības priekšnieks Kārlis Ozols, bet vispārējo latviešu nostāju Kanadā raksturoja inž. H. Vilks. Īsu uzrunu teica J. Smits, uzsverot, ka politiskā laukā Kanadā pēdējā laikā vērojama nosliece uz labo pusi. Debatēs iztirzāja politiskos un saimnieciskos jautājumus, skaŗot arī mūsu nacionālās intereses. Ap 30 dalībnieku sekoja pārrunām ar lielu interesi.

● DV Hamiltonas sporta kopa Sparta rīko 6. maijā Hamiltonā jaunatnes volejbola turnīru zēniem un meitenēm, vecuma grupās līdz 14gadīem un 15. — 18 gadiem. (1953. gadā dzimušie un jaunāki). Visiem dalībniekiem jābūt reģistrētiem ASV vai Kanadas latviešu sporta apvienībās; reģistrācijas kartes uzrādāmas sacīkšu dienā.

Ķīnas tautas republikas pārstāvji nodibina sakarus ar latviešiem

CIŅA ZIŅO PAR SARKANĀS ĶĪNAS DIPLOMĀTU ATTIEKSMĒM AR AUSTRUMEIROPAS BĒGĻIEM

Viena no sensācionālākām ziņām, kas var interesēt trimdas latviešus politiskajā plāksnē, nesen parādījās okupētās Latvijas presē. Cīņa 7. aprīļa numurā ziņoja: „Ķīnas tautas republikas vēstniecība Stokholmā nodibinājusi sakarus ar tā saukto Latvijas nacionālo fondu un Latvijas sociāldemokratu partijas ārzemju komiteju." Laikraksts saviem lasītājiem okupētajā Latvijā pavēstīja, ka tās ir „nacionālistiskas pretpadomju organizācijas, kuŗu mērķis ir rīkot ideoloģiskas diversijas pret Pad. savienību un citām sociālistiskajām valstīm."

Pad. savienības rūpīgi kontrolētajā presē reti kad iemaldās lielas kļūdas un nekad sensācijas sensāciju pēc, kā tas notiek rietumu pasaules laikrakstos. Turpretī šai kontrolētajā presē visai ierasta parādība ir īpašu ziņu un paziņojumu publicēšana, tos „pārņemot" — visbiežāk no sava satelitvalstu preses. „Kam sniedz roku Pekinga?" virsrakstā jautā Cīņa un turpina, ka ar tādu pašu nosaukumu poļu avīze Žolnierz Wolnosci publicējusi šo rakstu par to, „kur un kā meklē sabiedrotos Pekingas propaganda".

Cīņā publicētais raksts cenšas nomelnot abas puses pēc formulas, tāds ar tādu sasatika. „Kā liecina no dažādiem avotiem saņemtās ziņas," lasāms Cīņā, „Pekingas pārstāvji vairākās kapitālistiskās valstīs pastiprināti cenšas nodibināt sakarus ar atkritējiem, kas aizbēguši no sociālistiskajām valstīm, piedāvā viņiem dotācijas un materiālu palīdzību kā atalgojumu par sociālismam naidīgu sadarbību ar maoistiem."

No Cīņas var secināt, ka „maoistu emisāri vislabāk nodibina sakarus ar pašiem reakcionārākajiem elementiem, kas pat emigrantu vidū izceļas ar savu naidu pret visu, kam sakars ar Pad. savienību, pret visu sociālistisko."

Pēc Cīņas arī iznāk, ka Ķīnas pārstāvji Šveicē nodibinājuši sakarus ar ASV informācijas aģentūras radiostaciju Brīvība, kas dažādās valodās raida informāciju uz Pad.. savienību.

Var pieņemt, ka šis Cīņas raksts ir daļa no Pad. savienības uzbrukumiem vai kārtējās atbildes Ķīnas apsūdzībām. Piemēram, 26. martā Ķīnas preses aģentūra apsūdzēja Maskavu par „flirtēšanu un slepenām sarunām" ar nacionālistisko Ķīnu un izteica aizdomas, ka Pad. savienība „pieliek roku sazvērestībā" divu Ķīnu radīšanai. Varbūt arī Ķīnas radioraidītājam Runā Pekinga pienācās kārtējā atbildes argumentācija klausītāju vidū Pad. savienībā.

Maldīgi būtu domāt, ka Ķīnai ir svarīgi atsevišķi trimdas latviešu organizāciju grupējumi, vai ka tie būtu tai tuvi. Taču katrai vismazākai politiskai grupai kādreiz var būt sava loma un vieta lielvalstu apsvērumos. Piemēram, lai atceramies Albānijas lomu sarkanās Ķīnas politiskajā cīņā pret nacionālo Ķīnu un tās vietu Apvienotajās nācijās. Protams, kad moris savu darbu bija padarījis, tam bija jāiet... Tas tā vienmēr bijis un būs.

Latviešus pa lielākai daļai var izvērtēt kā tiešus, taisnus politiskā darba darītājus, kam bieži vien lietderības jautājums stāv otrā vietā aiz principiāliem, ideoloģiskiem apsvērumiem. Latviešiem ziņa no okupētās Latvijas par Ķīnas diplomātu sakariem ar trimdas organizācijām un visas šīs ziņas implikācijas pirmajā brīdī var likties tikai kā kāda 1. aprīļa joka turpinājums.

Lai cik pamatots vai nepamatots būtu Cīņas raksts, mums jāatceras, ka šis raksts adresēts okupētās Latvijas iedzīvotājiem. Tāpat no lietderības viedokļa jāatceras, ka no visām lielvalstīm un lilevarām Ķīna šodien ir vienīgā, kas ar oficiāliem valdības izdevumiem argumentē un nostājas pret krievu imperiālismu. Šai sakarā kā netiešu iestāšanās piemēru par Pad. savienības okupētām zemēm un apspiestām tautām var minēt 1970. gadā Pekingā publicēto „Leninism or Social-imperalism".

Cīņas propagandistiem ir gatavais negals ar trimdas latviešiem, gan slaukot tos „iekšā vēstures mēslainē", gan velkot ārā. Ko lai beigās par Cīņu domā tās lasītāji?

Aivars Ruņģis

Jaunā amatā

Brunis Rubess ar šāgada 1. jūniju iecelts par Volkswagen Canada Ltd. prezidentu Toronto, pārņemot amatu no līdzšinējā prezidenta Karla L. Barta, kas pāriet par Volkswagen Insurance Ltd. vadītāju Volfsburgā, Vācijā. B. Rubess, kas līdz šim bija Harbridge House Canada viceprezidents, ir ar plašu pieredzi automobiļu tirgū ne vien Ziemeļamerikā, bet arī pārējā pasaulē. Viņš darbojies Volkswagen firmas jaunā

Brunis Rubess

biroja atvēršanā Frankfurtē, Rietumvācijā, un vadījis to līdz atgriešanās 1970. gadā Kanadā. No 1955.—1958. gadam B. Rubess bija Mercedes-Benz of Canada Ltd. pārstāvis. Viņš dzimis 1926. gadā Rīgā, turpinājis izglītību Eiropā, nodarbojies arī žurnālistikas studijām. B. Rubess dzīvo ar ģimeni — dzīvesbiedri Birutu, meitām Baibu un Baņutu un dēlu Balvi — Toronto, rosīgi piedalās jaunatnes darbā un latviešu sabiedriskajā dzīvē, arī skautu organizācijā un ievērojami atbalstījis vairākus kultūras un sabiedriskus pasākumus.

Mežciema dalībnieku gada sapulce

Toronto latviešu katoļu lauku īpašuma Mežciems gada sapulcē 16. aprīlī Latviešu namā no 65 dalībniekiem piedalījās 36. Sapulci, protokolu rakstot V Miklasevičam, vadīja īpašuma pārvaldes priekšnieks A. Gertmanis, kas sniedza arī pārskatu par pagājušā gada darbību. Visi darbi Mežciemā veikti ar talkām. Pagājušā rudenī pie esošās sarīkojumu zāles uzcelta piebūve. Zemesdarbi un materiāli izmaksājuši 1.721,88 dol. Ceļu uzlabošanai un uzturēšanai izdots 736,88 dol. Darbības gadā ieņemts 3.379,-61, izdots 3.338,69 dol. Rezerves kapitāls uz šāgada 1. martu bija 1.392,41 dol.

Šāgada sākumā un 8. aprīlī Mežciema pārvaldei bija apspriedes ar vietējo īpašumu vērtēšanas daļas priekšnieku R. Parkeru. Tajās tika noskaidrotas un izlabotas vērtēšanā ieviesušās kļūdas. Katrs apbūves gabals Mežciemā novērtēts par 100 dol., par ko zemes nomniekam par pagājušo gadu jāmaksā 7,76 dol. pašvaldības nodoklis. Iesniegtos iebildumus nodokļa lietā izlems šāgāda maijā.

Sakarā ar 11. lielceļa paplašināšanu, jaunais ceļš skars arī Mežciemu, paredzot slēgt pašreizējo iebraucamo ceļu. Mežciema pārvaldes priekšlikumus ceļu plānošanas iestādes noraidījušas. Pēdējā apspriede ar ceļu departamenta pārstāvi notika jau gada sākumā Toronto.

Gada sapulce pieņēma pārvaldes izstrādāto darba plānu un budžetu 1972. gadam. Ieņēmumos paredzēti 2.200 dol., izdevumos 2.735 dol. Piebūves darba turpināšanai atvēlēja 500 dol. Dāmu komiteja ledusskapja un elektriskā pavarda iegādei Mežciemam ziedojusi 500 dol. Sapulce pieņēma Mežciema pārvaldes pārstrādātos statūtus un uzdeva pārvaldei kārtot īpašuma inkorporēšanu. Mežciema pārstrādātos statūtus un uzatpūtas vietu suņus un kaķus, jo tie iznīcina meža dzīvniekus un putnus.

A. G.

Voldemārs Akacis

Arī ASV vāks parakstus pret genocīdu Latvijā

DV ASV delegātu sanāksme Nudžersijā pilnvaroja DV delegātus ALAs kongresā Klīvlendā, kas sāksies 12. maijā, ierosināt arī ASV turpināt parakstu vākšanu pret genocīdu Latvijā, ko uzsāka Kanadā, savācot 10.000 parakstu. Izdevīgākā vieta šādai akcijai būs dziesmu svētki. ALAs kongresa darba sēdes Klīvlendā paredzētas Apvienotās draudzes jaunajā namā, bet sākums un nobeigums būs Šeratona viesnīcā. Kongresa atklāšanā piedalīsies Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā Dr. A. Dinbergs un ASV ārlietu ministrijas Baltijas valstu nodaļas vadītājs Doils Martins.

LŪDZ ATSAUKTIES

Latvijas sarkanais krusts (44 Muenster, Koenigsberger Str. 137, West Germany) lūdz atsaukties sekojošas personas, kuŗas meklē to tuvinieki: Haralds Berino, komponists, izceļojis uz Kanadu. Osvalds Brinkus, dz. 1924. g. 24. febr. Ozolniekos. Nikolajs Giruckis, kas atrodas bezvēsts prombūtnē kopš 1971. g. 8. augusta. Zigrida Pēteŗa m. Golde. Arvīds Keiris-Balodis, dz. 1924. g. 3. martā. Oļģerts Lielpēters, dz. 1924. g. 20. dec. Rīgā. Bruno Lunce, dz. 1923. g. 14. aprīlī Rīgā, bij. leģionārs Jānis Mednis, dz. 1926. g. 10. martā (no Skrīveriem), 1944. gadā atradies Varšavas slimnīcā. Marta Muzikante dz. Ozola, dzim. 1911. g. Nelda Oniona, dz. Dundurs, kas kādu laiku dzīvojuši Floridā. Laimdota Pētersone no Ogres. Dailonis Raudiņš, dz. 1911. g. 2. augustā Bakū, bet 1941. gadā dzīvojis Rīgā. Tālivaldis Raudiņš, dz. Bakū, bij. Latvijas Konservatorijas audzēknis, kas dzimis 1913. g. 2. sept. Eduards Saulgozis, dz. 1918. g. Birzgales pag., kas kādu laiku dzīvojis Anglijā. Alma Ūdre, dz. 1920. gadā, no Ogres. Jānis Auliņš no Skrīveriem.

Švarcvaldes vientuļnieks

VOLDEMĀRS AKACIS — PIECDESMITGADNIEKS

Tagadējam Švarcvaldes vientuļniekam Voldemāram Akacim noapaļojas pus gadu simtenis. Tālu projām no dzimtās puses — Bārbeles siliem, mālainiem pauguriem, baltām birzīm un pureņu zelta piebārstītām purvainēm, kur robežojas Zemgale ar seno Sēliju, dzīve nu iekārtojusies tā, ka jau gandrīz pusi no līdzšinējā mūža V. Akacis dzīvo tumšū egļu kalnainajā Švarcvaldē. Tagadējai mājvietai svešumā pie Donavas un Reinas ūdens šķirtnes netrūkst romantiska skaistuma, bet trūkst latviešu vides un sabiedrības. Tieši šajā vientulībā, kur latviešu valoda viņam tagad nav dzirdama nedēļām, Valdemārs Akacis ir izaudzis par pieminamu latviešu avīznieku. Sevišķi populārs Švarcvaldes vientuļnieks ir kļuvis mūsu dzejnieku, rakstnieku, žurnālistu gadskārtējās sanāksmēs Rietumvācijā ar savu skaidro argumentāciju un un pārliecinošo diskutētāja māku.

Rakstniecība un žurnālistika jubilāru villinājusi jau gimnazista gados Bauskā, kad publicēti arī viņa pirmie mēģinājumi. Kaŗa gaitas sagrauj tieslietu studiju ieceres. Kaŗotāja ceļš līkumains. Zalcburgas tuvumā krīt amerikāņu gūstā, bet Bavārijā laimējas izbēgt un atrast patvērumu pēckaŗa Vācijas franču joslā, kur atsāk ražīga avīznieka gaitas toreizējās mūsu avīzēs trimdā. 1948. gadā jau tiek uzņemts Latviešu preses biedrībā. Kaŗa pamestās rētas vēl vienmēr prasa ārstniecību. Maizi sākumā pelna Švarcvaldes pulksteņrūpniecībā. Parallēli kļūst tulkotājs, grāmatu recenzētājs. Publicējies Vācijas Latvijā, Austrālijas Latvietī, Latvija Amerikā u.c., arī vācu laikrakstos. Mīl arī sportu. Pēdējos gados par sekmēm vācu organizāciju amatos un šaujamlaukumos V. Akacis apbalvots ar Švarcvaldes - Hohencolleru apgabala sporta strēlnieku Nopelnu saktām sudrabā un zeltā, kā arī ar Virtembergas Sporta strēlnieku saktu sudrabā. Savā laikā viņš izstrādāja arī DV globālo neklātnes šaušanas sacīkšu noteikumu projektu.

Ilgstošajos gados sarakstītas noveles un stāsti. Noveles „Nulla crux, nulla corona", kā labākā no 28 autoru darbiem 1959. gadā godalgota DV kaŗa stāstu sacensībā. Jubilārs pašlaik iztiku pelna, sagatavojot skaitļu materiālus elektroniskajai datu apstrādāšanai kādā Fillingenas - Šveningenas mašīnfabrikas birojā, bet vaļas brīžos strādā pie stāstu krājuma Kanupene. Savākti arī materiāli vēsturiskam romānam par latviešu kaŗavīriem 17. g. s., kad tie Zviedrijas kaŗaļa armijas pulkos izgaisuši Vācijas 30 gadu ticības kaŗos.

Laika upes krastā nevajaga skumt, bet jāstrādā, jāpaliek visu mūžu jaunam. Tāda, liekas, ir jubilāra devīze.

Alberts Eglītis

Godājamie lasītāji!

Lielu daļu no ienākuma Latvija Amerikā apgādam dod sludinājumi.

Uzņēmēji, ievietojiet sludinājumus mūsu laikrakstā.

Lūdzam arī visus laikraksta lasītājus atbalstīt sludinājumus, iepērkoties viņu veikalos un izmantojot to pakalpojumus.

Latvija Amerikā labvēļu vakariņās DV namā Toronto, no kreisās: rakstn. Biruta Senkēviča, Latviešu preses biedrības priekšnieks V. Irbe no Nujorkas, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, Latvija Amerikā Publishing Ltd., Amber Printers and Publishers Ltd. prezidents A. Budrēvics un DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka. Apakšējā attēlā — trīs priekšnieki spiestuvē iepazīstas ar Latvija Amerikā burtu salikumu svina rindiņās, no kreisās: Latviešu karavīru invalīdu apvienības valdes priekšsēdis G. Krustiņš, Toronto Austrumu draudzes priekšnieks E. Ziplāns un Toronto Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis.

Foto: J. Liģers

Anšlavs Eglītis, Uldis Ģērmanis un mēs

Tāds nosaukums bija kritiķes un literātes Ņinas Luces referātam literārajā vakarā Sidnejā, kur par apmeklētāju skaitu arī nevarēja sūdzēties — daži pat dabūja pastāvēt kājās. Bija pat daži klausītāji no tik tālām pilsētām (ap 600 jūdzes) kā Brisbane un Melburna. Ja ar zināmu rezervēšanos varētu teikt, ka temats kontrovess, tad runājot par pašu referātu, nekāda rezervēšanās vairs nebija vajadzīga, lai to apzīmētu par kontroversu. Referente pēc tam arī nenoliedza, ka tāds esot bijis viņas nolūks.

Referente iesāka ar Anšlavu Eglīti, konstatējot, ka „Anšlavs Eglītis savos darbos kļuvis mūsu sabiedrības analītiķis un chonists, jo tas stingri seko trimdas latviešu dzīves pulsam. Savos romanos viņš izgaismo, kādi esam, kā dzīvojam, ko mīlam un ko nīstam". Tālākā analizē referente teica, kan Anšlavs Eglītis raksta konvencionālā stilā, ka viņu neinteresē dziļumpsīcholoģija un aizapziņas kambari, bet viņš saista lasītāju ar „lielisko fābulu, dinamisku stāstījumu un neaizmirstamu raksturu galeriju". Šī rakstura galerija tad arī bija referentes alfa un omega, no kuras viņa tiešām meistariski izlasīja visus tos, kuriem pārsvarā negātīvās īpašības, ar skaidru nolūku pateikt, kādus mūs redz un rāda Anšlavs Eglītis. Tas ir greizais spogulis, bet mēs par to nemaz neuztraucamies. Toties „mūsu attieksmes pret iespiesto vārdu krasi mainās, ja līdzīgas domas mēģina izgaismot zinātnieks - vēsturnieks Dr. Uldis Ģērmanis savā referātā „Kāpēc esam tādi, kā esam", ko viņš pirms pāris gadiem viesodamies Amerikas kontinentā nolasīja vairākos latviešu centros un kas iespiests grāmatā „Tā lieta pati nekritīs". Daļa klausītāju par šo U. Ģērmaņa referātu esot manāmi uztraukušies, jo autors tur iedrošinājies izgaismot latviešu tautas rakstura ēnas puses, atstājot slavināšanu citai reizei"...

Minētajā U. Ģērmaņa grāmatā referente arī izlasījusi, ka Anšlavam Eglītim šis referāts esot paticis. Tas pamudinājis viņu izsekot abu rakstnieku darbiem un pameklēt tajos paralēles, kādas viņa arī atradusi. Tā, piemēram, ka Anšlavs Eglītis „rāda greizā spogulī visu mūsu sabiedrību, bez materiālā vai kultūras stāvokļa atšķirības"; Uldis Ģērmanis grāmatas „Tā lieta pati nekritīs" 51. lp. runā par latviešu žūpības netikumu un 63. lp. par vēlmju domāšanu, bezjēdzīgo klanīšanos un pateikšanos un t. t. Tam sekoja vēl diezgan gaŗš, pamatīgs un saprātīgs šo parallēļu izklāsts. Abu rakstnieku darbos referente sameklēja latviešu nenovīdību, mantrausību un turpat izšķērdīgu viesību rīkošanu, lai padižotos citu priekšā, citējot no U. Ģērmaņa grāmatas pat šādu apgalvojumu: „Latviešu daudzinātais individuālisms, nespēja un netitība kopējiem pasākumiem ir vēsturiski nosacīta" (49).

Šajā īsajā recenzijā nav nemaz iespējams minēt visas referentes sameklētās paralēles, tad jau būtu jāpārraksta viss referāts. Vienu gan gribētos piezīmēt, ka es dažās vietās nekādas parallēles nevarēju ne saskatīt, nedz saklausīt. Drīzāk gan tur varēja saklausīt U. Ģērmaņa un citu „kultūras sakaru profetu" paslavēšanu un rīcības attaisnojumu. Lai lasītāji varētu spriest, vai te ir kādas parallēles vai nav, atļaušos citēt vienu daļu no referentes teiktā un referāta beigām, it sevišķi vēl tāpēc, ka referente teica, ka tas vairāk domāts debašu izraisīšanai. Varbūt ka tas izraisīs debates arī lasītājos, lasītāju vēstuļu veidā?

Ņina Luce, cita vidū, teica: „Pēc Dr. Fenela ciemošanās Latvijā gandrīz visos trimdas laikrakstos mēs lasām viesa slavas dziesmas Rīgas funkcionāriem. Nē, par Dr. Fenela Rīgas izdarībām mēs nedusmojamies, cita lieta, ja ar Rīgas vēsturniekiem saticies Dr. Uldis Ģērmanis, šausmas, nodevība. Pat par to mēs neko lielu neuztraucamies, ka Dr. Fenelam nav neērti saņemt trimdas latviešu 5000 dol. ziedojumu savas grāmatas izdošanai, kas ir zinātniekiem domāta... Bet kā mūsu nostāja mainās, ja Dr. Fenela vietā ar Rīgas funkcionāriem satiekas Sanfrancisko Mazā teātŗa aktieŗi Laimonis un Brigita Siliņi Rakstnieks Anšlavs Eglītis tūlīt visiem trimdas laikrakstiem piesūtījis sekojošu paziņojumu — „Neesmu devis piekrišanu Laimonim Siliņam skandēt manu lugu tekstu ne Griguļa, ne kāda cita krievu varas kalpa dzīvokļī. Par notikušo uzzināju tikai no laikraksta". Kā tad nu paliek ar kultūras apmaiņu, par kuŗu jau mēs cīnāmies, lai tā notiktu abpusēja? Par Sanfrancisko teātŗa izrādēm runāja visa Rīga. Labi, tiem bija jāspēlē gan rakstnieku savienības valdes locekļa A. Griguļa dzīvoklī, gan slēgtā sarīkojumā mākslas darbinieku zālē, ko izrīkoja Latvijas komiteja kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs. Bet arī Dr. Fenels satikās tikai ar mums naidīgiem funkcionāriem, tomēr gribētos jautāt: kuŗš mūsu kultūras mērķiem un ne tikai kultūras, bet arī nacionālpolitiskiem mērķiem ir pakalpojis vairāk — Dr. Fenels vai Laimonis un Brigita Siliņi?"

Ar šo referentes jautājumu tad arī nobeigšu savu recenziju bez komentāriem.

Ed. Šmugajs

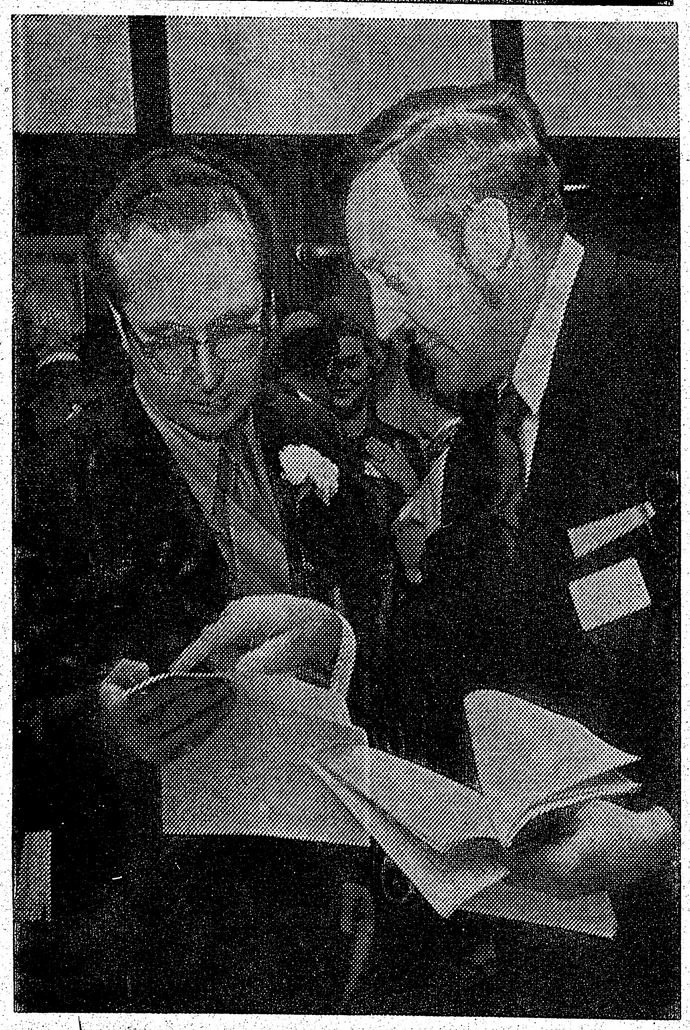

Kā Hamiltonas lielā 33 333 33 loterija īstenosies dzīvē, to pārrunā šī lielā projekta autors R. Kreišmanis (pa labi) ar Latvija Amerikā Publishing Ltd. valdes priekšsēdi A. Budrēvicu.

Foto: J. Liģers

Arnolda Mazīša gleznu skate

Arnolda Mazīša gleznu skati ar 45 izstādītiem darbiem 29. aprīlī Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē atklāja rakstniece Ingrīda Vīksna. Pārlaižot acis plašajam gleznu klāstam, pirmais iespaids ir izgaismotais, rāmais koptonis. Aplūkojot katru gleznu atsevišķi, atklājas izsvērtie krāsu laukumi, līdzsvarotā gaismas ēnu un plastisko masu kompozicija.

Mazīša gleznās virsmas apdares virtuozitāte ir jau pašvērtība. Vienīgi, ja tema prasa, kā čellista A. Teichmaņa portretā, viņa pastozie triepieni pastiprina gleznas diagonālo zigzag kompozicijas kustību, tā glezniecīskiem līdzekļiem attēlojot mūzika augstspriegumu.

Sarunā ar mākslinieku atklājās, ka viņu nesaistot abstraktās gleznieciības problēmas. Izvērtējot dažas viņa gleznas, tomēr jāatzīst, ka īstenībā viņš jau pietuvojies bezpriekšmetu gleznošanas veidam, jo šeit sievietes plikņis vai klintis ir vairs tikai izejpunkts krāsu laukumu izgaismotai spēlei.

Pārrunājot vieduma meistaru ietekmi, A. Mazītis kā konģeniālus savai mākslas un dzīves izjūtai minēja Sokratu un Marku Aurēliju. Manuprāt varētu pievienot vēl trešo: dainu līdzsvaroto pasauli, kur pārmērības, ārišķības organiski neiederas un skaļums ir lieks. Būtu aplam meklēt Mazīša glezniecīskā pasaulē zibens izgaismotas ainavas, naktsupes, pretmetu sadursmi, rēgaino mēnesnīcu. Meistara glezniecīskā telpa ir kā vasaras dārzs dienvidū, kur viss atviz pusdienas saules palsajā gaismā. Varbūt vistiešāk šo rāmo starojumu jūtam balto puļpu gleznojumos, kuŗos greznotājs tuvu pilnībai.

Ja gleznu izstādēs apmeklētājiem izdalītu veidlapas atzīmei, kuŗu gleznu tie vēlētos ņemt sev līdz, tad laikam es izvēlētos šos baltos ceriņus (#21).

Arnolda Mazīša gleznu izstāde Toronto turpināsies līdz 7. maijam, pēc tam pārceļoties uz Hamiltonu. Ieteicu katram, kam latviskā kultūra tuva, šo plašo, vērtīgo skati apmeklēt.

Guna Ikona

G

Toronto Sv.
Dr. B. Kokina
nim 30. aprī
koncerta prog
dalījās Apol
kovska (soprā
tins (vijole) u
(ērģeles), bij
padsmit Fr. Š
na, G. F. He
carta, F. Dur
solo dziesmas
viešu kompon
Slaucītāja Dz
Melli Lūgšana
dela un R. Šū
lei.

Koncerts bi
šu koncert
gandrīz piepil
nīcu.

Šinī gadu d
mūzikas cien
ir dažādi. Lie
dzīvo romant
kas pasaulē,
klausās mūs
darbus. Citus
na dziesma ar
Daudziem imp
tissimo — skaļ

Vecākā t
laikraksta
30 gadi

Brīvās pasa
raksts Londo
rēja atzīmēt
Sākumā laikr
mēnesī, pirm
gada martā.
rakstu Londo
1947. gada okt

Otra pasaule
lijā bija neda
latviešu, iesk
Latvijas pava
visi dzīvoja L
rēja sakarus
niecību. Kad
pēta, šī mazā
neatkarības
valstssvētkos
dīja tagad ve
tais sūtnis K

1941. gada 1
doma nodibinā
Lielbritanijā,
savu laikraks
Avīzi. Šī nodo
sinātājs un g
tājs bija sūtn
pilnvaru nesē
tāpat toreizēja
V. Ozoliņš un
retārs Olģerts
ņēmās rūpes
došanu, pēdēj
raksta pirma
Abonentu ska
dzis, kad pēc
ņa Anglijā ier
ļi no Vācijas.

Londonas A
saistītas lielā
nizācijas Liel
lasāms tagadē
teŗa Priedīša
sta izdošanā
sūtniecība Lo
Vanagu fonds
nālā padome
viešu baznīca
ba Lielbritani
nomu biedrība
Latviešu zemn
32 privātpers

Lai vēl ilgs
kajam laikra
saulē!

Garīgs koncerts

Toronto Sv. Cecīlijas baznīcā Dr. B. Kokinam un Tēvam Jānim 30. aprīlī veltītā garīgā koncerta programmā, kurā piedalījās Apolonija Sapale Raikovska (soprāns), Normans Martins (vijole) un Džons Govedas (ērģeles), bija paredzētas vienpadsmit Fr. Šūberta, R. Šūmana, G. F. Hendela, W. A. Mocarta, F. Duranta un C. Franka solo dziesmas, kā arī divas latviešu komponistu dziesmas: L. Slaucitāja Dzīvības Gans un A. Melli Lūgšana. Arī divi G. Hendela un R. Šūmana darbi vijolei.

Koncerts bija saistījis latviešu koncertpublikas interesi, gandrīz piepildot visu lielo baznīcu.

Šinī gadu desmitā latvieši — mūzikas cienītāji prasību ziņā ir dažādi. Lielākā daļa atzīst un dzīvo romantisma laika mūzikas pasaulē, tāpēc ne labprāt klausās mūsdienu komponistu darbus. Citus sajūsmina ikviena dziesma ar patriotisku temu. Daudziem imponē solisti ar fortissimo — skaļumu, bet vairums jūsmo par belcanto dziedājumu, kur galvenā vērība veltīta skaistam tonim, tekstam un dikcijai piegriežot mazāk vērības.

Iespējams, ka dziedone A. Sapale atskaņoja vairāk romantisma laika klasiķu darbus, lai darītu prieku klausītāju vairumam. Vokālais koncerts atzīstams par vairāk nekā apmierinošu. Soliste ar savu tīro intonāciju nodibināja tīkamu kontaktu starp klausītājiem un sevi. A. Sapali raksturo kvalitātīvi izcils balss materiāls, labs tembrs, kam par pamatu ir laba mūzikāla izglītība.

Mākslinieces dzidri tīrais tonis skan mierīgi un līdzeni visos posmos, kā vidējos, augstākos un zemākos. Viņas piano ir brīnišķīgs ar vienmērīgi tīri plūstošām vibrācijām visklusākās vietās, kas dzirdamas lielās baznīcas pat vistālākos stūros, kā lakstīgalas pogošana mežmalā.

Žēl, ka kritikas uzdevums nav sadzirdēt un pasacīt labo vien, bet gan arī to, kas varēja būt labāks.

Tā, piemēram, runājot par ērģeļu pavadījumu, nekādu izcilu atzīmi dot nevar. Ir absolūti nepieciešams, lai pavadītājam visi cresčendo, pianissimo locītos parallēli līdzi solistam skaļuma ziņā. Lai nebūtu tā, ka viens ir kalnā, otrs lejā vai otrādi.

Šoreiz ērģelnieks monotoni turējās uz savas taisnās sliedes ar reģistriem, kas būtu vairāk piemērota vīrieša balsij un bez izteiksmes niansējuma ziņā.

Protams, nav viegli to izdarīt uz ērģelēm, bet iespējams ir, un tas jādara, lai pavadījumu varētu saukt par labu darbu un techniskā ziņā precīzu.

Vijoles solo ērģeļu pavadījumā atskaņojot Hendela un Šūmana darbus, izskanēja viduvēji. drusku pliekani, bez vijolei raksturīgās smeldzes, bez labi dzirdamas toņu vibrācijas, radot visus toņus līdzīgus tai skaņai, kāda rodas, ja locīņu velk pāri vaļējai stīgai. Bez tam iespaidu mazināja instrumentu disonance noskaņojuma ziņā.

Kā vijolnieks, tā pavadītājs ir spējīgi mūziķi kā topoši mākslinieki; to izpildījumu var klasificēt par mūzikālu sniegumu papildam pie vokālā koncerta.

Beigu daļā mākslinieces sevi labi atestēja, nodziedot Fr. Šūberta Du bist die Ruhe un Ave Maria, ar techniski prasmi, jūsmu un dziļāku iekšējas rezignācijas nosvērtību, meitenīgā, ausij tīkamā tembrā, tā ka pat ērģelnieks juta, ka reģistri jāmaina, izslēdzot smagnējās bazūnes, un pavadīja labi.

Arī tam, kam ir talants, panākumi nekrīt no debesīm.

Labi rezultāti mūzikā var rasties, ja daudz piestrādā. Nav šaubu, ka šī priekšnesuma sagatavošanā sacītais ir ņemts par mērauklu.

Ar savu koncertu Apolonija Sapale Raikovska ir ierindojusies starp labākajām latviešu mākslinieciēm koncertdziedātājām Amerikas kontinentā.

..A. Grigals

Vecākā trimdas laikraksta 30 gadi

Brīvās pasaules latviešu laikraksts Londonas Avīze nule varēja atzīmēt 30 gadu darbību. Sākumā laikraksts iznāca reizi mēnesī, pirmais numurs 1942. gada martā. Par nedēļas laikrakstu Londonas Avīze kļuva 1947. gada oktobrī.

Otra pasaules kara laikā Anglijā bija nedaudz pāri par 100 latviešu, ieskaitot arī cittautu Latvijas pavalstniekus, kas ne visi dzīvoja Londonā, bet uzturēja sakarus ar Latvijas sūtniecību. Kad Latvija bija okupēta, šī mazā saime, tāpat kā neatkarības gados, pulcējās valstssvētkos sūtniecībā, ko vadīja tagad veļu valstī aizsauktais sūtnis Kārlis Zariņš.

1941. gada 18. novembrī radās doma nodibināt Latvju biedrību Lielbritanijā, reizē izdodot arī savu laikrakstu — Londonas Avīzi. Šī nodoma pirmais ierosinātājs un galvenais atbalstītājs bija sūtnis un ārkārtējo pilnvaru nesējs Kārlis Zariņš, tāpat toreizējais padomnieks T. V. Ozoliņš un sūtniecības sekretārs Olģerts Rozītis, kas uzņēmās rūpes par laikraksta izdošanu, pēdējam esot arī laikraksta pirmajam redaktoram. Abonentu skaits pastāvīgi audzis, kad pēc Otra pasaules kara Anglijā ieradās latviešu bēgļi no Vācijas.

Londonas Avīzes izdošanā piesaistītas lielākās latviešu organizācijas Lielbritanijā. Kā tas lasāms tagadējā redaktora Pēteŗa Priedīša atskatā, laikraksta izdošanā piedalās Latvijas sūtniecība Londonā, Daugavas Vanagu fonds, Latviešu nacionālā padome Liebritanijā, latviešu baznīca, Latvju biedrība Lielbritanijā, Latviešu agronomu biedrība, Miera draudze, Latviešu zemnieku savienība un 32 privātpersonas.

Lai vēl ilgs mūžs mūsu vecākajam laikrakstam brīvajā pasaulē!

K. S.

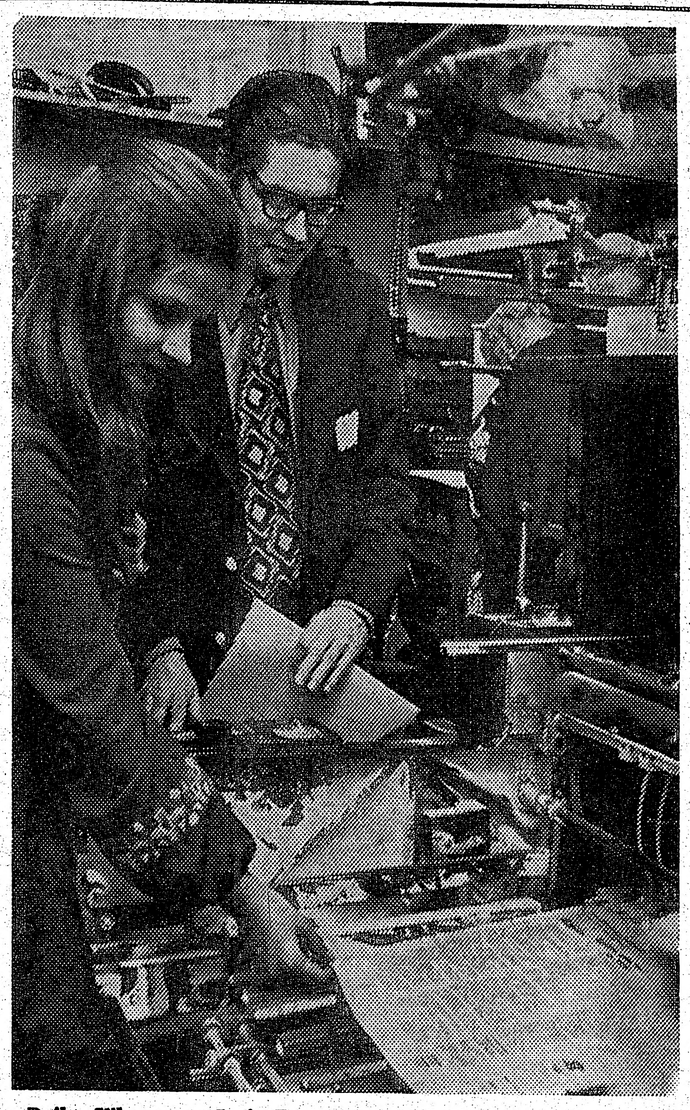

Baiba Viļuma un Juris Zommers atrod atbildi uz jautājumu, kāpēc Latvija Amerikā iespiedums ir tik košs un skaidrs — tās ir jaunās, modernās Amber spiestuves mašinas.

Foto: J. Ligers

Pianistes Andas Zirnītes koncerts Čikagā

Jaunā pianiste Anda Zirnīte, kuŗu Čikagā dzirdējām pirmo reizi, pieder mūsu mākslinieku paaudzei, kas savu mūzikālo izglītību apguvusi trimdas apstākļos.

Klavierspēli Anda sākusi agrā bērnībā pie bijušās Latvijas konservātorijas docentes Veltas Delles Grāvītes (1957—1969). Papildinājusies Vašingtonas universitātē Sietlā, koncertējot audzēkņu vakaros un latviešu sarīkojumos. Kā stipendiāte turpināja mācīties Oberlinas konservātorijā. Plašāku sabiedrības uzmanību viņa pievērsa jauno mūziķu sacensībās Toronto, Kanadas latviešu piektajos dziesmu svētkos, kur jauno mūziķu grupā ieguva pirmo vietu (1970). Pēc tam Klīvlendas koncertapvienība aicināja viņu un Daci Kārkliņu kopīgam koncertam.

Gadu vēlāk Anda Zirnīte piedalījās jauno mākslinieku koncertā Garezerā, kur izcēlās ar saviem solo priekšnesumiem un pavadījumiem jauniem solistiem. Ar šo viņa apliecināja ievērojamu gatavības pakāpi. To vērojām arī šinī koncertā.

Programmai pianiste bija izvēlējusies dažāda izteiksmes veida komponistus, sākot ar klasisko J. Haidnu, ungāru modernistu Bartoku, romantiski poētisko R. Šūmanu un mūsu dižmeistaru J. Vītolu.

Šo skaņdarbu dažādība priekšnesumos izteicās ar iezīmīgu satura tulkojumu.

Slavējama pianistes veiklā spēles technika, kas izkopta visos sīkumos, kā ritmos, tā dinamikā.

Trīsdaļīgā Haidna sonāta Nr. 20 raisījās lielā aizrautībā un guva dzīvu atsaucību.

Bartoka rakstursvīta op. 14, asās harmonijās un krasās ritmu maiņās uzbūra plašu gara lidojumu, kas rotaļīgā vieglumā pārspēja sarežģītos skaņu kompleksus. R. Šūmana romantiskā „Faschingsschwank aus Wien" op. 26, saistīja ar liriskām melodijām maigā piesitienā un akcentējumos.

Koncertu nobeidza J. Vītola variācijas par tautmelodiju Ej, saulīte, drīz pie Dieva. Smalkās detaļās veidotās variācijas, kas apvij pazīstamo temu, atskaņojumā izraisīja dziļu pārdzīvojumu, sevišķi vecākā paaudzē, kam atmiņā klausu laiku nostāsti. Atzīmējama briljantā spēle, raksturīga sinkopētās variācijās un finālā.

Piedevām dzirdējām Skrjabina Noktirnu, rakstītu kreisajai rokai. Tās atskaņojums vēlreiz pasvītroja pianistes pirkstu veiklību, kas ar gaumīgu pedalizāciju veidoja iespaidīgu skaņu gleznu.

Mākslinieci sumināja ar ovācijām un ziediem.

Eduards Ramats

Sarīkojumu Kalendārs

6. maijā pl. 7.30 vak. Toronto koncertapvienības sezonas pēdējais koncerts Parkdale Collegiate, 209 Jameson Ave., jaukts koris „Dziesmu vairogs".
6. maijā pl. 8 vak. — Bickford Park High School — Sidnejas latv. teātris — Kaleidoskops.
7. maijā pl. 4 p.p. — Bickford Park High School — S.L.T. luga „Sieviete Rītsvārkā".
7. maijā, pl. 3 pēcp. Columbus Hall TLB Sestdienas skolas ģimenes dienas sarīkojums.
10. maijā pl. 8 vakarā, Latviešu namā Dr. Bruno Kalniņa priekšlasījums: Latvijas nākotne, iespējas un uzdevumi dzimtenē un ārzemēs. Sekos diskusijas. Ieeja pret ziedojumiem.
12., 13. un 14. maijā — Trešais latviešu technisko zinātņu kongress York universitātes Glendon kolledžā, 2275 Bayview Ave. (pie Lawrence Ave.)
13. maijā, pl. 6 vak. Saulainē — Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karavīru pieminekļa.
13. maijā, pl. 8 vakarā, DV namā, 125 Broadview Ave., gadskārtējā „Maija balle" ar karalienes vēlēšanām. Deja un jautri priekšnesumi.
26. maijā pl. 7 vak. Latviešu namā TLTA izlaiduma akts.
24. jūnijā Sidrabenē — Tradicionālie Līgo svētki ar deju. Uzvedums — B. Senkēvičas „Uz dzimteni sapnī aizgāju".

SV. KATRĪNAS

7. maijā pl. 4 p.p. Sv. Katrīnu latviešu skolas ģimenes dienas atcere Franču zālē, Garnet ielā. Programmā svētbrīdis, Daugavas Vanadžu ansamblis Senatne ar dziesmām, bērnu priekšnesumi un ludziņa. Māmuļu godināšana. Kafijas galds.
3. jūnijā LMMK 19. gadu pēc kārtas rīko zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē. Sapulcēšanās parastā vietā pl. 3 pēcpusdienā. Žāvētu zušu nogaršošana, riņķu mešana un pusnaktī — godalgošana. Jauniešiem piedalīšanās brīva.

DV Toronto nodaļas sporta daļas apspriedē 16. aprīlī DV namā Toronto bija aicināti arī balvu ieguvēji žibulēšanas sacensībās, no kreisās: 1. v. ieguvējs jaunlešu grupā P. Grauds, nodaļas valdes priekšsēdis I. Zamlovskis, sporta daļas vadītājs J. Treijs, 1. v. ieguvējs vispārējā grupā O. Zvirgzdgrauds, makšķerēšanas gr. vadītāja A. Jākabsone, valdes priekšsēža palīgs V. Plūdons un novusa sekc. vad. H. Jākobsons.

Foto: JAK

RUNO ATBILD

Šai nodaļai domātie jautājumi iesūtāmi redakcijai ar atzīmi „Runo", uzdodot pareizo vārdu un adresi, bet jautājumu var parakstīt arī ar segvārdu vai iniciāļiem.

REPORTĀŽA VAI ZIŅOJUMS

It sevišķi tagad, izsludinātajā Latviešu valodas gadā, laikrakstu redaktoriem un līdzstrādniekiem būtu izceļama pareizas valodas lietošana. Tomēr dažkārt nākas lasīt tādu vārdu jauninājumus, kuŗus grūti saprast vecās paaudzes pārstāvjiem, kur nu vēl jaunatnei. Tā nesen Latvija Amerikā 16. numurā bija ievietots raksts „Reportieŗu seminārs Garezerā", kur lasāms, ka viens no semināra mērķim būšot „...plašāk pakavēties pie faktu reportāžām vai vienkārša ziņojuma uzbūves principiem."

Ko nozīmē vārds „reportāža" un kāda starpība starp reportāžu un ziņojumu? Kuŗā vietā laikrakstos vai vispār periodikā parādās chronika, ziņojumi un reportāžas?

Laipni lūdzu Runo neliegt savu padomu arī šajā jautājumā, jo baidos, ka vārds „reportāža" ir atvasināts no krievu vārda „raport", kas mūsu valodai dara kaunu.

K. Apinis, Mich., ASV

Vienīgā starpība starp reportāžu un ziņojumu ir tā, ka repotāža ir atvasinājums no angļu vārda „Report" (iespējams arī no jūsu minētā krievu vārda „raport"), bet ziņojums ir latvisks vārds, kas žurnālistikā vai avīžniecībā nozīmē informāciju vai atreferējumu par kādu notikumu. Nereti arī mūsu žurnālistiem ir tieksme lietas sarežģīt un izteikties svešvārdiem, kā tas secināms arī minētajā rakstā par žurnālistu kursiem (jeb semināru) Garezerā. Chronika ir cēlies no grieķu vārda un nozīmē notikumu vai faktu sarakstu pēc kārtas laika secībā. Latviešu laikrakstos vai vispār periodikā par chroniku dēvē lokālo notikumu īsus aprakstus, par kuŗiem netiek sniegti atsevišķi atreferējumi.

Nezinu, ko minētā raksta autors un reportieŗu semināra rīkotāji domājuši par faktu reportāžām vai vienkārši ziņojuma uzbūves principiem, bet manā uztverē fakti ir nepieciešami un noteicošais pamats kā reportāžas un vienkāršos, tā arī plašākos ziņojumos, atreferējumos un vispār žurnālista darbā.

PRIVILEĢIJAS

Sakarā ar manu Latvija Amerikā 12. aprīļi (16. numurā) ievietoto jautājumu, kādēļ DV organizācija nepazemina visiem biedriem ieejas maksas sarīkojumos Toronto, nedodot tiem šādas privilēģijas, vēlos vēl jautāt, vai biedru naudas ir obligātas un vai tās var samazināt vai paaugstināt? Vai DV biedru vakari ar brīvu ieeju un sarīkojumi pret ziedojumiem nebūtu praktiskāki?

Valdis Steinmillers, Toronto

Piedodiet, ka nepublicēju arī pārējos jūsu vēstulē skartos jautājumus, jo tādā veidā mēs saraksti varētu turpināt līdz bezgalībai, tā garlaikojot pārējos lasītājus. Ja esat DV organizācijas biedrs, tad visus šos jautājumus varat noskaidrot savā nodaļā pie amatpersonām vai pat ierosināt apspriest tos gada sapulcē. Ja neesat DV organizācijai piederīgs, bet vēlaties kļūt par tās aktīvu dalībnieku, tad ieteicu pieprasīt un iepazīties ar DV organizācijas statūtiem, kur atradīsit atbildes interesējošiem jautājumiem, kādu, cik noprotu, jums ir ļoti daudz. Tas ir labākais ieteikums, ko no savas puses varu jums dot, un ceru, ka šoreiz tas apmierinās. Runo

Toronto kopējā sanāksmē 8. aprīlī pulcējās trīs mednieku un makšķernieku klubu, Sv. Katrīnu, Toronto un Hamiltonas, dalībnieki, lai pārrunātu aizvadītās sezonas darbību un sagatavotos nākošajai. Attēlā pirmā rindā no kreisās: P. Rudzītis, Sv. Katrīnu kluba priekšnieks H. Freimanis, Toronto — Dr. P. Bārdiņš, Hamiltonas — Z. Upīte, J. Atmats, Z. Kurmītis un K. Šverns. Otrā rindā — B. Kappa, P. Odiņš, A. Leimanis, J. Veckers, V. Veidemanis, N. Ozoliņš, R. Mierkalns, A. Gūtmanis un J. Miķelsons; aizmugurē — K. Krieviņš, J. Vērdiņš, K. Deklavs, A. Zilgalvis, V. Jostiņš un D. Marsons. Foto: M. Aviks

Sporta apskats

Vinipegiete Silvija Burka pasaules sprinta meistarsacīkstēs ātrslidošanā Eskilstunā, Zviedrijā 500 m distanci veica 45.3 sekundēs un izcīnīja 5. vietu. Jaunā pasaules meistare kļuva rietumvāciete Monika Flūga, atstājot otrā vietā amerikānieti Halumu. Vīriešu sacensībās uzvarēja soms Linkovesi.

*

Juris Luziņš nesen startēja sacīkstēs Maskavā telpās un 600 m skrējienā sasniedzis jaunu ASV „rekordu" — 1:19.8. Krievijas turnejā viņš tomēr neuzvarēja nevienā skrējienā.

*

Ar sirdstrieku Limā, Perū, 59 gadu vecumā miris Viktors Barna, kuŗa vārds galda tenisa sportā nozīmēja to pašu, ko Pāvo Nurmi skriešanā. Viņš bija žīdu tautības, savās slavas dienās pārstāvēja Ungāriju, bet norieta gados Angliju. Tur kopā ar savu tautas brāli no Austrijas — Richardu Bergmani, un angli Līču viņi veidoja pirmo pēckaŗa gadu „lielo trio". Tā sauktā „bekhenda" virtuozs ar skaistu un skatītājiem patīkamu spēles veidu, Barna kopsummā izcīnīja 15 pasaules meistartitulus vienspēlēs, vīriešu un jauktajās dubultspēlēs. Bagāts, bet bojātiem nerviem un redzi, viņš pēdējā laikā atklāti piekrita ārstu atzinumam, ka galda teniss gan esot skaists, bet arī veselību graujošs sports.

*

Piecdesmitgadnieks 6. martā kļuva Rūdolfs Miķelsons — daudzkārtējs Anglijas un Kanadas latviešu meistars šķēpa mešanā, tāpat teicams pieccīņnieks un sešmetrinieks tāllēkšanā. Tagad viņš sķēpu apmainījis pret spiningu un medību bisi, teicamākās sekmes gūstot foreļu un fazānu „disciplīnās".

Iecerētā „veco vīru olimpiada" rudenī Minchenē pārveidota par starptautisku sacīkšu ciklu no 22. augusta līdz 16. septembrim Somijā, Zviedrijā, Anglijā un Vācijā, ar kulminācijas punktu 13. un 14. septembrī Ķelnē. A. Z.

BASKETBOLS

Svētdienas basketbola līgas spēles jaunatnes grupā tuvojas nobeigumam. Pusfinālā YMCA divās spēlēs uzvarēja lietuviešu Vītis Sakarā ar pirmā spēlē iegūto 40 punktu pārsvaru, kuŗu lietuviešu zēniem nebija izredzes atgūt, spēle nebija pārāk nopietna. YMCA necentās spēlēt labākajā sastāvā, bet izmēģināja dažādas spēlētāju kombinācijas. Nebija arī parastās centības. Spēlei beidzoties, YMCA savu pārsvaru bija palielinājusi vēl par 5 punktiem. Spēle beidzās ar 77:75 latviešu labā, puslaiks bija 38:31. Finālā sastapsies YMCA ar igauņu jaunatni, kas ir ļoti spēcīga vienība. Kārtējās spēlēs YMCA uzvarēja vienu reizi, bet otrā spēlē zaudēja pret igauņiem.

ž. z.

TETERIS UN GRĪNBERGS UZVAR NOVUSĀ

Trīs mēnešus, katru trešdienas vakaru, DV nama apakšējā zālē bija liela rosība, jo DV novusa kopas izkārtojumā 19 dalībnieki Toronto sacentās 1972. gada meistarsacīkstēs novusā.

Spēlējot katram ar katru 2 spēles, pēc spraigām sacensībām lielāko punktu skaitu 29—7 uzrādīja un meistarnosaukumu ieguva Valdis Teteris, atstājot otrā vietā Arnoldu Grīnbergu ar 28—8 punktiem un 3 v. Elmāru Cauni ar 26—10 punktiem., 4. V. Lukovskis 24 p., 5. H. Jākobsons 24 p., 6. E. Rūsa 22 p., 7. J. Mangalis 21 p., 8. K. Kārkliņš 20 p., 9. un 10. M. Baumeisters un E. Lukovskis 19 p., 11. O. Roze 17 p., 12. H. Vaits 16 p.

Šie spēlētāji nākošā sezonā spēlēs A klasē, bet B klasē spēlēs Ž. Jākobsons, K. Gulbis, G. Kārkliņš, E. Pērkons, G. Vilmanis, V. Ziediņš un O. Jākobsone, kā arī tie spēlētāji, kas no jauna pievienosies novusistu saimei.

Dubultspēlēs 8 pāŗi sacentās divās kārtās un meistarnosaukumu izcīnīja Grīnbergs — Teteris ar 12 uzvarām, atstājot 2. v. Baumeisteru — Vaitu ar 11 uzvarām un 3. v. V. un E. Lukovski (8 uzvaras).

Lielāko viensitienu skaitu Vairāk viensitienu vienspēlēs — 5, uzrādīja Grīnbergs, Teteris un V. Lukovskis, pēdējam saņemot balvu.

Uzvarētājs vienspēlē pirmo reizi izcīnīja radio un televīzijas uzņēmuma īpašnieka Alfrēda Eglīša dāvāto ceļojošo balvu, bet personīgas DV novusa kopas dāvātas balvas saņēma pirmo 3 vietu ieguvēji vienspēlēs, kā arī 2 labākie pāŗi dubultspēlēs. V. T.

DV GLOBĀLO ŠAUŠANAS SACENSĪBU REZULTĀTI

DV CV spora nozares referents R. Jurjaks (Zviedrijā), kas jau ilgus gadus vada DV globālās šaušanas sacensības ar mazkalibra šautenēm, sakopojis 1971. g. sacensību rezultātus.

Sacensībās kopskaitā piedalījušies 153 šāvēji: Kanadā — 63, ASV — 32, Zviedrijā 31, Austrālijā — 23, Anglijā — 4 un Vācijā — 1. Uzvarējuši Kanadas un Austrālijas vanagi, ar 11 godalgām katrai zemei.

Labākos individuālos rezultātus uzrādījuši:

Vispārējā dāmu klasē (iespējami 200 punkti) — I. Grīnberga Kanadā, Sv. Katrīnās, ar 182 punktiem.

Jaunatnes klasē (līdz 15 g., ar iespējamiem 100 p.) — Ilze Lenša ASV, Detroitā, ar 99 p., un 15—18 g. klasē (iespējami 200 p.) — Ivars Lenšs ASV, Detroitā, ar 184 punktiem.

Vispārējā strēlnieku klasē (18—50 g., iespējami 600 p.) — N. Ozoliņš Kanadā, Hamiltonā, ar 551 punktu.

Senioru klasē (ar iespējamiem 600 punktiem) — Ž. Butkus ASV, Milvokos, ar 533 p.

Komandu sacensībā pirmo vietu izcīnījusi Kanada (N. Ozoliņš, J. Rudzroga, L. Ozoliņš un Z. Upīte) ar 1951 punktu, 2. vietā Austrālija (V. Mikolajs, N. Soģis, J. Ronis un J. Flūgins) ar 1916 punktiem, 3. v. — ASV (V. Strēlnieks, V. Purvlīcis, U. Jansons un H. Strēlnieks) ar 1873 punktiem un 4. v. — Zviedrija (J. Cielēns, E. Andersons, A. Redelis un J. Knops) ar 1856 punktiem. — s.

Edvarts Tūters

ZIEDĒŠANA

Kāda ziedēšana sāksies
Atkal jauna
Un kāda ir beigusies
Vakar, —
Vakar, kad izkusa
Pēdējās leduspuķes
Manam logam.

Tām,
Kas zaigoja rūtīs,
Smaržas gan nebija daudz,
Bet viņas nepiemirsa
Sveicināt mani —
Vienmēr un vienmēr!

Nezinu,
Ka es būtu izturējis
Šīs trimdas ziemas,
Ja nebūtu šo leduspuķu
Glāstošo smaidu.

Dienu un nedienu gaitās —
Visapkārt kad pelēcīgs
Tukšums — ,
Mani ziedošie logi
Dvēselei atelpu sniedza
Un aizcirta durvis
Nedzīves tumsai.

. . . Vakar izkusa
Pēdējās leduspuķes
Manam logam, un
kāda ziedēšana sāksies
Drīz — jauna —,
Dārza zaļajā maurā.

KIČENERA - VATERLŪ

DV Kičeneras - Vaterlū nodaļa rīko 6. maijā „Ceriņu balli", dziedās DV sieviešu koris Zīle, Puķu karalienes vēlēšanas un citi pārsteigumi. Spēlēs P. Zakuļa deju kapella. Sarīkojums notiks „Schantz Station Hall" telpās, 2 jūdzes no Breslavas, pie 7. lielceļa. Sākums plkst. 7.30 vak.

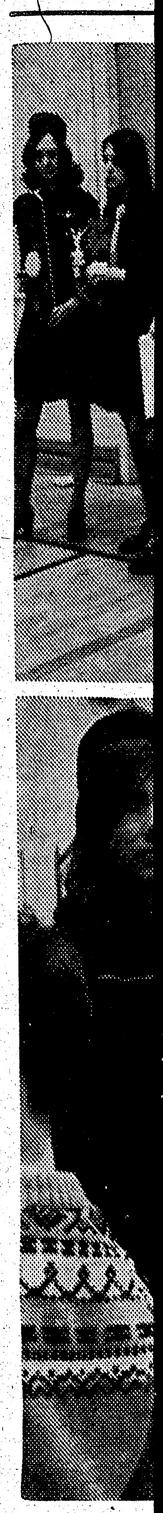

Latviešu g darbs bija gaidas tās Dace Bud te, Sandr kreisās: K

Izrae

(Turpinā pārvērsta m lā. Tur arī kais Omara nosauktais tālā repreze rojamu Eir mākslinieku

Ceļojuma cām arī pie netiekot tuv riem, jo di terroristu a apmeklējum neredzēta a ir zemākā 1286 pēdas starp augst šu kalniem Tuksneša k du temperā baiļu sajūtu zilā krāsā. izbūvēta m

Haifas Ci kām kādu ļotāju. Viņ ciem mēne un nesen s nīcā par k mūsu ceļa latviskos v ja neliekuļo mis Latvijā daļu pava

Latviešu gaidu organizācijas 50 gadu atcerei Toronto Gaujas (14.) gaidu vienības Labais darbs bija rotaļlietu un mācības līdzekļu gatavošana latviešu skolai. Guntiņas, gaidas un lielgaidas tās pasniedza TLB sestdienas skolas jaunākajām klasēm. Uzņēmumā no kreisās: Dace Budrēvica, Ruta Strazda, Dace Cielava, Aina Černenoka, Daina Pauzere, Sarma Eglīte, Sandra Bernava un Daina Vāgnere. Apakšējā attēlā skolēni ar saņemtajām mantām, no kreisās: Pēteris Rudzītis, Gunārs Brants un Andra Matušēvica.

Foto: J. Ligers

SKAUTU un GAIDU DZĪVE

Skautu Sv. Juŗa diena

Kanadas skautu jenda, piedaloties arī gaidu jendai, 23. aprīlī pulcējās Sidrabenē, lai pieminētu skautu patronu Sv. Juri. Piedalījās visas skautu vienības no Toronto, Hamiltonas, Londonas un Sv. Katrīnām, kopskaitā ap 170 dalībnieku.

Svinības ievadīja parāde, kuŗu pieņēma abu jendu priekšnieki G. Upīte un E. Dāvidsons, kopā ar skautu jendas vadību. Parādi komandēja S. Leimanis Pēc tam bija svētbrīdis, kuŗš bija īpatnējs ar to, ka nebija mācītāja, bet visu liturģisko daļu izpildīja paši skauti ar vadītājiem.

Pēc svētbrīža bija dažādi apbalvojumi. Tos ievadīja Kanadas skautu stāba pārstāvis Edm. Ozols, pasniedzot kanadiešu goda zīmi (Long Service Medal.) vad. V. Pētersonam no Rīgas (72) skautu vienības.

Raženā staburadzēna atšķiru saņēma Aiviekstes (39.) pulciņa mazskauti Pēteris Cakuls, Arturs Suškovs un Dāvis Tērauds. Brīvības skauta nozīmi saņēma Pēteris Jerva un Modrības skauta— Vilnis Butkēvics. No Rīgas (72.) pulciņa guntiņa Anna Pauzere no Gaujas (14.) pulciņa saņēma guntiņu izturības zīmi.

Lai gan laiks bija vēss, jauniešos varēja vērot možu skautu un gaidu garu. Pēc pusdienām, par kuŗām gādāja Rīgas (72.) skautu vienības vecāku padome, gaidām un skautiem sākās dažādu rotaļu un sporta nodarbības.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši Latviešu gaidu priekšniece M. Vilka un skautu priekšnieks F Sīpols.

E. O.

Izraelas iecelotājs stāsta par Rīgu

(Turpinājums no 10. lp.)

pārvērsta mākslinieku kvartālā. Tur arī atrodas romantiskais Omara Heijama vārdā nosauktais naktslokāls. Kvartālā reprezentēti daudz ievērojamu Eiropas un Izraelas mākslinieku darbu.

Ceļojuma nobeigumā nonācām arī pie Gaza Strip, gan netiekot tuvāk par 5 kilometriem, jo dienu iepriekš bijusi terroristu aktīvitāte. Izraelas apmeklējumā nedrīkst palikt neredzēta arī Nāves jūŗa. Tā ir zemākā vieta virs zemes, 1286 pēdas zem jūŗas līmeņa, starp augstiem, kailiem klinšu kalniem Judejas tuksnesī. Tuksneša klusums un 90 gradu temperātūra rada zināmu baiļu sajūtu. Pati jūŗa skaisti zilā krāsā. Gar jūŗas krastu izbūvēta moderna šoseja.

Haifas Cianas viesnīcā satikām kādu Latvijas žīdu iecelotāju. Viņš tikai pirms pieciem mēnešiem atstājis Rīgu un nesen sācis strādāt viesnīcā par kalpotāju. Saņemot mūsu ceļa somas un izlasījis latviskos vārdus, viņš izrādīja neliekuļotu prieku, jo dzimis Latvijā un lielāko mūža daļu pavadījis Rīgā. Bijis kurpju piegriezējs Lazdiņa apavu fabrikā Rīgā (Marijas un Rēveles ielu stūrī). Interesantā stāstījumā bija izdevība dzirdēt daudz pazīstamu Rīgas žīdu vārdu. Rīgu atstājis vāciešiem ienākot un 27. jūnijā Valkā iesaukts sarkanarmijā. Cīnījies Ļeņingradas frontē, pie Staraja Rusas ievainots un kaŗa gadus pavadījis dažādos darbos aizmugurē. Lai izceļotu no Rīgas uz Izraēlu, gaidījis no padomju iestādēm atļauju 8 gadus. Tagad Rīgā esot ap 30.000 žīdu, bet izceļojuši tikai kādi 250. Rīgā vēl palikušas viņa divas meitas ar ģimenēm Viena no tām strādājot fabrikā un gatavojot tautiskās lelles. Agrākais rīdzinieks zināja stāstīt, ka lelle, kas gatavota pēc viņa meitas meta, esot godalgota Kanadas izstādē. Leļļu darbnīca vēl saņēmusi pasūtinājumu pēc 200 šādām lellēm (?).

Viesnīcas kalpotājs par Rīgu stāstīja ar lielu sajūsmu, vairākkārt uzsveŗot, ka Latvija ir viņa dzimtene. Atminoties agrākos Rīgas laikus, 60 gadu vecā stāstītāja acīs parādījās asaras. Viņš tīksminājās par agrākās Rīgas krējuma mērcēm, siļķēm, ķilavām, šprotēm, rupju maizi. Šķiroties stāstītājs uzdāvināja neatkarīgās Latvijas viena santīma monetu, kas kalta 1937. gadā, un jaunākās Rīgas skatu kartītes.

—rp

Informācija par Rīga dimd

Gaidu un skautu lielā jubilejas nometne Rīga dimd risināsies Saulainē no 1. līdz 9. jūlijam. Nometnes dalības maksa noteikta 25 dol. par visu nometnes laiku: par 7 dienām 22 dol., 6 — 19 dol., 5 — 16 dol., 4 — 13 dol., 3 — 10 dol., par 2 dienām — 7 dol., bet vienu dienu — 4 dol.

Rīga dimd, kā jau agrāk ziņots, saņēmusi 2500 dol. pabalsta no „Ontario Folk Arts Council", bet nometnei vēl nepieciešams arī latviešu sabiedrības, organizācijas un atsevišķu labvēļu atbalsts. Ziedojumi rakstāmi uz Rīga dimd vārda un sūtāmi nometnes kasierim A. Svennem, 19 Bisayne Blvd., Scarboro, Ont. Nometnes piemiņas izdevumu, ko izgatavos pēc nometnes, saņems bez maksas tikai tie, kas būs samaksājuši pilnu nometnes maksu. Pārējiem šis izdevums maksās 5 dol. Paredzēts iespiest 2200 pastkartīšu trijos paraugos — ar nometnes zīmi, vārtu attēlu un Rīga dimd ceļa zīmi. Kartītes varēs iegādāties par 5 c. gabalā. Ielūgumus izsūtīšanai viesiem pavairos 400 eksemplāros latviešu un 75 angļu valodā. Bez tam izsūtīs vēl 25 goda kartes.

Nometnē oficiālo viesu pieņemšana notiks 8. jūlijā no plkst. 5 — 6 pēcpusdienā darbu skates telpās. Latviešu jaunieši, kas darbojas vietējo zemju gaidu un skautu vienībās, aicināti piedalīties Rīga dimd nometnē. Pieteikšanās pie informācijas daļas vadītāja J. Treimaņa, 8 Nipissing Dr., Islington 678, Ontario, tel. 239-6633.

BSK

Baltijas komitejai priekšnieks

Baltijas komiteju, kas ir vecākā baltiešu draugu organizācija brīvajā pasaulē, 1943. g. nodibināja grupa zviedru akadēmiķu un parlamentariešu. Prof. B. Nermaņa vadībā šī komiteja ātri izveidojās par aktīvu un iespaidīgu Baltijas valstu brīvības aizstāvētāju Zviedrijā. Tanī aktīvi līdzdarboties pieaicināti arī pazīstamākie pašu baltiešu darbinieki. Pag. gadā ir pasākta komitejas nodaļu noorganizēšana arī Dānijā un Norvēģijā.

Smags zaudējums Baltijas komitejai bija prof. Birgera Nērmaņa nāve. Aprīļa vidū Stokholmā notika komitejas pilnsapulce jauna Baltijas komitejas priekšnieka izraudzīšanai. Lielā vienprātībā par BK prezidija jauno priekšsēdi ievēlēja docentu B. Hagordu un par viceprieksšēdi Latviešu Nacionālā Fonda valdes locekli mag. oec. A. Landsmani. Kopsapulce uzņēma arī 5 jaunus komitejas locekļus, to starpā 4 zviedru parlamenta locekļus.

Pie Baltijas komitejas pastāvošā Baltijas archīva valdes par priekšsēdi ievēlēja V. Muldu un par viceprieksšēdi Brūno Kalniņu.

Kopsapulce nolēma nosūtīt ASV prezidentam Niksonam, sakarā ar viņa braucienu uz Maskavu sevišķu memorandu par Baltijas tautu tiesībām. 1972./73. darbības gadā paredzēts izdot angļu valodā grāmatu The Soviet Occupied Baltic States 1940. — 1972." un sagatavot izdošanai arī prof. B. Nērmaņa atstāto manuskriptu Baltijas valstu nodibināšanās.

Uz Eiropas brīvības padomes kongresu šāgada jūlijā Londonā nolēma sūtīt komitejas pārstāvi, tāpat arī uz šāgada jūlijā Kanadā notiekošo igauņu festivālu.

F.

Metropolitan Trust Company

paziņo, ka

Austra Pukats

reprezentē

Metropolitan Trust Co. nekustamu īpašumu pārdošanas nodaļu: 4984 Dundas St. W., Islington, Ontario

AUSTRA PUKATS jau 6 gadus ir aktīvi darbojusies nekustamu īpašumu pārdošanas nozarē (H. Keith Real Estate) un ir *kvalificēta asistēt visos nekustamu īpašumu pārdošanas un pirkšanas gadījumos.*

Tel. birojā 239-7371 **Mājā 259-4339**

Londonas (Ont.) 10. Ventspils un 32. Abavas gaidu vienības atceres sarīkojuma dalībnieki ar viesiem no Hamiltonas un Toronto.

Diviem priesteriem veltīts koncerts

Garīgās mūzikas koncerts Sv. Cecīlijas baznīcā Toronto 30. aprīlī bija veltīts Dr. B. Kokina un Tēva Jāņa 60 dzīves gadu atcerei, pulcinot ap 200 apmeklētāju, kas bija ieradušies nevien no Toronto, bet arī Bafalo, Hamiltonas, Londonas, Bramptonas un citām vietām. Koncertā piedalījās Apolonija Sapale Raikovska (soprāns), Normunds Martins (vijole) un Džons Govedas (ērģeles). Koncerta atlikums bija veltīts abiem jubilāriem, kuru, prāv. Dr. B. Kokinam no savas daļas atsakoties Tēvam Jānim vēlāk pasniedza latviešu katoļu draudzes priekšnieks V. Miklašēvics. Pēc koncerta katoļu draudzes dāmu komitejas darbinieces prekšnieces Monikas Gabrānes vadībā bija klājušas cienasta galdu. Vakara norises vadītājs prof. A. Zakss raksturoja abu jubilāru dzīves gājumu. Katoļu apvienības Kanadā viceprieksšēdis K. Znotiņš no Otavas pateicās par ieceri, ka priesteriem sarīkots šāds godinājums, un nodeva sveicienus no apvienības priekšnieka K. Borisa. Suminājuma vakarā skandēja arī dziesmas. **O. K./—re.**

VAI HELGA VALDMANE KĻŪS HOKEJA ZVAIGZNE

Hokejam pievērsusies Helga Valdmane, kas mācās Cornell universitātē, lai kļūtu par veterinārārsti. Viņa ir otra kursa studente. Viņas vecāki dzīvo Grand Rapidos. Par varbūtējo hokeja zvaigzni ziņo The Greater Grand Rapid News vienā no aprīļa mēneša izdevumiem, paskaidrojot, ka Cornell universitātes sieviešu komanda nodibināta pirms gada, un ASV vispār tagad esot tikai divas komandas, bet vairākas Kanadā. Helga bez piedalīšanās hokeja spēlēs vēl slidojot un spēlējot tenisu. Pirms iestāšanās universitātē viņa ar izcilām sekmēm beigusi Grand Rapidu vidusskolu. Rakstam bija pievienots arī Helgas Valdmanes fotoattēls. **V. Zirnītis**

Ilgajās pārrunās Latvija Amerikā labvēļu vakariņās I. Krūziņš no Hamiltonas gūst idejas ar kuplu dūmu.

Foto: J. Ligers

Tendenciozs raksts

Toronto latviešu sabiedrībā izsaucis sašutumu kāds sensācionāls raksts, ko sava 1. maija numurā ar lielu fotoattēlu bija ievietojis laikraksts The Toronto Sun par „kuklusklana" ierašanos Toronto, veltījot tam visu pirmo lappusi. Zem fotoattēla, kurā bija redzamas dažas personas dīvainās pozēs, lieliem burtiem paraksts vēstīja, ka laikraksta fotografs to uzņēmis iepriekšējās sestdienas naktī ārpus „the Latvian Relief Centre at 125 Broadview Ave.", kur noticis kāds „slepens bankets". Zem šī attēla ievietotā rakstā tā autors Rendijs Ričardsons sensācionālā izklāstā minējis, ka „slepenā banketā", kuru rīkojusi Edmunda Bērkes biedrība, kas tagad pārdēvējusies par „rietumu sargiem", pulcējušies dažādi labā spārna ekstrēmisti, ieskaitot arī „kuklusklānu", neonacistus, terroristus u.t.t.

The Toronto Sun nākošās dienas izdevumā daudz mazākā ietērpā parādījās kāds cits raksts, kurā bija ievietota intervija ar „Western Guard (agrākā Edmunda Bērkes biedrība) pārstāvi Paulu Frommu, kas izteicies, ka laikraksta iepriekšējā numurā par „slepeno sanāksmi" bijis „safabricēts". Pēdēja The Toronto Sun rakstā bija runāts vairs tikai par „Broadview Ave. hall", kur „rietumu sargi" atzīmējuši savu piecu gadu darbību. Vēl minēta saruna ar Ontario premjēru Viljamu Dēvisu, kas izteicies, ka papētīšot „kuklusklāna" aktīvitāti Toronto.

Nebūtu nekas iebilstams pret šejienes žurnālistu lielo sensācijas kāri, bieži no oda „uzpūšot ziloni", ja šis raksts nemestu ēnu uz latviešiem, kam nav nekāda sakara ar visu notikušo. Dabiski, ka liela latviešu daļa, kas agrāk iecienītā laikraksta The Telegram vietā tagad lasa The Toronto Sun, par šādu latviešu vārda „cildināšanu" jūtas aizvainoti.

KANADAS ZIŅAS

EDMONTONA

● Kādreizējais dubultkvarteta Kalvis dalībnieks un agrākais alūksnietis Ludvigs Grunte 15. aprīlī beidzis šāszemes gaitas 60 gadu vecumā. Pēc bēgļu gaitām Vācijā L. Grunte ieceļoja Anglijā, bet no turienes vēlāk pārcēlās uz dzīvi Kanadā. Pirms gada viņš pārcieta smagu kuņģa operāciju, bet pēc laika vajadzēja atkal atgriezties slimnīcā, kur mira ar jaundabīgo audzēju. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Elzu, dzim. Rudzīti un piederīgos Latvijā. Nelaiki pēdējā gaitā izvadīja māc. K. Avotiņš no Britu Kolumbijas.

● DV Edmontonas nodaļas mednieku un makšķernieku sekcija atklāja sezonu ar sacensībām 16. aprīlī Vabamunas ezerā, 50 jūdzes rietumos no Edmontonas. Senioru klasē uzvarēja J. Atvars, junioru klasē U. Celinskis. Sacensības vadīja sekcijas priekšnieks J. Atvars.

● Veco ļaužu mītnes Venta īpašnieks J. Birzgalis iemaksājis 100 dol. LNAK, līdz ar to kļūdams par pirmo LNAK mūža biedri Edmontonā. J. Birzgalis ir aktīvs sabiedrisks darbinieks — pašlaik latviešu biedrības Imanta priekšnieka vietnieks; ilgus gadus dziedājis šejienes vīru dubultkvartetā Dzintars un atbalstījis jauniešu kopu Daina.

● Mācītājs K. Avotiņš no rietumkrasta uzturējās vairāk kā nedēļu Edmontonā, sakarā ar Rietumu sinodes luterāņu mācītāju konferenci šinī pilsētā. Viņš vadīja arī latviešu dievkalpojumu ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. **A. Štāls**

Rūdolfs Kronbergs,

kuŗa gleznu skate no 6. — 22. maijam notiks Niagara Falls mākslas galerijā un mūzejā. Mākslinieks dzimis 1911. gadā Liepājā, bet kopš 1945. gada dzīvo Zviedrijā, kur rīkojis izstādes Stokholmā un 11 Zviedrijas provinces pilsētās. Viņa izstādes notikušas dažādās Eiropas valstīs un ASV. Kanadā mākslinieks reprezentēsies ar 50 darbiem.

Lūdzu atbalstiet mūsu jaunatni!

LNJAK grib palīdzēt studentiem atrast vasaras darbu. Ja jums būtu iespējams palīdzēt šai pasākumā, lūdzu izpildiet un nosūtiet pievienoto anketi.

LNJAK darba piedāvājums

Vasaras ☐ pagaidu ☐ pastāvīgs ☐

Pie kā .....

Kur .....

Kad ..... tālrunis .....

nosūtīt: LNJAK

491 College Str. Toronto 174, Ont.

Nacionālo cīņas spēku pārgrupēšanās

Sakarā ar līdzekļu atraušanu Komitejai Latvijas brīvībai, Brīvās Eiropas un Liberty raidītājiem, senātora Fulbraita ierosināto 30 proc. budžeta samazināšanu Amerikas Balsij, mūsu cīņas ieroči samazinās, bet tikai vienā sektorā. Citos tie ir auguši. Tamdēļ ir laiks pārskatīt mūsu iespējas un mūsu spēku pārgrupējumus.

Gandrīz visas mūsu nacionālo spēku un centienu aktīvitātes, ieskaitot politiskās, balstās uz informāciju. Tā ir mūsu efektīvākais cīņas ierocis par mūsu valsts un tautas tiesībām. Visi mūsu ietie ceļi — iesniegumi, memorandi, demonstrācijas, lasītāju vēstules laikrakstiem, grāmatas svešvalodās, vēstules senātoriem, radioraidījumi, televīzija, piedalīšanās izstādēs — kodolā ir informātīvi.

Lai cīņa būtu iedarbīga, ir svarīgi spēkus koncentrēt un aktīvitātes kāpināt kā lokāli, tā globālā mērogā. Nacionālai cīņai mums ir labi izveidotas vienības zemju, kontinentu un globālā mērogā. Mums ir globālā vadība: Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA). Mums ir sūtniecības un diplomātiskie pārstāvji. Mums ir baltiešu kopējā organizācija BATUN Apvienoto nāciju informēšanai. Mums ir pieejama brīvās pasaules prese, radio un televīzija, un beidzot mums ir politiskas iespējas, iesaistoties politisko partiju darbā kā organizētiem vēlētājiem un visvairāk kā politiskiem aktīvistiem. Mēs visas šīs iespējas esam radījuši un kāpināti izmantojuši. Tas, kas ir noticis pēdējos gados, ir kaut kas līdzīgs „vietnamizēšanai". Mēs esam pārgājuši no citu atbalsta paši uz saviem spēkiem. Blakus radioraidījumiem mēs esam atraduši ceļus, kā informēt tautu dzimtenē.

Mūsu zinātnieki, mācot pasaules universitātēs, atrod veidu kalpot mūsu nacionāliem mērķiem. Mūsu jaunā audze it visās nozarēs, ejot panākumu ceļu, iegūst lielāku iespaidu vadītājās aprindās un paši kļūst vadītāji ar ietekmi.

Paredzamai Eiropas drošības konferencei PBLA ir izstrādāti plāni, balstoties tikai uz mūsu visu iesaistīšanos. Šie plāni paredz mūsu sūtniecību iesaistīšanu. Nevarētu būt šaubu, ka nacionālo interešu dēļ mūsu diplomāti šai cīņā nostāsies vadošās vietās.

Pēdējie 20 gadi mums rāda, ka mūsu politiskos centienos panākumi ir gūti tikai tad, kad esam paši politiskā darbā iesaistījušies, vai nu vēstuļu akcijās vai sakaru uzņemšanā ar kongresa locekļiem. Pagājušā gadā bija pirmais gadījums, kad Baltā namā tika pieņemts ALAs priekšsēdis, pateicoties latviešu republikāņu sakariem un politiskām aktīvitātēm. Tamdēļ, sanākoţ maija vidū ALAs kongresam Klīvlendā, tā darba grupām kaļot nākotnes plānus, būtu jāievēro notikušāş spēku pārgrupēšanās, jāskata jaunās iespējas un to attiecīga izmantošana.

Alfreds Puķīte

DIŽENIE STABURADZENĪ

Latviešu skautu pr-ks F. Sīpols apstiprinājis par Diženiem staburadzēniem, kas ir augstākā mazskautu pakāpe, Pēteri Dārziņu, Omāru Grasu un Marku Ozoliņu, visi no Saulkrastu (13.) skautu vienības Austrālijā. Par Dzimtenes skautu apstiprināts Māris Lenšs no Tērvetes (34.) skautu vienības ASV.

E. O.

KOMITEJAI LATVIJAS BRĪVĪBAI JAUNA ADRESE

Komiteja Latvijas brīvībai savu biroju no Ņujorkas pārvietojusi uz Ņudžersiju. Tās jaunā adrese ir: 12 Ainsworth Avenue, East Brunswick, N.J. 08816, tāļr. 201-247-4623.

ASV vanadžu salidojums

Reizē ar DV ASV delegātu sapulci Ņudžersijā notika arī ASV vanadžu 18. salidojums, kur no 21 vanadžu kopas bija pārstāvētas 15 kopas ar 19 delegātēm. Salidojums norisa 22. un 23. aprīlī, vanadzēm piedaloties arī kopējā delegātu sanāksmes atklāšanaş aktā.

Lielākais jaunu vanadžu pieaugums bijis Ņujorkas kopai — 11, bet Dienvidkalifornijas un Klīvlendas kopām — 9 dalībnieces. Divu gadu laikā Dienvidkalifornijas kopā iestājušās 29 vanadzes, bet Klīvlendā 26. Dziedāšanas ansambļi darbojas Čikagas, Kalamazū, Demoinas un sekstets Milvoku kopā. Ansamblis vēl nodibinājies Indianapoles un Ziemeļkalifornijas vanadžu kopā.

Salidojumā piedalījāş 40 vanadzes, ieskaitot Kanadas pārstāves un viesus, ar Kanadas vanadžu priekšnieci M. Jonani, vietnieci T. Gailīti un jaunatnes nozares referenti B. Šmitu-Kalēju. Salidojuma dalībnieces sveica ASV vanadžu priekšniece. Vēl sveica DV priekšnieks V. Hazners, PBLA priekšsēdis U. Grava, Kanadas DV priekšnieka vietnieks J. Gailītis un Kanadas pārstāves, bet rakstveida sveicienu bija sūtījusi vanadžu priekšniece M. Ķeņģe, tāpat Austrālijas un Ziemeļkalifornijas vanadzes un Baltiešu sieviešu padomes latviešu delegācija. Atceres veltes saņēma ilggadīgas kopu priekšnieces — N. Krēsliņa Ročesterā, V. Leimane Dienvidkalifornijā, Z. Bulate Minesotā un V. Žubure Demoinā. Mūžībā aizsauktās 9 vanadzes godināja ar aizdegtu sveci, piecelļoties.

Par jaunatnes iesaistīšanas problēmām ziņoja ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane, norādot, ka pie četrām apvienībām nodibinātas jaunvanagu kopas. Dienvidkalifornijas DV apvienības valdes sēdē jaunvanagu kopas priekšsēdis ziņojis, ka vairāki latviešu jaunieši esot neapmierināti ar angļu vārdiem un frazēm piesārņoto latviešu valodu, kādu vecāki lietojot ikdienas sarunās. Šāda valodas kropļošana padarot jauniešu uztverē latviešu valodu mazvērtīgu un laupot iespēju jauniešiem to labi iemācīties. Jaunvanagu kopas priekšsēdis lūdzis publicēt aicinājumu ar saukli: „Latviešu jauniešu vecāki, runājiet latviski!" Čikagas kopa bija sūtījusi delegāti, jaunieti Anitu Utināni, kas vanadžu darbu bija raksturojusi kā „sviestmaizīšu sagatavotāju klubu", kaut gan vanadzēm būtu citi mērķi. Kanadas vanadžu darbību raksturoja tās priekšnieces vietniece T. Gailīte.

B. Šmita-Kalēja no Kanadas runāja par ierosinājumiem jaunvanagu darbībā. Šodien gandrīz visās latviešu organizācijās kodolu veidojot vecākās paaudzes darbinieki, bet samērā maz jauno. Organizācijās ir jāieaug, lai varētu dot labus rezultātus. Arī jauniešu organizāciju vadībā pārsvarā esot vidējās un vecākās paaudzes pārstāvji. Ja jaunieši atturēšoties, nebūs, kas pārņems darbu nākotnē. Latviešu sabiedrība par to ir nobažījusies. Kaut gan Kanadas DV devuši jaunatnes darbam 8000, bet ASV 19.500 dol., ar naudu vien jauniešus nenopirksim un organizācijai nepievilksim," bija viņas atzinums. „Nedodiet jauniešiem tikai naudu, dodiet arī sirdis." Viņa arī norādīja, ka organizācijai jārada apstākļi, kas jauniešus „pievelk un patur". Ir jāprōt uzklausīt jaunatnes domas, aicinot piedalīties organizācijas darbā. Vajadzīgs jaunatnes vadītājs, kas varētu saprasties un baudīt uzticību kā jaunajā, tā vecajā paaudzē. Jauniešiem dodami atbildīgi uzdevumi. Pie zemju valdēm būtu izveidojama jaunatnes nozares komiteja, kurā varētu darboties katrs, neatkarīgi no vecuma.

ASV vanadzes iecerējušas izkārtot mantu loteriju ASV mērogā, līdzekļus iemaksājot speciālā fondā jauniešiem latviskas izglītības veicināšanai. Izsūtīs 3000 ložu par 50 centiem gabalā. ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane aicināja jubileju gadījumos dāvināt DV Mēnešraksta abonementu vienam gadam, tāpat laikrakstu Latvija Amerikā.

V. I.

Erika Dombrovskis

dzim. Zibens

dzimusi 1906. gada 16. jūlijā Rīgā, Latvijā,
mirusi 1972. gada 22. aprīlī Čikagā, ASV,
apglabāta 1972. gada 26. aprīlī Listovelā, Kanadā.

Visas lietas ir darītas caur Viņu.

Mīļā piemiņā viņu patur

meita, znots un mazbērni

Mūsu mīļā tante

Valija Tukleris dz. Plecis

dzim. 1909 g. 29. janvārī,
aizgājusi mūžīgā mierā 1972. g. 1. maijā Toronto

Sērās

Harda un Uldis Paparde

Mana mīļā māsa

Valija Tukleris dz. Plecis

dzim. 1909 g. 29. janvārī,
mir. 1972. g. 1. maijā Toronto

Dziļās skumjās

Velta Paparde

FINANCES $ $ $ UN Kreditsabiedrības

A. Svenne

Kreditsabiedrības kā ekonomisko problēmu atrisinātājas

Ir pienācis laiks, kad ar vislielāko precizitāti varam aizšaut raķeti uz mēnesi. Ne par vienu sekundi šis šāviens nedrīkst kļūdīties. Lidojuma leņķim jābūt precīzi izrēķinātam līdz vienai tūkstošdaļai sekundes. Un to visu mēs varam. Mēs varam arī būvēt 50 un vairāk stāvu augstus namus, kas bieži vien jau sniedzas mākoņos. Šie nami ir droši un stabili, un viss tur ir sīki aprēķināts. Nevienas skrūves, neviena metalla gabala, neviena cementa bluķa tur nav ne par daudz, ne par maz. Katram ir savs mērķis un uzdevums.

Nav mums te vairs Latvijas balto, līkumoto un grumbuļaino lielceļu. Visi ceļi te ir taisni un līdzeni kā galdi, kas ved cauri kalniem un pāri ielejām, pāri purviem un upēm, pat ezeriem un jūrām. Mūsu inženieri un architekti strādā ar vislielāko precīzitāti, un viņu zīmējumos nav liekas nevienas līnijas, neviena punkta. Reizesrēķins nevienam vairs nav jāzina. Skaitļojamās mašīnas ar vislielāko precīzitāti izrēķina visu, un, ja vajadzīgs, veic tūkstošiem darbību vienā sekundē.

Kāds prieks dzīvot, ja varam ar ērtu pazemi vai skaistu automobili aizbraukt uz iekšpilsētu, ar modernu celtni strauji pacelties nama 54. stāvā, apsēsties skaistā restorānā pie plata loga, izdzert glāzi patīkama dzēriena un noskatīties, ka lejā kustas automobiļi un cilvēki miniatūrā. Kāds prieks nedēļas nogalē izbrauk spēkratos uz vasaras māju skaista ezera malā vai pavizināties pa skaisto Kanadu vai Ameriku. Katrs attālums te ir pārvarams. Un ja auto ir par gausu, tad lidmašīna to veic daudzkārt straujāk.

Tie ir technikas sasniegumi un brīnumi. Bet medaļai ir arī otra puse. Kā ir ar mūsu oikonomiju un tautsaimniecību? Vai arī tur viss notiek tikpat precīzi un pārliecinoši kā ar lidojumu uz mēnesi, augsto namu būvēšanu un taisno ceļu projektēšanu?

Kas gan un kādā veidā šodien viss mums netiek piedāvāts! Ugunīgas un krāsainas reklāmas, dažnedažādiem zīmējumiem un asprātīgi izdomātiem tekstiem izraibināti plakāta aicina visdažādākām precēm pārpildītos veikalos. Televīzija un radio katru minūti izkliedz apnikušus saukļus, lai reklāmētu preces, dažkārt tās piedāvājot pat par brīvu. Pārnākot no darba, gandrīz katru dienu durvju spraugā atrodamas divas vai vairākas reklāmu lapiņas ar fantastiskiem piedāvājumiem.

Kas maksā par visu šo dārgo un skaisto reklāmu? Laikam tačutie paši mazie patērētāji.

Veikalos preču bagātība un dažādība ir tik milzīga, ka grūti saprast, ko pirkt. Erma Bombeka (Bombeck) laikrakstā The Toronto Sun (1972. gada 5. aprīļa numurā) pastāsta savus iepirkšanās piedzīvojumus: „Iegāju veikalā un prasīju: 'Lūdzu iedodiet man tikai vienkāršos, parastos biskvītus!'"

„Cienītā kundze, mums tādas lietas kā parastie biskvīti nemaz nav. Mums ir gan visāda veida pildīti biskvīti, glazēti, šakolādes un visādu citu šķirņu biskvīti, bet parastie biskvīti mums nav," veikalnieks man laipni atbildēja.

Pārgāju uz olīvām un piedzīvoju uz mata to pašu.

„Kādas olīvas jūs, kundze, vēlaties?" veikalnieks laipni jautāja. „Pildītās vai sasmalcinātās? Melnās vai zaļās? Piparotās vai mandelētās? Uzdurtas iesmā vai kokainās? Maisītās vai pildītas ar krējuma sieru?"

Saprazdama, ka vienkāršās olīvas ar parasto bedrīti vienā galā nav dabūjamas, veikalniekam teicu: „Dodiet man piparotās olīvas!"

Veikalnieks gausi un jau diezgan nelaipni atbildēja: „Kāda lieluma olīvas kundze vēlas? Vidējās, lielās, džambo, platās, augstvērtīgās, izbraukumu, oikonomiskās, ģimenes, skalotas vai mazgātas?"

Es nesapratu katras šķirnes labumu un priekšrocības, es gribēju pirkt tikai parastās, vienkāršās olīvas, un man bija ļoti grūti izšķirties, kādas tieši ņemt.

Tāpat pagrūti šodien ir veikalā nopirkt vienkāršu baltu tualetes papīru. Lai to izdarītu, jums ir jāizstudē daudzās šī svarīgā priekšmeta šķirnes. Lai nopirktu savam vīram kreklu, jums ir gandrīz jānobeidz četrgadīgs šūšanas skolas kurss. Izšķirties kādu baltmaizes kukuli ņemt dažreiz ir grūtāk nekā izpētīt, kā izcēlusies Nīlas upe. Es augsti vērtēju lielo preču izvēli, bet, vaļsirdīgi sakot, viss tas iet pāri tam, ko cilvēka nervi spēj izturēt.

Kādu citu dienu aizgāju uz veikalu, lai nopirktu parasto pāri dāmu bikšuzeķu. Dažās minūtēs man piedāvāja 12 pāļu dažāda garuma zeķu, sākot ar slēgtu kaklu un beidzot ar īpašām pēdām. Man bija izvēle starp vienkāršām un pastelkrāsas, rievainām un gludām, izrakstītām un svītrotām, piegulošām un nepiegulošām, caurspīdīgām un necaurspīdīgām.

Es varēju par šīm zeķēm samaksāt skaidrā naudā, ar čeku vai arī uz nomaksu. Es varēju pirkumu tūliņ ņemt līdz vai arī lūgt piesūtīt to mājās piemērotā iesaiņojumā dāvināšanai, vai arī vienkāršā papes kastītē.

Beidzot veikalnieks kļuva nepacietīgs, pārliecās pāri letei un teica: „Kundze, vai jūs vēlaties pirkt šo apakšveļu vai padarīt mani slimu?"

Varbūt šis stāsts ir drusku pārspīlēts, bet skaidri rāda, cik dažkārt sarežģīta ir vienkārša ikdienas iepirkšanās.

Daudz ļaunāks ir stāsts par to, kādas preces mēs šodien pērkam un kādas mēs tās dabūjam par savu naudu. Jau sarakstīts daudz grāmatu par to, ka vismaz divas trešdaļas uzturvielu ir ar ķīmikālijām un saindētas. Palasīsim, piemēram, Adeles Dēviss (Davis) grāmatu „Let's Eat Right To Keep Fit" un mēs būsim pārsteigti par mūsu šīsdienas uzturvielām.

Vai mēs varam šodien nopirkt svaigu, vakar vai šodien slauktu pienu? Nē, mēs pērkam „Homo", kas uzglabājas svaigs un lietošanai derīgs ne tikai dažas dienas, bet pat nedēļas. Vai mīkstā, baltā „vates" maizīte, ko mēs diendienā lietojam, cepta pagājušā naktī, no dabiskiem kviešu miltiem? Tā cepta no balinātiem miltiem un sagatavot, ka ir mīksta un svaiga ne tikai vienu dienu, bet vairākas, pat nedēļas, it īpaši, ja tā plastikas iesaiņojumā.

Kā ar cāļiem, ko mēs tik labprāt ēdam? Vai tie baroti ar īstiem miežu miltiem vai graudiem? Nē, tie baroti ar speciālu barību, lai būtu derīgi tirgum jau pēc trim mēnešiem. Vai zivis, ko mēs ādam, nav sarijušās ķīmikālijas, ko fabrikas un uzņēmumi diendienā iepludina ezeros un upēs?

Pieminētais ir tikai maza daļa no tā, kas notiek mūsu uzturvielu ražošanā un produkcijā. Vai tas darīts patērētāju labā?. Tas viss notiek tikai tāpēc, lai ilgāk uzturētu preci derīgu tirgum.

(Nobeigums sekos)

Hamiltonas latviešu kreditsabiedrības valde, komiteju locekļi un viesi 10 gadu darbības atceres svētkos, no kreisās: H. Majoriņš, Latviešu kreditsabiedrību apvienības valdes priekšsēdis A. Svenne, Hamiltonas kreditsab. priekšnieks H. Vilks un L. Mauriņa; aizmugurē — J. Gaidulis, E. Remkins, A. V. Kānbergs, A. Luidmanis, J. Krūziņš, E. Jirgens un A. Adītājs. Nav klāt T. Tērauds, V. Bija un E. Robežgruntnieks. Foto: J. Gailītis

Uzsvars uz plaša patēriņa precēm

LATVIJAS „AUGSTĀKĀS PADOMES" SESIJA DEBATĒ PAR MASKAVAS DIREKTĪVU IZPILDI

„Biedru Praudes (tirdzniecības ministra) un Krūmiņa (patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājs) referātos minētie skaitļi un fakti pārliecinoši atspoguļo partijas un valdības tēvišķīgo gādību par darbaļaužu materiālās labklājības un kultūrālā līmeņa tālāku celšanu," „augstākās padomes" trešajā sesijā Rīgā teicis Ventspils pilsētas komitejas pirmais sekretārs deputāts P. Pornieks. „Šis deputāta konstatējums tomēr nesaskan ar faktiem. Dienu iepriekš, Cīņas 14. aprīļa numurā publicēti R. Praudes un I. Krūmiņa referāti. To lielākā daļa veltīta dažādu trūkumu un nepilnību uzskaitei, kas nebūt neliecina par „materiālās labklājības līmeņa tālāku celšanu", iekams iedzīvotāji nav nodrošināti ar pašu nepieciešamo patēriņa preču apgādi.

Latvijas „astotā sasaukuma augstākās padomes trešā sesija" ilga divas dienas, 13. un 14. aprīlī. Tā debatēja un lēma par „tirdzniecību un sabiedrisko ēdināšanu" un „darba likuma kodeksu". Pēdējā pusgadā okupētās Latvijas dzīve pārbagāta dažādiem „plēnumiem" un „sasaukumiem". Kaut šīs sanāksmes piemēri notikumus Latvijā pie Pad. savienības komūnistu partijas un tās 24. kongresa lēmumu īstenošanas, devītās piecgades izpildīšanas pirms termiņa un pie gatavošanās Pad. savienības 50. gadadienai, tām nenoliedzami var saskatīt dažādu motīvāciju un uzsvarus. Notikumi Latvijā resp. Baltijas valstīs atspoguļo Makavas imperiālisma un kolonizācijas politiku. Tāpēc, no vienas puses, sanāksmju pamatā saskatāmas nacionālitāšu atšķirības un prasības, bet no otras puses „plēnumiem" un „sasaukumiem" pamatā tāli tverta politika, kuŗas rezultātā, apmierinot cilvēku dzīves prasības pēc plaša patēriņa precēm, var vieglāk kontrolēt, nomākt, iznīcināt nacionālitāšu atšķirības.

Latvijas „augstākās padomes" lēmums par tirdzniecību un sabiedrisko ēdināšanu paredz tikai Maskavā nospraustās politikas īstenošanu, t. i. „sekmīgi izpildīt PSKP 24. kongresa uzdevumus un PSKP CK un PSRS ministru padomes 1972. gada 7. janvāŗa lēmumus .

„Augstākās padomes" sesijā ministru, priekšsēdētāju un deputātu referāti un runas atspoguļoja parasto „trīspakāpju pieeju": 1. Maskavas grandiozo plānu piesaukšana; 2. apliecinājums, ka to reālizēšanai republikā darīts viss iespējamais; 3. ar „bet", „taču", „tomēr" ievadītā trūkumu uzskaite un paškritika. Atsevišķo pakāpju lielums ir ļoti nesamērīgs. Trešajai — trūkumu konstatēšanai, kritikai un paškritikai, t. i. ikdienas patiesās ainas attēlošanai piekrīt milža loma.

Dievs ir, sa
ne ar vienu vā
mu neargument
būt vai nebūt.
Dievs ir. Jēzu
vārdu necentās
viem klausītājie
mību. „Ticiet
Viņa skubināju
jums, aicinājum
Dievs ir, saka
Dievs ir, saka
Dievs ir, aps
sirds visdziļākā
ir, atbalso vis
universs.
Ja Titovs
krievu kosmon
dojumas pa
kārt zemes lod
nījuši ne Dievu
kā viņi to apg
tomēr ir apsti
les patiesību,
viens nekad nā
nevar redzēt"
Jāņa ev. 1,18),
rētu vēl piete
virs zemes, ne
zus šo izdevību
vu, ir apsolī
miem individie
nākotnē, pro
sirdsskaidrie,
redzēs". (Mat.
Dievu neviens
jo Dievs ir Ga
zus vārdi, un
ko Viņš runā.
papildināja šos
du teikumu: „
lūdz, tam bū
un patiesībā"
Cilvēki saka
baznīcu, tik
tik dažādi mā
nīcēni, tik da
kā lai vienkār
na, kas pareiz
reizs šajā re
Patiesībā ne
nav. Dievs ir
Viņš nav pies
saistāms pie
tedrālēm, baz
nas namiem,

Ja tu būtu —

Ja tu būtu va
ja tu būtu brī
ja tu būtu bi
ja tu būtu bi
ja tu būtu atzi
ja tu būtu bi
ja tu būtu bij
ja tu būtu iev
ja tu būtu bi
ja tu būtu daž
ja tu būtu bij
ja tu būtu va
. . . kāda liela
būtu starp tev
esi, un to tev
izveidojies.

RELIĢISKĀ DZĪVE

DIEVS

Dievs ir, saka bībele un ne ar vienu vārdu vai teikumu neargumentē par Dieva būt vai nebūt.

Dievs ir. Jēzus ne ar vienu vārdu necentās pierādīt saviem klausītājiem Dieva esamību. „Ticiet Dievam," bija Viņa skubinājums, mudinājums, aicinājums.

Dievs ir, saka mūsu ticība. Dievs ir, saka mūsu cerība. Dievs ir, apstiprina mūsu sirds visdziļākās ilgas. Dievs ir, atbalso viss bezgalīgais universs.

Ja Titovs un Gagarins, krievu kosmonauti, savos lidojumas pa stratosfairu apkārt zemes lodei nav pamanījuši ne Dievu, ne paradīzi, kā viņi to apgalvo, tad viņi tomēr ir apstiprinājuši Bībeles patiesību, ka „Dievu neviens nekad nav redzējis un nevar redzēt" (1. Tim. 6,16; Jāņa ev. 1,18), un mēs varētu vēl pieteikt klāt — ne virs zemes, ne universā. Jēzus šo izdevību, redzēt Dievu, ir apsolījis tikai zināmiem individiem, pie tam nākotnē, proti: „Svētīgi sirdsskaidrie, jo tie Dievu redzēs". (Mat. ev. 5,8)

Dievu neviens nevar redzēt, jo Dievs ir Gars. Tie ir Jēzus vārdi, un Jēzus zināja, ko Viņš runā. Un Jēzus vēl papildināja šos vārdus ar tādu teikumu: „Kas Dievu pielūdz, tam būs pielūgt garā un patiesībā" (Jāņa ev. 4,24).

Cilvēki saka: tik daudz baznīcu, tik daudz mācību, tik dažādi mācītāji un baznīcēni, tik daudz novirzienu, kā lai vienkāršais cilvēks zina, kas pareizs, kas nepareizs šajā reliģijas juceklī? Patiesībā nekāda jucekļa nav. Dievs ir Gars, tas ir, Viņš nav piesaistīts vai piesaistāms pie tempļiem, katedrālēm, baznīcām, lūgšanas namiem, teoloģijām, altāriem, dogmām, vietām, cilvēkiem. Dievs stāv visam pāri. Apustulis Pāvils bija pareizi izpratis šos vārdus, kad viņš uzrunāja grieķu prātniekus Atēnās un sacīja: „Dievs, kas radījis pasauli un visu, kas tajā, pats būdams debess un zemes kungs, nemājo rokām celtos templos un Viņu neapkalpo cilvēku rokas ... Viņš nav tālu ne no viena no mums" (Ap. darbu gr. 17,24-27). Šo Dievu nevar redzēt, bet Viņam var ticēt un Viņu var pielūgt.

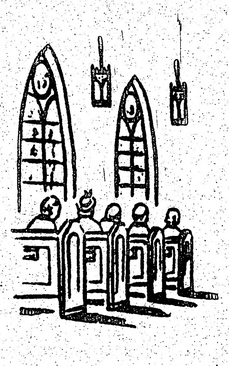

Ja tu būtu — — —

Ja tu būtu vairāk savaldījies,
ja tu būtu brīžam klusējis,
ja tu būtu bijis ieciētīgāks,
ja tu būtu bijis piemīlīgāks,
ja tu būtu atzinis savas kļūdas,
ja tu būtu bijis uzņēmīgāks,
ja tu būtu bijis čaklāks,
ja tu būtu ievērojis padomus,
ja tu būtu bijis piedevīgāks,
ja tu būtu dažreiz teicis „nē",
ja tu būtu bijis vienmēr laikā,
ja tu būtu vairāk lasījis bībeli
...kāda liela starpība tad
būtu starp tevi, kāds tu tagad
esi, un to tevi, kāds tu būtu
izveidojies.

Ticot Dievam un Dievu lūdzot, mēs nonākam pie otras Bībeles patiesības par Dievu, un tā ir: „Dievs ir mīlestība". (Jāņa 1. vēst. 4,8.16). Ja Dievs ir mīlestība, tad Viņš nav kaut kāds bezpersonisks gars. Ja Dievs ir mīlestība, tad Viņam ir arī sirds, kas mīl. Un patiesi: „Tik ļoti Dievs pasauli mīlēja, ka Viņš deva savu vienpiedzimušo Dēlu" (Jāņa ev. 3,16). Dievs mīl un dod, un no tevis un manis Viņš prasa tikai vienu, lai mēs pieņemam Viņa dāvanu, kas ir Jēzus Kristus. Un Jēzus sacīja: „Es esmu nācis meklēt un izglābt zudušo" (Lūkas ev. 19,10). Kas pieņem šo Meklētāju un Glābēju, tas iemanto mūžīgo dzīvību un dzīvošanu, jo stāv rakstīts: „Kas viņam tic, nepazudīs, bet dabūs mūžīgo dzīvību" (Jāņa ev. 3,16). Šis Dievs, kas mīl un dod, mums ir nepieciešams, jo Jēzū Kristū Viņš „dziedē salauztas sirdis un remdē to sāpes" (Ps. 147, 3), „piedod visus grēkus un dziedē visas vainas" (Ps. 103, 3), „ir žēlīgs un lēnīgs, pacietīgs un bagāts žēlastībā" (Ps. 103,8). Šim Dievam nevar, tā gaŗām ejot, drusku ticēt, drusku neticēt. „Paliec mierā (klusu) un atzīsti, ka es esmu Dievs" (Ps. 46, 10), ir Bībeles padoms, kuŗu ir vērts ņemt vērā.

Vēl viena Bībeles patiesība par Dievu ir šī: Dievs ir Tēvs. Jēzus Dievu sauca par savu Tēvu. Kad Viņš bija uzcēlies no miroņiem, Viņš tā teica saviem mācekļiem: „Es aizeju pie sava Tēva un jūsu Tēva" (Jāņa ev. 20,17). Ja Dievs ir mans Tēvs, tad es drīkstu sevi saukt par Dieva bērnu, un kā tāds es varu droši savu dzīvi uzticēt savam Tēvam. Kā Tēvs Dievs ir ieinteresēts manī. Viņš zina, kāds es esmu, kur es esmu, ko es daru, pat ko es domāju. Ja es esmu aizmaldījies prom no Tēva mājām, Viņš gaida mani pārnākam. Ja es esmu Tēva mājās, Viņš priecājas par mani, ja esmu Viņa paklausīgais bērns. Jēzus teica, ka Dievam rūp putni gaisā un puķes laukā, bet jo vairāk Viņš ir norūpējies par tavu un manu, savu bērnu, likteni (Mat. ev. 6,25-34).

Latvieti, šim Dievam, kas ir Gars un mīlestība un Tēvs, ticēt aicina Jēzus tevi, kad Viņš saka, „Ticiet Dievam!" Bet ir tikai viens ceļš pie šī Dieva: „Neviens nenāk pie Tēva, kā vien ceur mani" (Jāņa ev. 14,6). Seko Jēzum, un tu nonāksi pie Dieva!

LŪDZU KLAUSIETIES
raidījumu 16. gadagājumā
Toronto Latviešu misijas radio

BRĪDIS AR DIEVU

katru svētdienu, no pl. 9 — 9.30
Niagaras WHLD raidītājs (vilnis 1270)
Informācija — tālr. Toronto 261-4218.

Dievkalpojumi

Kanadas baznīcās

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-8327, 200 Balmoral Av.

7. maijā pl. 11 Debessbraukšanas dienas dievkalpojums; pl. 10 jauniešiem (15 — 16. g. v.), pl. 10.30 svētdienas skola. Iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

14. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums. Svētdienas skolaş nobeigums; pl. 10 jauniešu grupa (13. — 14 g.v.). Iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

21. maijā pl. 11 Vasarsvētku dievkalpojums. Jaunatnes iesvētīšana.

Māc. Ā. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

7. maijā plkst. 3 dievkalpojums. Svētd. skola. Plkst. 1.30 iesvētes mācība.

14. maijā plkst. 10 Ģimenes dienas un Svētd. skolas mācības gada nobeiguma dievkalpojums. Plkst. 12 iesvētes mācība.

21. maijā, Vasaras svētkos, plkst. 3 dievkalpojums.

28. maijā plkst. 11 jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Avenue.

14. maijā plkst. 2 pēc p. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē svētdienas skolas nobeigums ar draudzes dāmu komitejas mantu loteriju. Kafijas galds.

28. maijā plkst. 11 dievkalpojums Tālavā, draudzes mājas zālē.

BRAMPTONĀ

7. maijā plkst. 1.30 pēc p. Ģimenes dienas dievkalpojums Grace United baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

7. maijā pl. 9.30 dievkalpojums angliski; pl. 1.30 latviski.

14. maijā Ģimenes dienas svētbrīdis pl. 11 draudzes namā.

21. maijā Vasarsvētku un iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu Trinity Memorial baznīcā, 5220 Sherbrooke St. Dziesmu lapiņas.

28. maijā pl. 9.30 dievkalpojums jaunatnei un bērniem (pēdējais šāda veida pavasaŗa posmā).

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

7. maijā dievkalpojums Otavā nenotiek, mācītājs kalpo Soo draudzē.

14. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums Pēteŗa baznīcā plkst. 2 pēcp.

21. maijā dievkalpojums ar jaunatnes iesvētīšanu un dievgaldu Pēteŗa baznīcā plkst. 2 pēcp. Dziesmu lapiņas.

28. maijā dievkalpojums Otavā nenotiek.

4. jūnijā dievkalpojums Pēteŗa baznīcā plkstī 2 pēcp. Pēc tam baznīcas zālē skolas izlaiduma akts un 20 g. darbības atcere.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

7. maijā pl. 4 pēcpusd. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpā draudzes vakars ar atsevišķām skicēm no R. Blaumaņa Skroderdienām Silmačos.

40

Romiešu armijas daļa atradās nometnē kāda ezera malā Gallijas ziemeļos. No Romas bija atnācis edikts: Lielais Cēzars izsludināts par dievu, tagad visiem cilvēkiem, kas dzīvo Romas imperijas robežās, jādedzina vīrāks viņam par godu.

Kaŗaspēka nometnē uzcēla altāri. Vīrs aiz vīra, leģions aiz leģiona soļoja gaŗām altārim, un katrs kaŗavīrs un katrs virsnieks iemeta vīrāka drusciņas altāŗa uguns liesmiņā.

Vēlā pēcpusdienas stundā kārtība sajuka. 40 vīri pagāja altārim gaŗām un neupurēja vīrāku Cēzaram par godu. „Vīrāku uz altāŗa!" sauca pērkona balsī komandieris Sempronijs, „kas to nedarīs, to uzskatīs par dumpinieku un tiem kailiem būs jāiet pāri ezeram, salā un vējā. Vēl viena izdevība jums tiek piedāvāta!"

„Mēs pielūdzam tikai Kungu Kristu, un mēs nededzināsim vīrāku nevienam cilvēkam", nāca noteikta atbilde no 40 kristīgo kareivju puses.

Komandieris Sempronijs pavēlēja vispirms šos 40 kaŗavīrus atbruņot, tad izģērbt tos kaiļus, un lika tiem maršēt pa ledu ezeram pāri uz otru malu, kas tumsā vairs nebija saredzama. Visi zināja, ka neviens no šiem 40 kaŗavīriem otru ezera malu nesasniegs dzīvs.

Maršētāji dziedāja:

Četrdesmit kaŗavīri cīnās par Tevi, Kristu, cīnās par Tevi, Kristu, jo Tev vienam pieder uzvara. Tev vienam pieder godība . . .

Pēc kāda laika no aukstuma, sala un tumsības atnāca atpakaļ viens pussastindzis kaŗavīrs un ar drebošu roku iekaisīja altāŗa liesmā vīrāka drusciņas.

Bet skaits 40 drīz vien bija atkal pilns.

Sempronijs nometa savus komandieŗa svārkus un aizgāja projām pa ezera ledu, no kurienes atkal atskanēja vājas balsis:

. . . Kristu, Tev vienam pieder uzvara, Kristu, Tev vienam pieder godība . . .

Klusums.

„Esi uzticīgs līdz nāvei, tad es tev došu dzīvības vainagu," — saka Kristus.

Kristaps Valters, jun.

PAR DZĪVO DIEVU

Ērkšķu krūms liesmās —
Sapnis par brīvību
Nesadeg.

Ērkšķu vainags asinīs —
Mīlestība bez robežām
Dzeļ.

Ērkšķi, liesmas, asinis —
Dieva runa svēta
Jāsadzird.

Laikmeta spogulis

N. VĪKSNIŅA RECENZIJA PAR EDMUNDA ZIRNĪŠA DZEJOĻU KRĀJUMU VĒRMEĻU BIĶERIS

Mēs dzīvojam ļoti smagā laikmetā. Vecākie mūsu vidū pārdzīvojuši 3 revolūcijas un 2 pasaules karus. Tam vēl pievienojusies trimdas traģika. Sevišķi smagi ir bijuši mūsu karavīru piedzīvojumi un pārdzīvojumi.

Šos pārdzīvojumus gūstā Dānijā un Cedelgēmā notēlojis savos romānos Kad lielgabali klusē un Kaļat savas sirdis akmenī, brāļi! Dzintars Kirsteins. Bez tam J. Sudrabiņš publicējis savas atmiņas Asiņaina gaisma aust, Nīcības viesuļos, Toreiz aiz dzeloņžoga un Pēdējās dienas Kurzemē.

Dzejas formā mūsu karavīru traģēdiju izjusti atspoguļojis Edmunds Zirnītis dzejoļu krājumā Vērmeļu biķeris. Lai gan šī grāmata iznākusi jau pirms dažiem gadiem, diemžēl, tā nav izpelnījusies ievērību, kādu tā pelnījusi. Tāpēc gribu pievienot līdzšinējām recenzijām par šo grāmatu dažas savas impresijas un pārdomas. Apskatīšu to no kultūrvēsturiskā un psiholoģiskā viedokļa.

Šis dzejoļu krājums iedalīts 6 tematiskos ciklos: šķiršanās malks, nīcības, ciešanu, dusmības, atmiņu un cerību malks. Dažreiz šie cikli tomēr grūti ierobežojami. Tajos atspoguļojas mūsu laikmeta smagās izjūtas sakarā ar šķiršanos no dzimtās sētas, ilgas pēc tuviniekiem, kaŗa un gūsta laika pazemojumi, vientulība un izmisums pusbada dzīvē. Vēlāk ieskanas siltas atmiņas par dzimtenes dabu, bērnību, jaunību un mīlestību. Noslēgumā izteiktas cerības uz laimīgo dienu atgriešanos.

Vērmeļu biķeŗa pirmajā daļā gleznaini tēlots, cik grūti šķirties no dzimtās sētas. Jau pirmajā dzejolī Atvadoties dzejnieks „ilgi ceļa somu taisa", vēl visu apmīļo. Bet iezogas bažas par nākotni, un viņš saka:

Šķiet, savu ceļu tālo bēru
skujām kaisi/ Un baltu bērza
krustu svešās smiltīs
spraud. (11. lpp.)

Dzejolī Baigas nojautas viņš jautā par deportētiem:

Kāds launums bija viņu
sapņiem tīriem,/ Kad dienu
dienā, gadu gadā skarbs/ Bij
skaistās zemes labad mūžīgs
darbs? (12. lpp.)

Sevišķi gleznains ir astoņdaļīgais dzejolis Pirms šķiršanās. Viss dzimtā sētā it kā lūdz:

Ai, paliec, paliec jel — to
prieku dari,/ Mūs iznīcībai
vienus neatstāj... (15. lpp.)

To dara bagātie lauki, dzīvais strauts, lielais ozols, zirgi un govis, arī „māju puduris stalts, kur gadiem sakrāts viss kā medus šūnās". Tāpēc dzejnieks saka:

Bet tā būs tikai nejūtīga
miesa,/ Kas ratos mantu
druskam virsū kāps,/ Un ceļā
kaltīs, žūs un dzeltēs liesa... (14. lpp.)

Bet cita ceļa nav, kā uz to norāda dzejoļa sākums:

Vai aizmirsts jau baigā gada
zvērs,/ Gļēvs ļausies, lopu
vagonos lai krauj,/ Uz
Sibīrijas džungļiem vergot
rauj? (13. lpp.)

Dzejolī notelotās šķiršanās sāpes zīmējas ne tikai uz pašu autoru Edmundu Zirnīti, atstājot Lubānas pagasta Veckalniņus, bet to pārdzīvoja lielais trimdinieku vairums. Vienīgi caurmēra pilsetnieki tās varbūt neizjuta tik gleznaini. Par viņiem autors turpat saka:

Ko tāds par māju vērtību
vairs zin,/ Kas apvilcis reiz
kurpes spožu laku/ Un bikses
svītrainas ar melnu fraku,/
Kā miesas maigi triko zīdi
tin? (18. lpp.)

Te gan japiezīmē, ka, gadījuma, ja domāta mūsu inteligence, tad arī tā, trimdai ieņemot, arvien vairāk izjūt atšķirtību no savas zemes un tautas. To labi izteicis igauņu psichologs Edvards Bakis, kas sava rakstā „Contributions of the Psychology of Refuges with special Regard to Estonians and Latvians" (Scholar 2/3, Heidelberg, 1948) pasvitro viņu nepabeigtā darba apziņu.

Grāmatas otrā daļa saucas Nīcības malks. Dzejnieks izjūt lielu vientulību un izsaucas:

Tu neproti vairs smaidīt,
priecāties un smiet,/ Nekas
tev neveicas, kaut zinies visu
mākot. (40. lpp.)

Šo grāmatas daļu raksturo dzejoļi ar rudenīgu noskaņu, piemēram Pa atvasaras pēdām, Rudenī, Rudens naktī, Kaijas kliedziens, Pelēkā dzīve u. c. Dzejnieku bieži vajā domas par nāvi. Dzejolis Sapņa līdzīgums beidzas ar šādiem vārdiem:

Kā krītošs meteors caur
laika telpu spīdu/ Un pretī
nīcībai es nemaldīgi slīdu —/
Reiz strauji noslēgsies šis
zemes laika loks. (54. lpp.)

Itin plaša ir grāmatas trešā daļa, kas saucas Ciešanu malks. Tur atspoguļojas autora pārdzīvojumi „kaŗa kalpa" gaitās un izmisuma pilnā nīkšana gūstekņu nometnē aiz dzeloņdrāšu žogiem. Divi dzejoļi konkrēti saistīti ar 1945. gadu: 1945. gada vasarai aizejot un 1945. gada Ziemsvētku vakarā. Pirmais pabeidzas ar šādiem vārdiem:

Vasara atvadās, aizejot
draudzīgi,/ Sniegdama skūpstu
uz vaiga man saudzīgi. (68. lpp.)

Otrā dzejolī manāma dziļāka smeldze:

Mirdz svētku liesmās liel-

Mūžībā aizgājusi

Erika Dombrovskis

Studenšu korporācijas Varavīksne filistre
1972. gada 22. aprīlī

Mūžīgā piemiņā paturēs:
Studenšu korporāciju kopa Toronto

pilsētu nami,/ No Dieva namiem līksmi zvani sauc;/ Svelpj vilcieni un aizskrien dunēdami:/ Pie mīļajiem daudz laimīgo vēl brauc.

Bet dzejniekam šie prieki liegti. Par to liecina dzejoļa beigas:

Virs zemes miers un cilvēkiem labs prāts;/ Tev arī labs — glauž tevi dzeloņstabs. (69. lpp.)

Glābiņu no izmisuma, grūtsirdības un gūsta dzīves rūgtuma dzejnieks meklē atmiņās. Tā radušies dzejoļi, veltīti sievai, dēlam un mātei.

Kādam Edmunda Zirnīša dzejolim mūzikālu ietērpu devis komponists Voldemārs Ozoliņš. Tas gan neietilpst krājumā Laikmeta spogulis, bet tur parādās dzejnieka mātes lielā viesmīlība.

Ļoti raksturīgs ir dzejolis Divējādas ādas. Tajā izteikta doma, ka labi tam, kam āda bieza kā kamielim. Daudz grūtāk dzīvot cilvēkam ar maigu, mīkstu sirdi. Dzejnieka pieejai tematiem ir arī sava pozitīva nozīme, galvenokārt sevis saglabāšanā. Viņš it kā nostājas vērtētāja un analizētāja lomā pret saviem smagajiem pārdzīvojumiem. Līdz ar to tie no zemapziņas nokļūst apziņas gaismā un tos vieglāk pārvarēt. Daži dižgari šādā ceļā, ietverot savus mocošos pārdzīvojumus un problēmas literāros tēlos, it kā atbrīvojas no tiem. Zentas Mauriņas trilogija un citi darbi ir labs piemērs, kā gara spēks valda pār vārgo miesu. Edmunds Zirnītis domā arī par visas latviešu tautas smago likteni. Par to liecina dzejoļa Aicinājums pēdējās 3 rindas:

Ak tauta, sērdienīte, kāds
likteņsitiens smags!/ Vaid
Daugava, pēc tevis sēro
Staburags,/ Un aicina uz mājām
kalni zili. (104. lpp.)

Grāmatas ceturtā daļa saucas Dusmības malks. Var minēt, kāpēc Edmunds Zirnītis, būdams baltologs, lietojis šo vecmodīgo formu un grāmatas virsrakstā pat vārdu „biķeris", kas ir ģermānisms. Varbūt šie vārdi domāti zināma svinīguma izpausmei? „Biķeris" kausa vietā varbūt radies J. Zālīša kompozicijas Biķeris miroņu salā ietekmē?

Gaŗāks dzejolis ir Kaŗakalpa zābaku lāsts, kuŗā dzejnieks asi vēršas pret vācu okupācijas laika populāro „neaizstājamo" katēgoriju:

Tai dvēseļu biržā melnā, kā
tas zirdziņš jājams,/ Pa
pakaļdurvīm, muļķi, nemācēji
līst/ Ar darba rakstiem, ka
tu neaizstājams,/ Ar ārsta
aplieksmēm, ka nāve neienist/ Ar naudas maisiem
smagiem, trekni kautām cūkām,/ Ar kungiem laizīties
pie stiprā vīna krūkām... (117. lpp.)

Dzejnieks ar gandarījumu konstatē (dzejolī Tavu dusmu pēriens), ka pašai „kungu tautai" liktenis lēmis smago sodu, bet dzejolī Mīļā Augustiņa dienas tā sauktajiem „fazāniem" veltītas šādas rindas:

Jums speķi, sviestu, olas,
alu, vīnu cienot/ Un miesas
pārpilnības biksēm trūka trūšnalles,/ Un sievām, līgavām
ap krūtīm, gūžām sienot,/
Jūs tināt salaupītas rotas,
kleitas, šalles. (125.lpp.)

Dzejolī Dzejnieks autors tēlo dzejnieka tuvumu dzīvajai pasaulei un dabai.

Piektā daļa saucas Atmiņu malks. Šis virsraksts ir pārāk plašs, jo atmiņas ir visu dzejoļu pamatā. Fantazija nerada jaunu vielu, tikai atmiņu sniegto pārveido jaunās formās. Pareizais nosaukums būtu bijis „Gaišo atmiņu malks". Te dominē saulaina noskaņa, jo pamatā ir bērnības, jaunības un idilliskas mīlestības atmiņas.

Īsa ir grāmatas pēdējā daļa, kas saucas Cerību malks.

Grāmatas ievadu rakstījis prof. Ludis Bērziņš. Vāku zīmējis Viestarts Aistars.

Lai gan liktenis laupījis Edmundam Zirnītim vairākus jaunrades gadus, viņa veikums, sevišķi trimdas gados, ir ievērības cienīgs. Viņš darbojies ne tikai kā dzejnieks, bet arī kā skolotājs, esejists, recenzents un žurnālists.

Pagājušā gada 28. maijā dzejnieks kļuva sešdesmitgadnieks. Viņš turpina dzejot un jau sakārtojis vielu jaunam dzejoļu krājumam, kas sauksies Kaktusu tuksnesis.

N. Vīksniņš

DVF MEISTARSACĪKSTES ŠAUŠANĀ

DV fonda, Anglijā, šaušanas meistarsacīkstes ar šauteni un pistoli risinājās Donkasteras ICI šautuvē. Dāmu klasē uzvarēja Austra Freimane, tā paturot savu titulu meistarklasē. Ar šauteni nepārspēts palika E. Krauze, bet vispārējā klasē ar pistoli uzvarēja A. Freimanis.

Prāvs šāvēju pulks bija pulcējies pavasara sporta šaušanā telpās, kur 25 jardos sacentās ar mazkalibra šautenēm, bet 20 jardos ar pistolēm. Dāmu klasē uzvarēja Austra Freimane (Donkastera), iegūstot 92 punktus no iespējamiem 100. 2. v. I. Blosfelda (Donkastera) — 70 p., 3. v. S. Dodsona (Hudersfilda) — 33 p.

Jaunatnes klasē līdz 15 gadiem, šaujot guļus no atbalsta, ar 79 punktiem no 100 uzvarēja J. Blaus (Donkastera), 2. v. M. Pulera (Mansfilda) — 40 p., 3. v. E. Blaua (Donkastera) — 36 p.

Visās nākošās klasēs iespējami 200 punkti.

Jaunatnes klasē (no 15 līdz 18 gadiem) šaujot guļus no atbalsta bija šādi rezultāti. 1. v. A. Dadsons (Hudersfilda) — 109 p., 2. v. E. Upsavs (Hudersfilda) — 65 p.

Strēlnieku klasē (no 18 līdz 50 gadiem): 1. v. V. Zariņš (Notingema) — 176 p., 2. v. L. Ceriņš (Derbija) — 174 p., 3. v. V. Bergmanis (Līdsa) — 168 p., 4. v. R. Vītols (Notingema) — 167 p.

Senioru klasē (no 50 gadiem): 1. v. A. Silgalis (Silsdene) — 156 p., 2. v. V. Rubiķis (Dārlejmūra) — 154 p., 3. v. A. Puliers (Mansfilda) — 108 p.

Teicami rezultāti bija meistarklasē, kur E. Krauze ieguva visus iespējamos 100 puktus, bet A. Freimanis 99. Par DVF meistaru atkārtoti kļuva E. Krauze (Česterfilda) ar 196 punktiem, 2. K. Kļaviņš (Česterfilda) — 194 p. un 3. A. Freimanis (Donkastera) 193 p.

Šaušanā ar pistoli piedalījās 11 šāvēju. Konkurence bija liela. Par jauno meistaru kļuva A. Freimanis (Donkastera) — 108 p., 2. v. E. Krauze (Česterfilda) — 108 p., 3. v. K. Kļaviņš (Česterfilda) — 96 p., 4. v. R. Vītols (Notingema) — 95 p.

Jaunatnes klasē līdz 16 gadiem uzvarēja Māra Pulera (Mansfilda) ar 36 punktiem.

Sacensību noslēgumā visi pulcējās Donkasteras nodaļas namā, kur vietējās vanadzes bija gatavojušas pusdienas viesiem un mājiniekiem. DVF bija rūpējies par balvām, kuŗas uzvarētājiem pasniedza vietējā šaušanas kluba sekretārs un sacīkšu galvenais tiesnesis J. Hedfilds.

Strēlnieks

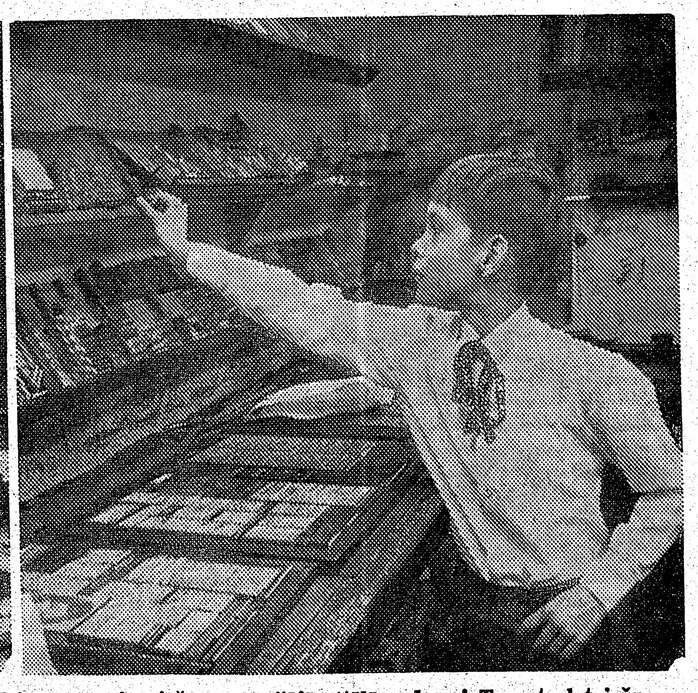

Latviešu laikrakstu ir interesanti ne vien lasīt, bet arī iepazīties ar tā iespiešanu. Augšējā attēlā redzami Toronto latviešu skolas audzēkņi spiestuves apmeklējuma laikā, interesējoties par Latvija Amerikā tehnisko veidošanu. Pa kreisi — Raimonds Kalniņš un Uga Dzenis vēro tikko iespiesto laikraksta lappusi. Pa labi — 4. klases audzēknis Tālis Briedis interesējas, kā no svina rindiņām uz spiestuves darba galda veidojas daudzās laikraksta lappuses. Foto: J. Liģers

LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķi numuri pērkami
HAMILTONĀ
Northland Grocery
120 Barton St. E.
Hamilton, Ont.

Daugavas Vanagu nams 125 BROADVIEW AVE. **Daugavas Vanagu klubs**
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz piektd. no pl. 4 — 1 naktī,
sestdienās no pl. 12 — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

VISI LAIPNI IELŪGTI DV TORONTO NODAĻAS GADSKĀRTĒJĀ

Maija ballē

1972. gada 13. maijā plkst. 8 vakarā

DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto
MAIJA KARALIENES VĒLĒŠANAS
KARAĻA VĒLĒŠANAS
JAUTRI PRIEKŠNESUMI
PĀRSTEIGUMI

Spēlēs deju kapella „RUNČI TRIMDĀ"

PILNA BUFETE

Ieeja: 3 dol. pieaugušiem, 1,50 dol. studentiem

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Janis Gailis — 30 daudzkrāsainas gleznu reprod.	$25.00
Ceļa zīmes Nr. 49	$2.50
K. Hamsuns — Bads, rom.	$5.50
J. Babre — **Gaisma no austrumiem**	$4.00
J. Lejiņš — **Mana dzimtene**	$7.50
P. Ērmanis — **Pelēkā puķe, dzejoļi**	$6.50
G. Grīslītis — **Varavīksnes lokā, dzejoļi**	$3.50
H. Biezais — **Kristiānisms laikmetu maiņā**	$3.50
K. Hamsuns — **Vēstules Marijai**	$5.80
E. M. Remarks — **Ēnas paradīzē, rom.**	$7.00
J. Zariņš — **Kāvu gados**, kara atm.	$6.50
U. Sepenens — **Marku un viņa cilts, rom.**	$6.50
R. Millers — **Teen engel, stāsti**	$6.50
Z. Mauriņa — **Bērza tāss**	$5.00
A. Bērziņš — **Tāls ir ceļš atpakaļ uz dzimteni**	$7.00
A. Dziļums — **Vienas vasaras zieds, rom.**	$5.00
J. Rudzītis — **Starp provinci un Eiropu**	$6.50

Pasūtinājumus adresējiet

Daugavas Vanagu grāmatnīcai
491 College Street, Toronto 174, Ont.

MODERN OPTICAL
— Optiķi —
G. SARANTOPOULOS,
reģistrēts optiķis,
228 Danforth Ave.,
Toronto 6, blakus Albanijas klīnikai. Lielā izvēlē aceņu rāmji un kontakta lēcas. Ātra un laipna apkalpe.
Tel. 463-8717

L. LUNSKY
OPTIĶIS
Atvērts no pl. 9.30—6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos.
470 College St., Toronto.
Tel. 921-3924

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.

Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont., tālr. LE 1-3098

Kanadas lielākais un labākais speciāli
EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN GAĻAS VEIKALS
plaša izvēle, vislabākā kvalitāte par mērenām cenām.
tip-top MEATS DELICATESSEN
Katru nedēļu kaut kas sevišķs
1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. / Don Valley Parkway
(Queen Elizabeth un Highway 27)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem ● viesībām ● klāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

Fotografiski darbi
ar izcilu kvalitāti!

Pieprasiet informāciju par veikaliem jūsu rajonā pasūtinājumu nodošanai

tālr. 863-1166
Benjamiņa filmu laboratorija

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDIŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

KALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

Pavasaris ir klāt!
Mēs un mūsu Latvju Jānis (JĀNIS LĀMA)
aicinām jūs izvēlēties nākošo automobīli pie mums.
Piedāvājam:
PONTIAC ● BUICK ● SKYLARK ● LEMANS ● VENTURA II ● FIRENZA ● G.M.C. TRUCKS ●
● Arī lielā izvēlē lietotas mašīnas ●
HOGAN
PONTIAC BUICK CO., LTD.
348 DANFORTH AVE., TORONTO (416) 461-3561

Pārrunas par veco ļaužu mītnes celšanu

„Celsmei jābūt tā izveidotai, ka nākamo vai kādu citu gadu tā varētu sākt aktīvāk darboties," teica organizācijas padomes priekšsēdis L. Bērziņš sēdē Ņujorkā. Līdz šim naudas trūkums bija kavējis aktīvāku darbību. Grūtības bija arī ar valdes izveidošanu, kad lielākā daļa no līdzšinējiem valdes locekļiem vairs negribēja kandidēt.

Bezpeļņas sociālās labdarības organizācija Celsme dibināta 1966. gadā, pārņemot līdzekļus, kas bija uzkrāti ALAs aprūpes birojā veco ļaužu mītnei. Celsmei bankā bija 36.478,76 dol., pagājušo gadu ziedojumos ienācis 179,50 dol., bet šogad 20 dol. Izdevumi pēdējā gadā bijuši 147,04 dol. Organizāciju dibināja 9 latviešu centrālās organizācijas ar 21 pārstāvi, tomēr drīz pēc dibināšanas baptisti paziņoja, ka Celsmē nepiedalās. Pareizticīgie, katoļi un Jaunatnes apvienība Celsmes darbībā nav piedalījušies, kaut arī nav oficiāli no darbības atteikušies. Pašreiz Celsmē darbojas 4 pārstāvji no ALAs, pa trim no DV, Amerikas latviešu palīdzības fonda un Luterāņu draudžu apvienības, bet viens no kara invalidiem, kopā 15 pārstāvji.

Katrai organizācijai bija paredzēta gada maksa 100 dol., bet tikai draudžu apvienība iemaksājusi 200 dolarus, un Palīdzības fonds devis ap 6000 dolarus gan ziedojumos, gan materiālos, gan arī izdarot 1965. gadā veco ļaužu aptauju.

Celsme pirmo reizi inkorporēta 1968. gadā.

Būvēšanu varētu uzsākt tikai tad, kad būs līdzekļi, bet pēc L. Bērziņa vērtējuma Celsmei nav ne tautiešu, ne ASV valdības naudas, un nav izredzes, ka to tuvākā nākotnē varētu dabūt. Ziedojumu akcijā pirms diviem gadiem ienāca 14.000 dol.

Padomes sēdē no Ņujorkas draudzes bija iesūtīts lūgums, ka tā vēlētos 12.000 dol. veco ļaužu atpūtas namam draudzes īpašumā Katskilu kalnos. Tur būtu iespējams dzīvot kā ziemā, tā vasarā. Architekts Grants izstrādājis būves plānus, un projekta izmaksa lēsta ap 60.000 dol. Draudzes rīcībā ir apmēram 15% no līdzekļiem. Rudenī tā vēlētos sākt būvdarbus. Sēdes dalībnieki nevarēja vienoties par prasītās summas piešķiršanu.

Arī Garezers ieinteresēts veco ļaužu mītnes būvē, tādēļ šim nolūkam lūdzis Celsmei rezervēt līdzekļus. Šinī gadījumā valde vēlējās dot atbildi tikai pēc gada. V. Gobiņš norādīja, ka nav cerību uz federālās valdības atbalsu, un tāpēc nav nozīmes sevi mānīt.

Valdes locekļi vienojās, ka visi sēdes dalībnieki kandidēs vēlēšanās.. Līdz ar to katram arī iznāca pa amatam nākošajiem diviem gadiem, un valdei uzdeva vēl kooptēt divus locekļus.. Sevišķi vajadzīgs kasieris. Padomes prezidijā par priekšsēdi darbosies L. Bērziņš, vicepriekšsēdi V. Gobiņš un sekretāri V. Freija. Par valdes priekšsēdi darbosies K. Balodis, vicepriekšsēdi māc. R. Zariņš, par locekļiem A. Valters, M. Bogdanovica, A. Reins. Revīzijas komisijā ievēlēja A. Lejiņu, māc. A. Reinsonu un J. Kraševski.

Atzina, ka nākamajā sēdē būtu pārstrādājami statūti un izsūtāms protokols. Vk

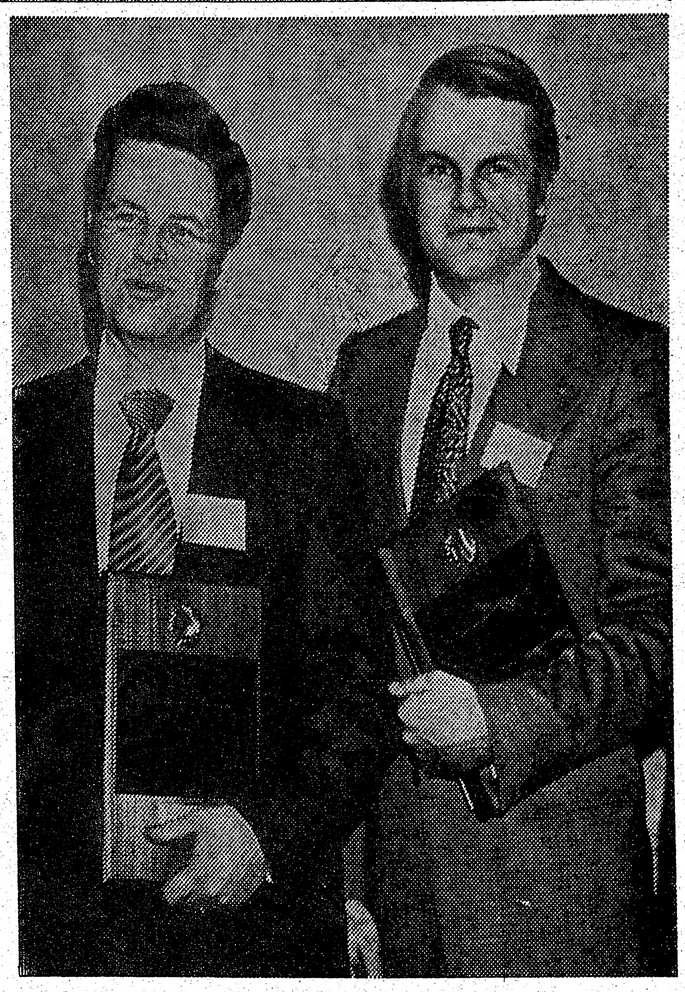

Andris Neimers (pa labi), kas strādā par reportieri pie laikraksta St. Catharines Standard Sv. Katrīnās, Ontario, bija starp tiem 27 reportieriem, kuŗi tika apsveikti 15. aprīlī kā uzvarētāji Western Ontario Newspaper Awards pagājušā gada sacensībās. Viņu godināšana notika Kičeneras-Vaterlū preses klubā, kur Neimers saņēma Ford Motor sabiedrības godalgu par viņa trīs rakstiem „Noise pollution", ar kuŗiem ieguva otru vietu, būdams starp 376 reportieriem, kuŗi piedalījās sacensībās. Pa kreisi — St. Catharines Standard sporta nodaļas redaktors Džeks Getklifs (Gatecliff), kas ieguva B. F. Goodrich firmas balvu.

Branta koalicija apdraudēta

Rietumvācijas kanclera Branta valdība nonākusi bīstamā situācijā, kad Baden-Virtembergas 23. aprīļa vēlēšanās konservatīvie ieguva pārliecinošu uzvaru un brīvo demokratu deputāts Helms aizgāja no partijas. Kristīgie demokrati, kas jau pārvaldīja 6 milj. vēlētāju lielo Baden-Virtembergas apgabalu, ieguva 53 proc. balsu, lielāko vairākumu, kāds jebkad bijis. Branta soc. dem. partija ieguva 37,5 proc. un brīvie demokrati 8,9 proc. balsu. Vēlēšanas bija saistījušas visu Eiropas valstu uzmanību, jo to iznākums var būt pārbaudījums Austrumu līgumiem, kad 4. maijā būs izšķirīgā nobalsošana bundestagā.

Valdības aprindās samulsumu radīja deputāta Helma lēmums atstāt brīvo demokratu frakciju parlamentā. Ar Helma aiziešanu Branta koalicija parlamentā samazinājas uz 249 sēdekļiem skaits, kāds kancleram nepieciešams, lai īstenotu savu programmu par attieksmju uzlabošanu ar Austrumeiropu. Brantu ievēlēja ar 251 balsi. Kad 1970. gada draudzības līgumi ar Maskavu un Varšavu, ko parakstīja Brants un brīvo demokratu ārlietu ministrs Šēls, nāks nobalsošanā, iespējams, ka kristīgo demokratu partija var mēģināt gāzt Branta-Šēla koaliciju ar uzticības nobalsojumu valsts budžeta debatēs. Kristīgo demokratu partijai ir 246 sēdekļi parlamentā.

Liberālais deputāts Helms ir ceturtais, kas atstāj partiju, kopš Branta-Šēla valdība pārņēma valdību 1969. gada oktobrī. Helms izteica arī šaubas par brīvo demokratu partijas kursu. Viņa šaubu galvenais iemesls ir atklājums nedēļu iepriekš, ka 1970. gada sarunās starp Rietumvāciju un Pad. savienību figurē daži slepeni dokumenti.

Sociāldemokratu un brīvo demokratu koalicijas galvenās rūpes, ka Helma aiziešana no partijas var veicināt arī citu locekļu aiziešanu un tā izbeigt valdīšanas iespēju. Kristīgo demokratu partijas vadītājs Barcels brīdināja, ka līgums iecementē Vācijas sadalīšanu uz visiem laikiem. Viņš apsūdzēja Bonnu par līdzvainīgu Kremļa hegemonijas pabalstīšanā Eiropā.

Fricis Vilmanis

jubilārs

Sabiedriskais darbinieks un dziesmu draugs Fricis Vilmanis 16. aprīlī kļuva septiņdesmitgadnieks. Latvijas brīvības laikā viņš bija Kalvenes pagasta (Aizputes apriņķi) Boru māju saimnieks. Aktīvi darbojies turienes lauksaimniecības un piensaimniecības sabiedrības vadībā, kā arī aizsargos. Bēgļu gaitas Vilmaņu ģimeni noved Vācijā, Hanavas bēgļu nometnē. Tur viņš pievēršas dailamatniecības darbam, un, kā jubilārs pats saka, „dažreiz prieka dēļ arī šeit piestrādāju pie kāda darbiņa". 1948. g. rudenī viņš dodas tālākā emigrācijā uz Argentīnu. Tur St. Miguel pilsētā bija sastopama arī plašāka latviešu saime, tāpēc pat kāda iela nodēvēta par Latviešu ielu. Dziesmu gars viņu pavada arī pašreizējā mājvietā Toronto, kur ar savējiem ierodas 1959. gadā. Drīz pēc iebraukšanas iestājas vīru korī Viesturs un Sv. Andreja draudzes korī. Darbojas DV Kanadas teātŗa kopā un Latviešu biedrībā. Savā laikā bija īpaši pazīstams kā Latviešu nama pārvaldnieks. Sava sadraudzīgā rakstura un gaišā humora dēļ guvis daudz draugu un cienītāju. Jubilārs izaudzinājis meitu Silviju un dēlus Valentīnu, Gunāru un Jāni.

O. K.

Pensionāre ar mazu, klusu un tīrīgu sunīti
MEKLĒ
nemēbelētu istabu ar virtuvi
Zvanīt šī laikraksta kantorim; tālr. 465-7902

Galvenais redaktors Dr. ing. E. V. Dravnieks

Latviešu Tehniskās Terminoloģijas VĀRDNICA

LATVISKI — ANGLISKI — VĀCISKI

Vārdnīcu iespiež pakāpeniski uz vaļējām lapām. Pirmos 8000 terminus, aptverot 20 dažādas nozares, izsūtīs abonentiem š. g. maijā jau sakopotus trīsgredzenu vākos.

IZMANTOJIET IZDEVĪBU PASŪTINĀT PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM

LĪDZ 15. MAIJAM

I un II SĒJUMS — 36,000 termini $30.00
($10.00 zem nominālās $40.00 cenas)

Vārdnīca pasūtināma, piesūtot samaksu redaktoram: A. Palejs, 96 Roxton Cres., Montreal, Que., Canada.

Glen Echo Lodge

uz skaistās Muskoka ezera salas.

Mājā gatavotas maltītes, somu pirts, volejbumbas spēle, teniss, peldēšana skaistā, smilšainā pludmalē, zvejas iespējas.

Mērenas cenas.

Rezervējiet istabas jau laikus!

Box 910, Gravenhurst.

Tel.: 1-705-687-5131, vai 1-705-687-4215

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto 250, Ont.

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

.....

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Datums .....

DV Kičeneras-Vaterlū nodaļa 6. maijā rīko

Ceriņu balli

Dziedās DV sieviešu koris ZĪLE. Puķu karalienes vēlēšanas un citi pārsteigumi.

Pilna bufete. Balle turpināsies līdz plkst. 1 rītā.
Spēlēs Zakuļa deju kapella.

Sarīkojums notiks Schantz Station Hall telpās, divas jūdzes no Breslavas, blakus 7. lielceļam.

Sākums plkst. 7.30 vak.

DV Kičeneras-Vaterlū nodaļa

Pēc 30 gadu meklēšanas atrodas Rīgā

KAS VISS NO KRIEVIJAS VARĒTU BŪT SAPLŪDIS UN PASLĒPIES LATVIJĀ

Okupētās Latvijas laikraksts Padomju Jaunatne atklāj gandrīz neticamu ziņu. Pad. savienības varonis, Ļeņina ordeņa un Zelta zvaigznes kavalieris, atvaļināts pulkvedis Ivans Bedins dzīvo Rīgā, nevienam tikpat kā nezinot, kaut gan kara biedri gandrīz 30 gadus viņu veltīgi izmeklējušies pa visu zemi.

Tas atsauc atmiņā citu demobilizējušos Ivanu, arī Pad. savienības „varoni" — Ivanu Kočerginu. Nesen Kazachijā atklājās rūpīgi kontrolētās komūnistu preses pamatīga izāzēšana. Partijas laikrakstam Kazachstaņskaja Pravda 3. marta numurā bija jāatsauc 20. februārī publicētā informācija, ka „jaunās paaudzes paraugs" Pad. savienības un sociālistiskā darba varonis Ivans Kočergins nav nedz augstākās kara laika, nedz augstākās civīlās dzīves medaļu kavalieris, bet šarlatāns, kas smalki vedis ap stūri arī varas iestādes.

Atvaļināto pulkvedi Ivanu Bedinu kara biedri pazaudēja 1941. gada oktobrī, kad toreizējo artilerijas majoru, vienkārši sauktu par Vaņu, ievainoja, un ilga ārstēšanās no vienas slimnīcas otrā aizveda viņu arvien tālāk uz aizmuguri, ziņots Padomju Jaunatnē. Vienīgais, ko viņa kara biedri vēlāk uzzināja, ka Ivans Bedins izpelnījies augstāko kara laika atzinību — Ļeņina ordeni un Pad. savienības varoņa nosaukumu. „Taču šo brīdi padarīja skumīgu tas, ka Vaņa bija nezināmā prombūtnē..." teikts laikrakstā.

Pēc kara biedri nav aizmirsuši „sirsnīgo, atsaucīgo, drosmīgo, pašaizliedzīgo karotātju", ar kuŗu grūtajās un bargajās frontes gaitās brālīgi dalīts pēdējais maizes kumosiņš un pēdējais dūms no „kazas kājas", uztītas no machorkas druskām. Taču „visi centieni un pūles nedeva vēlamo rezultātu — Ivans Bedins neatradās," raksta Padomju Jaunatne. Tā pagāja gandrīz vai trīsdesmit gadu, taču daži biedri vēl joprojām nemitējās viņu meklēt."

Ar karā kritušo vai bez vēsts pazudušo cilvēku meklēšanu Pad. savienībā nodarbojas armijas valsts centrālais archīvs un pilsētu vai rajonu kara komisariāti. Bet dzīvie atrodami ar iekšlietu daļu adresu biroju starpniecību, ziņo Padomju Jaunatne. Taču neatlaidīgie meklētāji izvēlējās vēl vienu ceļu, un tā kādu dienu, ziņo laikraksts, komjaunatnes Rīgas pilsētas komitejā pērn pienāca vēstule, kuŗā kara veterāni lūdza jauniešu palīdzību, lai atrastu Ivanu Bedinu.

Varam secināt, ka to, ko nebija spējis armijas centrālais archīvs, kara komisariāti, iekšlietu daļu adresu biroji — atrast Vaņu, draugi lika uz „pēdējās kārts", Rīgas komjauniešiem.

Padomju jaunatne atzīst demobilizantu īpatsvaru cittautiešu vidū Rīgā: „Acīm redzot slava par Rīgas sarkano izlūku aktīvitāti, pētījot mūsu tēvu kauju un darba varonības takas, jau aizsniegusi vistālākos Pad. savienības nostūŗus. Un arī šoreiz apstiprinājās, ka tā ir pelnīta uzticība: nesen bijušajiem frontiniekiem tika nosūtīta priecīga vēsts — atvaļinātais pulkvedis Pad. savienības varonis Ivans Bedins pēc vairākiem lieliem ievainojumiem un grūtas slimošanas apmeties uz dzīvi mūsu republikas galvaspilsētā un pašlaik mīt Roberta Eiches ielā.

Atbildīgais meklēšanas darbs piekritis Rīgas pilsētas komitejas sporta un aizsardzības masu darba nodaļas vadītājam Imantam Kronim. Speciālas ekspedīcijas noorganizēšana prasījusi ne mazums laika un neatlaidības, taču meklēšana Imantam „kronējusies" ar panākumiem. Krietna daļa pilsētas jauniešu uzzinājusi „daudz interesanta" par vēl vienu „lielā tēvijas kaŗa varoni", kas visus šos pēckaŗa gadus dzīvojis līdzās pārējiem rīdziniekiem.

Padomju jaunatne, diemžēl, neatklāj, kā Rīgas komjaunieši sadzina pēdas un sagūstīja „nezināmā prombūtnē" esošo Vaņu. Padomju Jaunatne arī neatklāj, cik laimīgs vai nelaimīgs par savu atrašanu bijis Vaņa.

Skaidrs tomēr viens, ka „tautu draudzības" aizsegā Rīgā krievu pulkvedis Ivans Bedins varējis paslēpties no agrākajiem kauju biedriem gandrīz 30 gadus. Tikai, nez', kāpēc raksts, kuŗā atrodas stāsts par Ivanu Bedinu, Padomju Jaunatnē nodēvēts „Savstarpējās uzticības saikne"?

Skabarga

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

Ātrās palīdzības mašīnas jūsu rīcībā 24 stundas

Ja esat nodomājuši iegādāties jaunu 1972. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

Chevrolet - Chevelle - Camaro

Oldsmobile - Chevy II - Vega

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

Viņās dienās

(Turpinājums no 2. lp.)

sesto lielkauju 1945. gada aprīļa pirmajās dienās. Tieši latviešu 19. divīzija šai kaujā bija tas neuzvaramais spēks, kas paglāba Kurzemi. Latviešu divīzija palika kaujā neuzvarēta. Ienaidnieka nodoms ieņemt Kurzemi, lai tas maksātu ko maksādams, nebija izdevies. Kurzemes cietoksnis pastāvēja visās grūtībās, un latviešu kaŗavīrs šai frontē deva savai tautai un vēsturei jaunu varonības leģendu.

Ap Kurzemes krastu virmoja mūsu cerības. Ja arī tās palika bez īstenojuma, tautas noskaņu un morālo pacilātību vairoja un uzturēja mūsu kaŗavīru paveiktais darbs. Kad daļa Kurzemē saspiesto bēgļu jau atradās Vācijas zemē, tur varēja lasīt slavinājumus latviešu vīriem Kurzemes cietoksnī, kas parādījās vācu laikrakstos. Tas it kā stiprināja un drošināja mūsu pirmos soļus ārpus savas dzimtenes, liekot sirdī gruzdēt cerībai, ka vēl visu neesam zaudējuši.

Bet 8. maijs noārdīja arī tās. Ar uzvaras fanfarām, dejām ielās un ēdnīcās, sakalušies brālībā ar pretdabīgu varu, Rietumi iekrita miera priekā un apstulbotā pārliecībā, ka nu reiz pasaulē nācis miers un brīvība, ko neviens nespēj apdraudēt. Kaŗavīri gan uz pieprasījuma, gan valdības palaisti, devās mājup, lai sāktu miera pilnu drošu dzīvi.

Bet kas risinājās daudzajās rietumu zemēs? Rietumu sabiedrotie bija apstulbuši no uzvaras augļiem un likās neredzam, kas notiek zemēs, kur uzvarētāji satrieca vācu okupācijas varu. Vai šīs zemes un tautas atguva neatkarību? Vai tās automatiski nebija tiesīgas tam stāvoklim, kāds tur valdīja pirms hitleriskās Vācijas iebrukuma?

Bet šai saprotamai loģikai bija radīts nejēdzīgs pretstats Pad. savienības izkārtojumā: tā pakļāva daudzas zemes un valstis, uzspieda savu režīmu, operējot ar komūnistisko terroru vēl šodien.

Kaŗam beidzoties, Kremlis apmāja savus sabiedrotos, uzsvērdams, ka arī sarkanarmijas spēks tiek reducēts. Bet fakti bija pilnīgi pretēji: ar varu piesavinātās zemēs, Kremlis turēja lielus armijas kontingentus, kuŗu aizsegā uzsāka verdzināšanu un kuŗu vēl šodien tas nav pārtraucis. Kremlis izrādījās vienīgais un galvenais ieguvējs, Otram pasaules kaŗam beidzoties.

Arī pāri mūsu dzimtenei un varonīgajam Kurzemes krastam nolaidās cauri neredzama tumsa un posts. Mēs zinām: nāve un spīdzināšanas iznīcinājušas ne tikai mūsu Kurzemes cīnītājus, kas vairs nespēja izkļūt no ielenkuma, bet arī lielu bēgļu pulku, kas bija atraisījies no savām lizdām, lai lūkotu patverties svešā malā, cīnoties par kailas dzīvības saglabāšanu. Ne viena vien bēgļu laiva gāja bojā pašu jūŗā — ceļā uz zviedru zemi. Un tad sākās lielās izrādes Rīgas laukumos, kur publiski pakāra arī tos, kas bija sekmējuši šo bēgļu tiekšanos pēc brīvības . . .

8. maijs nu jau māj no milzu attāluma. Tam divējāda gaisma. Viena — tā pauž nemirstību mūsu kaŗavīru varoņgaram. Bet tai pašā brīdī otŗa iesvaidījusi briesmīga posta un verdzības laikmetu mūsu tautai un zemei. Ar zemi nolīdzināts viss, kas kaut vismazākā mērā spēj uzraust kaut ko no Latvijas brīvības un patstāvības laikmeta. Zīmes un pieminekļi, zināmas un nezināmas vietas, kur apgūlušies mūsu kaŗavīri, nozudušas skatam. Nolauzts un sen iznīcināts arī vienkāršais koka krusts tam Kurzemes bēglim, kas pakrita ceļā, lai izbēgtu sarkano šakāļu masām . . .

Bet kaut kas ir palicis un mūžos paliks neiznīcināms, kamēr vien mūsu tautu pieminēs zem šīs saules: tas mūsu Kurzemes vīru sīkstums, ap kuŗu jūtamies saslēgušies kā kādā nepārcērtamā tērauda lokā. Kaut verdzības un posta nakts kļuvusi milzu gaŗa, neviens mums nav spējis atņemt ticību un cerību: agrāk vai vēlāk katrai tautai atkal būs vieta zem šīs saules, brīvībā un tiesībās.

Latviešu sporta padomes prezidijs, kas koordinē latviešu sporta dzīvi brīvajā pasaulē laikā no 1972. — 1973. gadam, pirmajā rindā no kreisās: Jānis Ādminis (vicepriekšsēdis) un Raimonds Bulte (priekšsēdis); aizmugurē no kreisās — Arturs Mackars (kasieris), Aina Ansone (2. sekretāre) un Gunārs Gubiņš (1. sekretārs). Foto: J. Līģers

UZMANĪBU LEO EZERIŅAM!

Maz ir to latviešu sportistu, kas spējuši izcīnīt ASV vai Kanadas meistartitulus — Hamiltonas volejbolisti, daži vieglatlēti un galda tenisisti. Nu tiem pievienojušies arī Kanadas ātrslidotāji Silvija Burka un Leo Ezeriņš. Valsts meistarsacīkstēs Ridžaina, Saskačevanā Silvija atkal pierādīja sevi par labāko Kanadā. Tikpat pārliecinoši, uzvarot visās 4 distancēs zēnu (junior boys) grupā, meistars kļuva Leo Ezeriņš — arī vinipegietis. Pēdējie viņa rezultāti (1500 m — 2:29.6) un četras uzvaras pār ASV jaunajiem ātrslidotājiem starptautiskajās sacīkstēs Vinipegā liecina, ka Ezeriņa vārdu bieži dzirdēsim nākotnē. Jau tagad zēns sasniedzis to klasi un rezultātus, kādus reiz Latvijā spēja Andriksons, Grantiņš un brāļi Bites, slidojot valsts izlasē. Vēl jo lielāks prieks tāpēc, ka abi Vinipegas latviešu jaunieši pievērsušies ļoti prasīgam sporta veidam, kurā sekmes bez spēka, uzņēmības un neatlaidības nemaz nav iedomājamas. Diemžēl, šīs raksturа īpašības nav saskatāmas mūsu Toronto jauniešu vidū, kas parasti apmierinās ar bumbas pamētāšanu.

A. Z.

Kāda bija cena par Branta saglābšanu

Kancleram Vilijam Brantam 26. aprīlī izdevās pārvarēt opozicijas mēģinājumu izbīdīt viņu no Rietumvācijas kabineta. Opozicijai pietrūka tikai divas balsis, lai gūtu uzvaru neuzticības nobalsojumam pret Brantu. Opozicija guva 247 balsis no 496 bundestaga locekļiem nepieciešamo 249 balsu vietā. Tā Nobela miera prēmijas ieguvējam tika pašķirts ceļš viņa līgumu ar Maskavu un Varšavu ratificēšanai, kas ir vitāls Branta Rietumu un Austrumu samierināšanas politikas kursam. Bet aizsardzības ministrs Helmuts Šmits, Branta sociāldemokratu partijas deputāts, izteicās, ka līguma ratificēšanai ir tikpat daudz grūtību tagad kā agrāk. Šmits pārliecināts, ka valdošās koalicijas 2 pārstāvji nobalsojuši pret Brantu, kamēr viens kristīgais demokrats nostājies Branta pusē.

Pirms balsošanas agrākais kanclers Kurts Kīzingers vadīja opozicijas uzbrukumu Brantam pret abiem līgumiem, kas atzīst Vācijas teritoriālos zaudējumus pēc Otra pasaules kara. Kristīgie demokrati debatēja, ka līgumi dod pārāk daudz vienai pusei, bet nedod nekā otrai. Kristīgo demokratu frakcijas vadītājs kopš 1964. gada Dr. Barcels neuzticībā valdībai uzsvēra, ka Branta sociāldemokratu kreiso ekstrēmistu spārns vēlas salauzt pretkomūnistisko nostāju Rietumvācijā un novest Vāciju un Rietumeiropu pilnīgā sociālismā. 47 g. vecais Barcels ir dzimis Austrumprūsijā, tātad ir no dzimtenes izdzītais, kad Polija un Pad. savienība sagrāba visu Austrumprūsiju.

Neparastā mēģinājumā ietekmēt 26. aprīļa nobalsošanu, Austrumvācija pildīja savu solījumu, atvieglot Austrumberlīnes apmeklēšanas ierobežojumus. Tas bija pirmais valsts līgums, kas līgts starp Austrum un Rietumvāciju. Austrumvācijas paziņojums nāca pēc 18 mēnešu ilgām sarunām par zemesceļu, dzelzceļu un ūdensceļu satiksmi starp abām valstīm. Līgums nosaka, ka austrumvāciešiem atļauts apmeklēt Rietumvāciju, pirmo reizi pēc Berlīnes mūra uzcelšanas pirms vairāk nekā 10 gadiem, lai apturētu bēgļu plūdus uz rietumiem. Apciemojumi atļauti „steidzamu ģimenes iemeslu dēļ", kā dzimšanas, laulību, nāves un slimību gadījumos. Austrumvācieši atļāva rietumvāciešiem izdarīt gaŗākus apciemojumus pie radiem Austrumvācijā un daudz brīvāk un biežāk iebraukt Austrumvācijā nekā agrāk.

Rietumvācijas politiskā cīņa bija pat saistīta ar Rūdolfa Hesa, Hitlera vietnieka, atbrīvošanu Branta uzvaras gadījumā. Balsošanas rezultāti tagad var izšķirt, vai Hesu atbrīvos no Špandavas cietuma, kur viņš kā kaŗa noziedznieks ieslodzīts kopš 1946. gada. Hesam 25. aprīlī apritēja 78 mūža gadi. Ja Brants iegūs saviem neuzbrukšanas līgumiem ar Pad. savienību parlamenta piekrišanu, iespējams, ka Hesu varētu atbrīvot. Līdz šim Maskava vienmēr stingri noraidījusi rietumvalstu priekšlikumus atbrīvot Hesu no cietuma, ko kopēji apsargā ASV, Anglija, Francija un Pad. savienība.

Pirms Baden Virtembergas apgabala vēlēšanām Rietumvācijas laikrakstos bija ievietoti komentāri no Bonnas sarunām ar krieviem, ar kuŗām opozicija centās pārliecināt vēlētājus, ka slepenie dokumenti pierāda, ka Brants sarunās daudzos punktos padevies krieviem. Oficiālā padomju ziņu aģentūra TASS pārmeta, ka slepeno līgumu terminš ir opozicijas izdomājums, lai vērstos pret kancleru Brantu. Dokumenti esot „acīm redzama provokācija un tiem nav nekas kopējs ar sarunu patieso saturu."

Komūnistiskās Austrumvācijas vadītājs Erichs Honekers sacēla troksni par Rietumvācijas kanclera Branta gāšanas mēģinājumu, ka „tas ir bīstams mēģinājums atgriezt vēstures ratu atpakaļ visaukstākā kaŗā." Honekera paskaidrojums norāda, ka trauksme Austrumeiropas komūnistos bijusi tuvu pānikai, uztraucoties, ka opozicija neuzticības balsošanā varētu gūt uzvaru bundestagā. Austrumvācijas ziņu aģentūras intervijā Honekers skaidri pateicis, ka nevarot būt jaunas sarunas par Branta līgumiem ar Krieviju un Poliju. Ja Rietumvācijai nesekmēšoties līguma ratificēšana, tad „būs iznīcināts viss, kas var būt sasniedzams starp Austrumiem un Rietumvāciju."

RIETUMU KOMENTĀRI PAR BRANTA LĪGUMIEM

Kamēr pasaules uzmanība pievērsta Vietnamai, notikumi Eiropā apdraudējuši Austrumu-Rietumu attieksmes un varas līdzsvaru.

Rietumvācijas kanclera samierināšanās politika ar Austrumiem var tikt iznīcināta ar iekšējo politisko opoziciju. Brants izglābās pirmā nogāšanas mēģinājumā, bet parlamentam Bonnā būs jāizlemj, vai ratificēt divus svarīgus līgumus — ar Pad. savienību un Poliju, uz ko ir dibināta Branta austrumpolitika.

Austrumu samierināšanās politikas sabrukums var radīt nepārredzamas sekas. Rietumu komentātori secina, ka tas var būt pat izdevīgs, bet vienlīdz arī tuvu katastrofai. Pad. savienība varot atmest savu samierināšanās politiku un uzsākt neierobežotu atmaksu, ieskaitot četru valstu Berlīnes līguma anullēšanu, un atjaunot „auksto kaŗu" starp Bonnu un Austrumeiropu, kas jau vairākas dekadas saindējis Austrumu-Rietumu attieksmes. Esot iespējama pat plānotās Eiropas drošības konferences izjukšana.

Pad. savienības samierināšanās intereses pamudinājuši divi motīvi: vēlēšanās iegūt klusu Maskavas rietumu fronti, kad palielinājies saspīlējums ar Ķīnu, un vēlēšanās nostiprināt Eiropas sadalīšanu, iegūstot padomju imperijas pēckaŗa robežām starptautisku atzīšanu. Abus šos mērķus varot izpostīt vācu līgumu neveiksme, kas savukārt varētu izraisīt bailes par vācu „atriebības meklēšanu". Turpmākie secinājumi ir, ka politiskā un varbūt militārā saspīlējuma rezultātā attīstīsies asi vārdi, vērsti pret Bonnu. Eiropas izveidošanās būs atkal padota plūdiem un atplūdiem.

Iespējams, ka nākamās sarunās Maskavas vara var kļūt stingrāka, ne vājāka. Kremlis gatavojas izmēģināt interkontinentālās raķetes, lielākas par ASV SS—9 un palielināt to skaitu. Padomju ķiniešu saspīlējums, kas krieviem lika pievērsties Rietumiem, var atslābt. Viss tas var ietekmēt ASV prezidenta Niksona un padomju komūnistu partijas sekretāra Brežņeva apspriedes 22. maijā Maskavā.

Prezidenta Niksona padomdevējs Henrijs Kissingers slepenā misijā Maskavā mēģinājis uzzināt iespējamo padomju reakciju vācu līgumu neratificēšanas gadījumā. Pēc preses ziņām Kissingera sarunas ar padomju komūnistu partijas vadītāju Brežņevu un ārlietu ministru Gromiko bijušas „lietderīgas, atklātas un apmierinošas". Sarunas skārušas prezidenta brauciena uz Maskavu un cīņu paasināšanos Vietnamā.

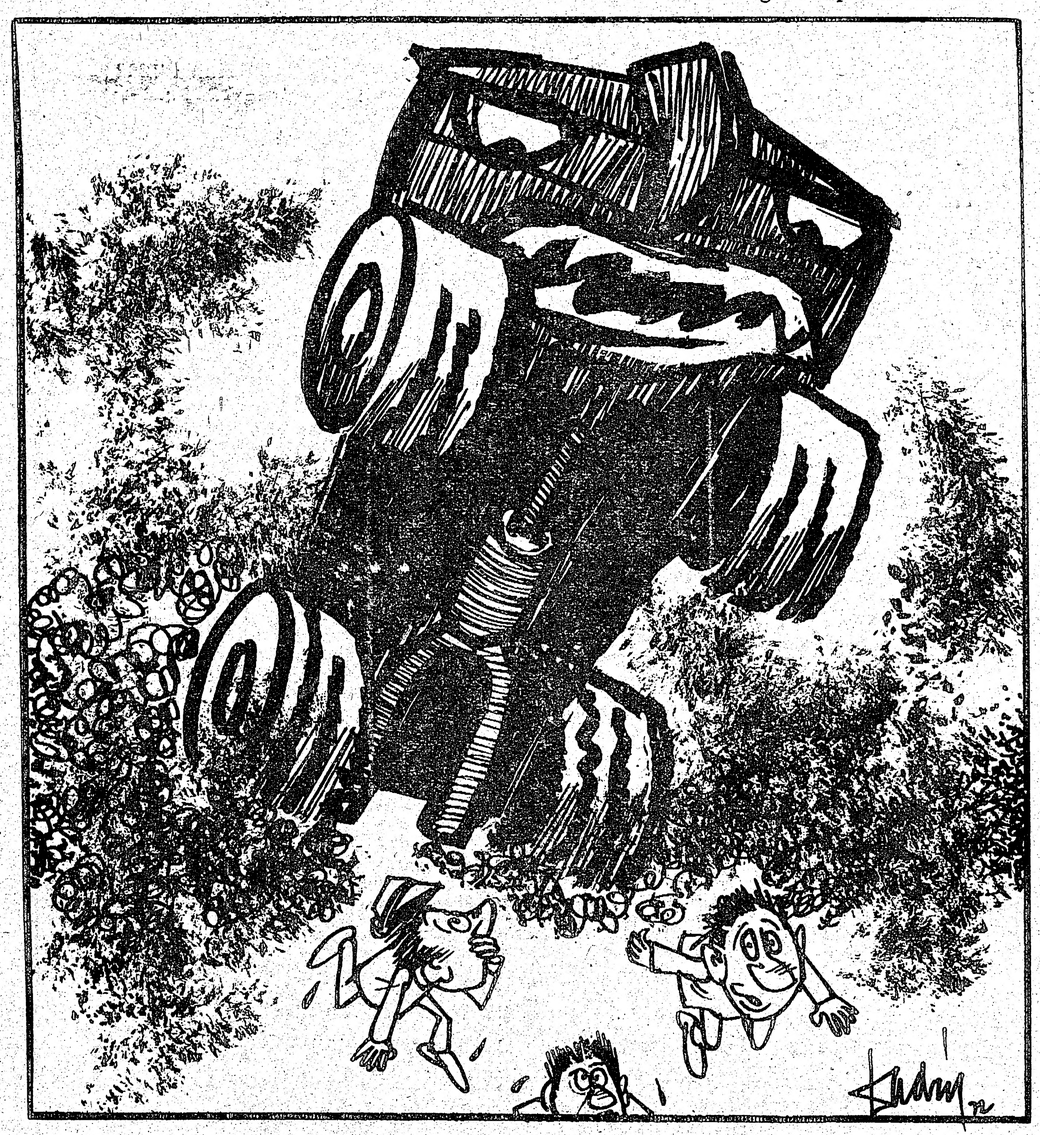

Tuvākais cilvēka draugs un arī niknākais ienaidnieks Dadža karikatūra

Miris FBI vadītājs Hūvers

Vašingtonā 2. maijā 77 g. vecumā miris ASV izlūkošanas daļas vadītājs J. Edgars Hūvers, kas bija valsts drošības simbols 48 gadus un kalpojis 8 ASV prezidentiem un 16 virsprokuroriem. Viņš apkaŗojis noziegumus, spiegošanu un komūnismu, apzīmējot komūnistu partiju par piekto kolonnu ASV. Prezidents Niksons, Hūvera personīgs draugs, viņa nāves gadījumā pavēlējis karogus pie valsts ēkām nolaist pusmastā.